

Kansanääni

Nro 6/05

**Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja
Joulukuu 2005 - helmikuu 2006 kansanvallan puolesta**

Irtonumero 1,70 €
4. vuosikerta

Jo riittää yksityistämiselle!

EU:n Vastainen kansanrintama, Suomi -ei EU:lle järjestö sekä Naiset Rauhan Puolesta liike järjestivät mielenosoitusmarssin ja "Hyde Park" tyyppisen keskustelutilaisuuden itsenäisyyspäivänä Kiasmalla. Puheenvuoroissa vaadittiin Suomen irtautumista EU:sta ja Nato jäsenyyden torjumista.

Sivut 2,
ja 20

Ilmastonmuutos on jo otettava todesta

Suuri joukko kansalaisjärjettäjä kokoontui äsken Montrealiin vaatimaan maailman päättäjiltä toimenpiteitä ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi. Muistissamme ovat viime kesän pyörremyrskyt, Keski-Euroopan tulvat, Portugalin metsäpalot ja Espanjan aavikoituminen, Jos emme nyt tee mitään, se johtaa mitä todennäköisimmin lähitulevaisuudessa laajoihin väestönsiirtoihin ja ongelmiin elintarviketuotannossa. Välttämättömiä muutoksia jarruttaa eniten USA:n kapitalismi.

Katso sivu 6

EU-politiikka autioittaa maamme

Sen lisäksi, että EU-politiikka synnyttää kuvamme kaltaisia leipäjonoja, kestotyöttömyyden ja sosiaaliturvan leikkaukset, on sen taustalla myöskin maatalouden, joukkoliikenteen, sosiaaliturvan ja koulutuksen heikentäminen.

Suomea ajetaan alas. On tehtävä jotakin.

Katso sivut 10 ja 11

Sivu 2:

* Onko työläisillä oma presidenttiehdokas
* Hippokrateen vala vai helppoa rahaa?

Sivu 3:

* Suomea ei tule viedä sotiin
* Heikkopäistä hirvittää!

Sivu 4:

* STTK:n Mäenpää sekoilee
* Työnantajien uho jatkuu

Sivu 5:

* Oulun Eläkeläisten karvalakkilähetystä
* Maatamme raunioitava kehitys on muutettava

Sivu 6:

* Yhteiskunta ja ympäristö

Sivu 7:

* Riittävätkö työpaikat, kun henkilöstöä vähennetään

Sivu 8:

* Miksi palvelusektori ja kunnat maksavat huonoa palkkaa

Sivut 10-11:

* Suomen alasajo estettävä

Sivut 12-13:

* Peilisoluteoriasta

Sivu 14:

* Kommunistinen liike tänään

Sivu 15:

* Kommunismista ja sen teoreettisesta perustelusta

Sivu 16:

* Rikollinen Venäjä

Sivu 17:

* Sosialismia rakennetaan Venezuelassa

Kaikkien maiden proletaarit -
liittyykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:

Reijo Katajaranta, PL 780, 00101 Helsinki

Helsinki joulukuun 2005

Onko työläisillä oma presidenttiehdokas?

Kokoomuksen presidenttiehdokas Sauli Niinistö lanseeraa itseään työväen presidenttinä. Siitä moni sanoo, että jo on aikoihin eletty. Miten moinen "työväen ehdokas" on ymmärrettävissä? Jokaisen toivoisi tietävän, että oikealta vasemmalta ns. valtionhoitajapuolueiden politiikka noudattaa tänään yhtä ja samaa EU:n uusoikeistolaisia linjaa. Säilyttääkseen asemansa ovat sekä sosialidemokraatit että Vasemmistoliitto mukautuneet Suuren Rahan tahtoon. Sen enempiä työläisille kuin väestön suurelle enemmistöllekään ei näillä puolueilla ole ollut mitään annettavaa EU-Suomessa. Myöskään heidän kumppaneillaan Saksassa, Englannissa tai Ranskassa ei ole ollut mitään annettavaa palkkatyöläisille. Päinvastoin! Saksa valmistautuu entistä suurempiin ja rajumpiin julkisten palvelujen ja työehtojen leikkauksiin. Englannissa kasvaa Irakin sodanvastaisuus. Ranskassa riehuu syrjäytettyjen suoranaisten kapina.

Palkkatyöläiset eivät näe, eikä heidän anneta nähdä kuka ajaa heidän asiaansa. Siksi kokoomuksen voi esiintyä näennäisesti työväenluokan puolueena. Se on puhunut ja se puhuu myönteisesti hyvinvointivaltiosta, mutta on aina toiminut ja toimii kielteisesti. Tähän työnantajapiiriin Sauli Niinistö-operaatioon sisältyy eräs erikoinen ja merkittävä asetelma. Sitä kuvastivat kokoomuksen presidenttiristeilyllä lausutut näkemykset, joiden mukaan proletariaatti-käsite on kerta kaikkiaan ja lopullisesti haudattava!

Kokoomuksen ikimuistoisen tavoitteena on ollut hämärtää palkkatyöväestön ja pääomien omistajien välistä eturistiriitaa esimerkiksi yhteiskunnallisessa talonjaossa. Yhdessä Elinkeinoelämän Keskusliiton kanssa se pyrki vaikeuttamaan ja jopa kokonaan estämään työväestön järjestäytymisen yhtenäiseksi vastavoimaksi pääomapiireille.

Valtupuoleet eivät kerro, mutta eivät myöskään presidenttiehdokkaat, että arvonlisäyksestä, kansantuotteesta, yritykset saavat tehdä erilaisia varauksia verottomina. Vuonna 2004 niiden määrä oli 34,7 miljardia euroa, jonka jälkeen jäi jaettavaksi arvonlisäykseksi 129,9 miljardia euroa. He eivät kerro sitäkään, että vuoteen 1990 verraten kaikkien tulonsaajaryhmien tulot ovat nimellisesti hieman kasvaneet, mutta todellisen kansantuotteen jako, *tulonjako* on muuttunut radikaalisti. Palkkojen ja sosiaaliturvan osuus on pienentynyt yhteensä lähes 29 prosenttia – 12,3 miljardia euroa. Valtion ja kuntienkin osuus on pienentynyt yli 19 prosenttia – 13,4 miljardia euroa. Kaikki nämä vähenemiset, 25,7 miljardia euroa, on siirtynyt kapitalistien *ylimääräiseksi* voitoksi!

Jos Niinistö sanoo olevansa työväen presidenttiehdokas, niin miksi hän ei kerro mitään näistä? Sopii myös kysyä puolustaako Sauli Niinistö työläisiä tukemalla kokoomuslaista päiväkotien, koulujen ja terveyskeskusten lakkauttamista sekä tukemalla kokoomuslaista sosiaaliturvan heikentämistä, yliopistojen supistamista, pääomien ja työpaikkojen viemistä pois maasta jne.? Vai onko Niinistö takinkääntäjä? Onko kunnan porvarista, työväen presidenttiehdokas Sauli Niinistöstä, tullut sosialisti tai peräti kommunisti?

Presidenttiehdokkaista vain yhdellä on työväenliikkeen tausta, mutta kaikki ehdokkaat vannovat EU:n ja vapaakaupan nimeen. Se ei ole Suomen kansallinen eikä kansan suuren enemmistön etu!

On suuri vahinko, ettei presidenttiehdokkaissa ole yhtään työväenääntä lähellä olevaa EU:ta ja Natoa vastustavaa ehdokasta.

Tilaan Kansan äänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 15€.

- Olen maksanut tilaushinnan 15 €
- Maksettu tilille OKO 554114-227966
- Lehti laskuttaa

Sukunimi

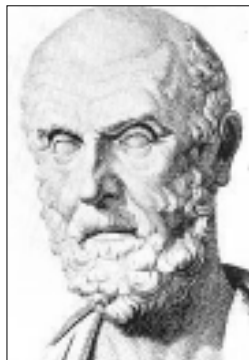
Etunimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus postitetaan os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki.
Puhelintilaukset 040-5643205 tai 050-5884159

Hippokrateen vala vai helppoa rahaa?

Antiikin Kreikassa vv. 460-377 eaa. elänyt Hippokratesta pidetään länsimaisen lääketieteen isänä. Tärkein muisto Hippokrateesta on hänen nimellään tunnettu vala, Hippokrateen vala, johon pohjautuvat myös nykykaisen terveydenhuollon eettiset säännöt.

Suomi on muutaman vuoden aikana hurjaa vauhtia siirtynyt terveydenhoito- ja lääkäripuolella kohti amerikkalaista ja länsieurooppalaista mallia, jossa etusijalle asetetaan hyvin maksavat asiakkaat tasapuolisen hoidon sijaan. Suomessa on perinteisesti ollut kattava ja hyvatasoinen terveydenhoito ja lääkäristö, joiden ansiosta maamme hyvinvoinnin taso on noussut myös köyhimmän väestönosan keskuudessa. Nyt tämä kaikki ollaan hiljalleen romuttamassa hallituksen toimenpiteiden ja ahneiden yksityisterveysalojen edessä.

Helsingin Sanomat uutisoi jokin aika sitten huipputuloista keikkalääkäreistä, jotka ansaitsevat suuria summia toimimalla yksityisiä terveydenhoitopalveluja

välittävien terveystalojen kautta ja olemalla jopa niiden suurosakkaita. Muodissa on perustaa oma lääkärialan yritys ja myydä se sitten jollekin pääomasijoittajalle tai yksityiselle terveystalolle. Näin lääkärit pääsevät terveystalojen osakkaiksi ja tienamaan summia, joista tavallinen kansalainen voi vain unelmoida.

HS:n mukaan kaikkien kovanvimmat tulot v.2004 olivat keikkalääkäreitä välittävän Medonen kolmella perustajalla, joista tuli lyhyessä ajassa monimiljonäärejä. Loppuvuodesta 2004 Modone myytiin pääomasijoitusyhtiö Sponsor Capitalille, jonka ansiosta pääomistajien pääomatulot kasvoivat tähtitieteellisiin summiin. Useat huipputuloiset lääkärit ovat samankaltaisten kauppojen kautta tulleet yritystensä osakkaiksi. Monesti he toimivat myös itsenäisinä ammatinharjoittajina tehden töitä oman firmansa tai toiminimensä piikkiin. Osakalääkärit maksavat ansioitaan myös osinkoina, joiden verotus on kevyempää kuin ansiotulojen.

Yksityisten terveystalojen rahakkuus vetää puoleensa lääkäreitä terveyskeskuksista samaan aikaan kun monet kunnat kärsivät kroonisesta lääkäripulasta. Näin rahastus on kovaa vauhtia menemässä lääkäreiden päävelvollisuuden, kansalaisten tasaveroinen hoidon edelle. Suomen lääkäriliiton mukaan etenkin nuoret lääkärit kokevat työnsä kunnallisissa terveyskeskuksissa stressaavaksi ja hankalaksi, joten usein he lähtevät helpon rahan perässä yksityisten lääkäritalojen palvelukseen.

Yksityiset lääkäritalot myös hyötyvät kuntien hankalasta tilanteesta. Useat kunnat Etelä- ja Itä-Suomessa ovat yksityistäneet

terveyspalvelujaan ja erityisesti edellä mainittu Medone on hyötynyt tästä. Se on saanut käytännössä olemattomien tarjouskilpailujen jälkeen hoidettavakseen kuntien terveyspalveluja, kuten mm. Lahdessa, Kotkassa ja Joensuussa. Medonen johto yrittää myös vauhdittaa terveyspalvelujen yksityistämistä ja on jopa ilmaissut pettymyksensä yksityistämisen hitaudesta Suomessa.

Monet talousahdingossa olevat kunnat ovat turvautuneet yksityispuolelle olettaen sen olevan halvempaa. Näin ehkä lyhyellä aikavälillä. Samalla kun terveyspalvelut yksityistetään, asetetaan myös kahdelle viivalle asiakkaat - ne, joilla on varaa maksaa ja ne, joilla ei ole. Lipposen ja Vanhasen hallitukset ovat vauhdittaneet kehitystä suuntaan, jossa hyvinvointivaltiota pyritään romuttamaan ja kapitalisteille antamaan mahdollisimman hyvät rahat hyötyä kansalaisten kustannuksella.

Emme voi syyttää terveyspalveluiden tilanteesta pelkästään lääkäreitä itseään. He joutuvat tekemään itselleen edullisempia ratkaisuja tilanteessa, jossa julkisen sektori ei enää EU-politiikan ja yhä uusliberalistisemmän linjan seurauksena pysty vastaamaan sen eteen tuomiin haasteisiin väestön ikääntyessä ja sosiaalisten ongelmien kasvaessa. Julkisella sektorilla ei enää kaikki ole kohdallaan.

Suomen tulee tulevaisuudessakin turvata kaikki kansalaiset kattavalla terveyspalvelulla ja irtaantua suuntauksesta, joka pistää sitä itseään lupolta yhtä ilkeästi kuin piikkiroiske potilaan kankkua.

KÄ/Antti Siika-aho

Suomea ei tule viedä minkäänlaisiin sotiin

Kun nyt kiistellään siitä, kuka päättää sotaan osallistumisesta maan rajojen ulkopuolella, se ennakoit, että sotaa halutaan enemmän tai myöhemmin kokeilla. Kyse on siis siitä, milloin ensimmäiset kaatuneet suomalaiset tuodaan sinkkiarkussa kotimaahan presidentin ja puolustusvoimain komentajan kunnioitusta tapahtumaan isänmaallisessa hengessä puhuen siitä, että nämä nuoret miehet ja naiset kaatuivat taistelussa oikeudenmukaisuuden ja rauhan puolesta. Juuri tähän tapahtumaan on toiminut George Bush Irakin sodassa.

Sotaan osallistuminen maan rajojen ulkopuolella on irtisanoutumista Paasikiven ja Kekkonen ulkopoliittisesta linjasta, jota myös Mauno Koivisto tältä osin noudatti ja on varoittanut sotaan osallistumisesta.

Paasikiven ja Kekkonen ajatus on ollut, että Suomen tulee olla

puolueeton suurvaltojen eturistiriidoissa. Suomen rooli on neuvoteluun edistää rauhanomaisia ratkaisuja. Vastoin Paasikiven, Kekkonen ja sodan aikaisen rauhanoppositiion näkemystä Unto Hämäläinen kirjoittaa Helsingin Sanomissa 4.12.2005, että jatkosodassa ”nykyinen näkemys on, että Suomella ei ollut parempaa vaihtoehtoa kuin liittyä Saksan kanssa”. Hämäläinen liitte väittää, että Suomen oli pakko hyökätä Neuvostoliittoon Hitlerin rintamassa. Nyt perustellaan, että sotiminen ulkomailla on tarpeen humanitaaristen katastrofien torjumiseksi ja ennen muuta siksi, että vastaavasti EU sitten puolustaa Suomea. NATO:a kannattaville tämä ei riitä turvatakuuksi ja he vaativat siksi NATO:oon liittymistä. Vielä muutama vuosi sitten väitettiin, että EU:lla ei ole sotilaallista ulottuvuutta ja vieläkin rauhoitellaan, että EU:sta ei tule sotilasliittoa. Jos kuitenkin turvallisuuspolitiikka hoidetaan EU:n kautta ja sitoudutaan käytännössä

osallistumaan EU:n sotaan, sanontojen erot menettävät merkityksensä.

Jos turvallisuuspolitiikka hoidetaan EU:n kautta ja EU-asiat kuuluvat pääministerille, turvallisuuspolitiikka ei enää kuulu presidentille, joka on perustuslain mukaan puolustusvoiman ylikomentaja. Evätkö siis pääministerin valtaa perustuslakia vastaan, koska turvallisuuspolitiikka kuuluu sen mukaan presidentille.

Hallitus päätti tehdä perustuslakiin lisäyksen, että presidentti puolustusvoiman ylipäällikkönä päättää hallituksen ehdotuksen perusteella, osallistuu Suomi kriisinhallintatehtäviin. Vaikka sanat ovat suomea, kielenkäyttö vaatii suomentamista, koska sanat eivät kerro, mistä on ytimeltään kyse.

Kriisinhallinta tarkoittaa aiemmin käytetyllä sanalla osallistumista rauhaan pakottamiseen maamme rajojen ulkopuolella. Tämähän aikoinaan torjuttu, mutta nyt se ollaan valmiit hyväksymään. Rauhaan pakottaminen taas tarkoittaa osallistumista sotaan maamme rajojen ulkopuolella. Kyse on siis siitä, kuka päättää sotaan osallistumisesta.

Aiemmin sanottiin, että tähän tarvitaan YK:n päätös. Nyt sanotaan, että tähän ei tarvita YK:n päätöstä, vaan sen tulee tapahtua YK:n peruskirjan hengessä. EU:n päätös sen sijaan tarvitaan. Aiemmin sanottiin, että jokaisen maan tulee voida ratkaista itse osallistumisensa ja näin asia kirjoitettiin myös EU:n sääntöihin. Nyt sanotaan, että käytännössä Suomi ei voi jättäytyä pois, koska se ei olisi lojalialla.

Eli kyse on siitä, että jos EU:ssa päätetään osallistua sotaan ulkomailla, Suomi osallistuu ja kyse on siitä, kuka asiasta päättää. Eikö siis ole siten aivan yhdentekevää, kuka lopulta päättää? Ei ole.

Kuvitellaanpa, että meillä hallitus, jonka johtavat ryhmät ovat valmiit osallistumaan EU:n sotaan ulkomailla. Asiahan on sillä selvä. Jos taas valtaoikeus olisi yksin presidentillä ja tämä olisi sotaan osallistumisen kannalla, asia olisi taaskin sillä selvä. Hallituksen esitys tarkoittaa, että presidentti ei voi yksin päättää vaan vasta hallituksen esityksestä. Hallitukseen ei voi yksin päättää, vaan tarvitsee presidentin hyväksynnän. On siis ilman muuta parempi, ettei kumpikaan, hallitus tai presidentti, voi yksin päättää. Vaara sotaan joutumiseen vähenee – ainakin on yksi kynnyks lisä.

Oikeisto halusi itsenäisemmän presidentin aseman itsenäisyyden alkuaikoina sen vuoksi, että jos eduskunta tekisi liian radikaaleja päätöksiä, presidentti voi niitä torjua. Nyt puolueista kokoomus haluaa kaventaa presidentin vähää, mikä tietenkin heikentää Kokoomuksen presidenttiehdokkaan Niinistön mahdollisuuksia, koska haetaan tehtävään, jonka merkitystä halutaan vähentää.

Itsenäisyyden alkuaikojen vahemmistolainen kanta oli, että eduskunnan tulisi valita presidentti. Eduskunnan aseman vahvistamisella voi tietysti perustella presidentin vallan vähentämistä nytkin. Kriisilain tapaus kuitenkin osoittaa, että tällaisessa asiassa kuin sota ja rauha on perusteltuaakin, että päätösvaltaa ei jätetä liian jollekin vallan elimelle. Se vähentää sotaan joutumisen vaaraa.

Kyse on toiselta puolen siitä, että osa niistä, jotka haluavat riisua presidentin lopunkin vallan ainakin EU-asioissa, haluavat korottaa pääministerin valtion päämiehen aseman ainakin juuri EU-asioissa. Kun EU:n asemaa halutaan samalla vahvistaa mm. hyväksymällä EU:n perustuslaki, asiat kulkevat entistä enemmän EU:n kautta ja näin vähitellen pääministeri syrjäyttää presidentin valtion päämiehen asemasta. Kun EU:lle vielä tehdään presidentti, ulkoministeri ja kriisinhallinnasta pyritään kehittämään EU:n puolustusvoimat, havaitaan, että nykytilanteessa presidentin ylläpitämisessä syrjään on kyse myös Suomen valtiollisen itsenäisyyden loppujen tunnusmerkkien alajaksista.

1900-luvun alussa **kuvernööri oli** tsaarin nimittämä ja eduskunta haluttiin Suomen kansaa edustavaksi vastapainoksi tsaarin vallalle. Nyt presidentti on kansan valitsema ja eduskunta joutuu pitkälti toimeenpanemaan EU:ssa hyväksytyt direktiivit ja keskeisiä tehtäviä on siirretty kokonaan EU:n päätettäväksi. Eduskunnalla ei enää ole sitä roolia kansanvallan edustajana, joka sille haluttiin vuoden 1905 suurlakolla ja jonka se otti, kun tsaria ei enää ollut ja eduskunta julistautui korkeimman vallan haltijaksi.

Pekka Tiainen

Heikkopäistä hirvittää!

On aikoihin eletty! Kaikki hokevat, että on uudistettava milloin sitä ja milloin tätä ja että hyvinvointivaltiota ei voi ylläpitää ilman uudistuksia, kun väestö ikääntyy ja työvoima loppuu. Puheet ovat sellaista paskaa, että heikkopäistä hirvittää. Niinpä poliitikot ovat menettäneet suuren osan kansan luottamuksesta, kun joka ainoa säästö ja ehdotettu uudistus on vain hyvinvointivaltion alajasio!

Uutta poliittisen kiihkon kipinä on yritetty sytyttää puhumalla perustuslakikriisistä. Presidentin vaalien tiimelyksessä on yritetty kehuskella myös demokratiaa. Se on kuitenkin pelkkä illuusio. Se on vain poliittista rahapelä. Jos Sinulla sattuu olemaan puolitoista tai pari miljoonaa euroa joutilaana, vasta silloin voit todella osallistua kisaan. Muussa tapauksessa, olet parhaassakin tapauksessa vain tuulihattu rahakkaiden porukassa.

Todella rahakkaita ei ole liiemmin. Sen sijaan rahattomia on enemmän kuin kotitarpeiksi!

□ □ □

Marraskuun 17 päivä valmistui Verohallituksen tulojen maksuunpanotilasto. Se on karmeaa luettavaa. Siinä yli 35 000 euroa vuodessa ansainneiden osuus oli 20,0 prosenttia kaikista palkansaajista. Heillä keskimääräinen kuukausipalkka oli 3 741 euroa. Keskituloisten eli 25 000 – 35 000 euroa saaneiden osuus oli 23,4 prosenttia. Heidän keskimääräinen kuukausiansionsa oli 2 243 euroa. Pienituloisia, siis alle 25 000 euroa saaneita oli 56,6 prosenttia palkansaajista ja keskiarvo 940 euroa kuukaudessa!

Kun katsotaan kaikkien ja kaikkia tuloja, silloin ovat mukana toisaalta eläkeläiset ja työttömät sekä toisaalta maan-, metsä-, yrittäjä- ja pääomatulot. Nyt yli 35 000 euroa hankkineiden osuus laskee 13,9 prosenttiin ja sitä vähemmän ansainneiden osuus nousee 86,1 prosenttiin. Tässä vähemmän hankkineiden joukossa on jonkinlaisia pk-yrittäjiä ja pääomatulojen saajia 6,1 prosenttiyksikköä. Näin voi päätellä, että raakana luokkajakona kapitalisteja ja sen eliittiä on 20 prosenttia ja kokonaan palkkatyöstä riippuvainen joukko on 80 prosenttia.

Haluttuun tai ei, niin yksiselitteinen ja sovitamaton eturistiriita kulkee tämän jaon mukaan. 20 prosenttia palkansaajista hallinnoi tai muulla

tavoin tukee harvojen omistajakapitalistien voitontavoittelua. 80 prosenttia saa toimeentulonsa palkkatyöstä jonka säilyminen on koulutuksesta ja työtehtävistä riippumatta hiuskarvan varassa. Heistä poikkeuksesta jokainen voi saada kenkää milloin tahansa. Kapitalismi onkin kehittynyt sille asteelle, että tästä joukosta yhä harvempi saa elämänsä aikana tehdä täyden työuran. Kasvava joukko joutuu elämään pätkätöiden varassa.

Kapitalistien aiheus on suurin syy ihmisten pahoinvointiin ja ns. hyvinvointivaltion alajasioon. Se käy, kun sillä on ylivoimainen tulonjakotilastus. Se ottaa yhä suuremman osan jatkuvasti kasvavasta kasta. Vuonna 2004 jokaisena työtuntina leivottiin 88,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 1990 joten työttömyydestä huolimatta se kasvoi 68,8 miljardia euroa joten kaku oli peräti 71,8 prosenttia suurempi kuin vuonna 1990!

Tuona aikana yhteiskunnallinen jaettavan määrä on jokaisen viisivuotiskauden aikana kasvanut tuntuvasti. Ja yllätys – yllätys; niin tapahtui myös 90-luvun ns. lama-aikoina! Myös 2000-luvun alkuvuosina, kun tuotanto kasvoi vuosittain keskimäärin vaivaiset 1,5 pro-

senttia, jaettava kaku (palkat plus lisäarvo) kuitenkin kasvoi – 16,8 prosenttia. Jaettava määrä on kasvanut vauhdilla, mutta tulojako on mennyt päin helvettä ja kurjuus lisääntynyt...

□ □ □

Jaettava kasvaa koko ajan, mutta se salataan tietoisesti ja ”tieteellisesti”, sillä kapitalistit haluavat kaiken aikaa enemmän ja enemmän. Heidän sakkinsä on pohjaton. Se salataan, kun on saatava ulkomailta halvempaa työvoimaa. Kun työttömiä on laumoittain ja puolet väestä tekee töitä vain puolet vuodesta, niin työvoimapolua ei ole nyt, eikä tulevaisuudessa. Se on sula mahdollisuus. Voi olla vain, kuten nyt, työvoiman tai työn ylläpitontaa. Työn ylläpitontaa nostaa työvoiman hintaa. Se on kapitalisteille myrkyä, jota ne kauhistelevat.

Niinpä olisi jos aika asettaa kysymys, mihin omaisuutensa perinnettä ja voittoja kääriä kapitalisteja tarvitaan? Tämän kysymyksen asettaminen olisi askel oikeudenmukaiseen tulonjakoon ja todellisen hyvinvointivaltion synnyttämiseen. Se vaatii tuotantopääoman (teollisuus, pankit, vakuutuslaitokset) kapitalistisen yksityisomistuksen lopettamista. Tämän myös kapi-

talismien älyköt tietävät. He tietävät, että huomenna tai myöhemmin, kansa ottaa sen minkä se on työllään luonut ja mikä sille kuuluu. Siksi pääomien pakolouvuutus on kapitalistien karmain painajainen.

□ □ □

Elämme kapitalistisessa yhteiskunnassa, jossa pieni kapitalistien joukko riistää suurta palkkatyöläisten joukkoa. Tänä päivänä kapitalistit ovat pienenä pieninä suurine omaisuuksineen vahva ja yhtenäinen, mutta palkkatyöläiset työväenluokka on hajallaan kuin varpusparvi. Siksi palkkatyöläiset saavat mennä tullen turpiinsa niin, että heikkopäistä hirvittää!

Mutta – tulee aika toinenkin. Aika, jolloin palkkatyöläiset yhdistävät voimansa ja muuttuvat riistetyistä luokasta luokaksi itseään varten. Muutos ei kuitenkaan tapahdu käden käänteessä eikä itsenäisesti. Muutos on suuren työn takana, mutta se tapahtuu!

Rauhallisia joulun lepopäiviä ja edistyskellistä uutta vuotta itse kullekin!

Kai Konturi

STTK:n Mäenpää sekoilee

Valtion Teknillisessä tutkimuskeskuksessa SAK:n alainen VTT:n Työntekijöiden ja toimihenkilöiden osasto on viime vuosien saneerausten ja irtisanomisten vuoksi menettänyt 2/3 jäsenkunnastaan. Koska valtaosa VTT:n yli 2000 työntekijästä on järjestäytynyt STTK:n alaisiin liittoihin, ovat SAK:n jäsenet VTT:llä päätyneet uudessa tilanteessa siirtymään STTK:n alaisen Pardia-liiton piiriin. Asiasta käytyjen neuvottelujen tuloksena järjestettiin 14.11.05 Pardia ja VTT:n työntekijöiden ja toimihenkilöiden yhteinen tiedotustilaisuus. Tässä tilaisuudessa nousi esiin myös Mäenpään kirjoittelu, jota päätettiin yksimielisesti paheksua.

Heikki Männikkö

Paperiliitto kävi kesällä seitsemän viikkoa kestäneen työtaistelun estääkseen työntekijöiden suunnitellut murtaa ay-liikkeen selkäranka. Leif Fagerin johdolla haluttiin parantaa pääomapiirin kilpailukykyä laskemalla työläisten toimeentuloa. Huomiota silloin herätti se, että mm. SAK:n ja Metalliliiton johto kieltäytyivät tukemasta paperin työtaistelua. Ihmetystä herätti myöskin 31.10.05 Hesarissa julkaistut STTK:n puheenjohtajan Mikko Mäenpään mielipiteet.

Hän totesi, että "Yritykset joutuvat kovevassa kilpailussa tekemään nopeita ratkaisuja ja siinä mielessä sopimusjärjestelmänkin pitäisi olla nopea reagoimaan. Paikallista muutoksenhallintaa ja sopimista voidaan tehdä nykyistä enemmän".

Kyllä Mäenpään tulisi tietää, että tällainen "muutoksenhallinta" tarkoittaa ainoastaan mahdollisuutta ulkoistaa toimintoja, palkata väkeä pienemmillä palkoilla ja helpottaa irtisanomista. Mitä muita kilpailukykyä parantavia ratkaisuja työntekijät voisivat hakea?

Hesarin julkaiseman artikkelin mukaan Mäenpää "olisi valmis tekemään nelivuotisia tulo- ja palkkasuoritusvaaroista osa siirrettäisiin suoraan yrityksille jaettavaksi". Palkansaajat ovat aina vastustaneet vuotta pidempiä tulo- ja palkkasuoritusvaaroja siksi, että se on ainoa keino reagoida vähänkään reaaliajassa talouspolitiikan muutoksiin. Ja nyt Mäenpää tarjoaa nelivuotisia ratkaisuja. Ja olisiko nykyisistä 0-tason tulo- ja palkkasuoritusvaaroista joku Mäenpään menettänyt järkensä?

Mäenpää puolustaa joustojen kehittämistä "turvallisten sopimusten puitteissa" ja sanoo, että tulee yhdessä pohtia kilpailukykyä edistävien ratkaisujen, kuten työaika- ja tulospalkkauksen, Mäenpään olisi hyvä tietää, että työaika- ja tulospalkkauksen jousto tarkoittaa työntekijälle ainoastaan sitä, että työntekijä suostuu tekemään ylityötä ja epäsäännöllistä työaika ilman korvausta. Tällaiseen työaika- ja tulospalkkaukseen on vaikea hakea mallia ja käytännössä se merkitsee palkatonta ylityötä. Ainoa keino tällaista kiristystä vastaan on työaika- ja tulospalkkauksen tarkoituksena "vapaa-ehdoista" työtähdin kiristämistä vuoden lopussa saatavasta

tulospalkasta, joka yleensä ei vastaa kuin murto-osia siihen uhrattua työmäärästä.

Työntekijän työehtojen heikentämisestä on viime vuosina tullut työntekijälle kilpailukykyä lisäävä keino. Mäenpään sekoilu johtaa ainoastaan siihen, että työntekijät alistetaan työpaikan menettämisen pelossa keskinäiseen kilpailuun siitä, kuka eniten kykenee alentamaan työehtojaan.

Mäenpää hakee näiden työntekijöiden tehtävien myönnytyksen vastapainoksi työpaikoille lisää luottamusmiehiä. Kyllä Mäenpäänkin tulisi tietää, että jos työntekijät joutuvat nykyoloissa käymään työpaikkakohtaisesti neuvotteluja työntekijänsä kanssa joustoista, työaika- ja tulospalkkauksesta ilman keskitettyä sopimussojaa, eivät työntekijät siinä pärjää, vaikka olisi kuinka monta työpaikkatason luottamusmiestä. Ainoa keino torjua työntekijöiden pyrkimykset heikentää sopimusehtoja on yleissitovat lyhyen ajan työehtosopimukset. Ja sitä varten meillä ammattiliitot ovat olemassa, että ne sopivat valtakunnalliset sopimukset jäsentensä eduksi. Se olisi Mäenpäänkin hyvä muista.

Työnantajien uho jatkuu edelleen

Viime aikojen tapahtumat osoittavat työntekijäpiireillä olleen keväällä todellisen halun saada työväenliike selälleen, siltaan saaminen ei riittänyt.

Tapauksia on useita mutta käsitellessä vain kahta. Lehti uutinen 26.11.2005 kertoo metsäjähti UPM:n peruuttaneen poliisille jättämänsä tutkimuspyynnön, joka koski Raflatacin Tampereen tehtaalla viime keväänä tapahtuneiden lakkojen ja ulosmarsien lainmukaisuutta. Päättökänsä yhtiö teki kolmentoista pääluottamusmiehen kannanottojen perusteella. Pääluottamusmiehet totesivat kannanotossaan, että keväällä 2005 sekavassa työmarkkinatilanteessa ei kaikilta osin noudatettu työriitolain mukaista ennakkoilmoitusvelvollisuutta. Pääluotot olisivat voineet kannanotossaan myös todeta juuri työnantajan työsuolun aiheuttaneen sekavan tilanteen. Asia olisi pitänyt jättää poliisien tutkittavaksi ja katsoa mahdollisen oikeudenkäynnin tulos. Tämä olisi ollut tulevien tapausten ennakkointia varten. Ilman taistelua antautuminen on nöyryyttävää. Kumma kun eivät pääluotot pyytäneet anteeksi työntekijöille tuotettua pahaa mieltä.

Vai olisivatko pääluottamusmiehet tunteneet säälää UPM:ää kohtaan. Vastahan firma sai suuren kartellisakon ja uusia tutkimuksia on vireillä. Tosin UPM yrittää selvittää uusista sakoista antamalla ilmi kilpailijoitaan. Ei osoita kovinkaan korkeaa moraalista tasoa. UPM:n suuromistajia ovat jenkkinen eläkekummit ja vaarit, joten eipä kovin moraalista toimintaa voida odottaa.

Osalle ay-aktiiveista on hämärtynyt, kenen asiolla heidän pitäisi olla. Isoille ay-johtajille on tärkeintä saada 6.12. jokin peltitiläpöytä ja päästä pällistelemaan presidentin vastaantolle muun joutuvan kansasta.

Elinkeinoelämän keskusliiton puheenjohtaja Taxell haluaisi rajoittaa lakko-oikeutta. Ikimüstoista ajoista alkaen työnantajien mielestä on ollut vain laittomia lakkoja. Kuitenkin Suomessa on tavallista vähemmän lakkoja verrattuna muuhun Eurooppaan.

Lakko on tehty turhan kalliiksi, kiitos tästä lankeaa lähinnä demari Kalevi Sorsalle ja hänen ajamilleen lakkosakoille. Yhtenä syynä on myös

jo edellä mainittu eräiden ay-aktiivien toimenkuvan hämartyminen. Olen kiinnittänyt huomioni erään sloganin katoamiseen - ei enää maininta miljoonajäsenisen SAK:n voimasta.

Voimallisin teko, mihin SAK ryhtyy, on paheksuminen. SAK paheksuu jatkuvia irtisanomisia, SAK paheksuu vaatimuksia lakko-oikeuden rajoittamisesta. SAK paheksuu myös talvella automiesten ja ahtaajien lakon avulla saamia parannuksia työehtoihin. SAK:n johto kauhistui, jos vaikka useampi liitto huomaisi lakolla saatavan parannuksia ns. mallillisilla tupoja enemmän.

Kun Metalliliiton entiseltä puheenjohtajalta Sulo Penttilältä aikoinaan kysyttiin, minkä asian takia Suomessa voitaisiin mennä yleislakkoon, oli Sulon vastaus: Jos työnantajat lopettavat jäsenmaksujen perinnän. Että sillä tavalla.

Taxellin ehdotusta työministeri Filatov kummeksuu. Sekä Ihalaisen viran puolesta tapahtuva vastustaminen, jota ei kovin vakavasti pidä työntekijöiden ottaa. Nyt olisi ollut paikka mainita yleislakko-sana. Taitaa kuitenkin SAK:n johdossa olla Matti Huutola ainoa, jolla ei mene löysät housuun, kun mainitaan yleislakko-sana.

Sotasatujen tilalla pitäisi nykyiselle työläisnuorisolle kertoa kuinka vaikeaa on ennen ollut työväen etujen ajaminen. Se on johtanut vankilatuomioihin, kyydytyksiin, muilutuksiin ja mustille listoilte joutumisiin. Vuoteen 1944 asti Jämsänkosken tehtaalle ei päässyt töihin, ellei kuulunut suojeluskuntaan. Epäily vasemmistolaisuudesta johti lopputiliin ilman irtisanomisaikaa. Musta lista toimi kautta Suomen, vaikka silloin ei ollut internettejä eikä muita hienouksia.

Nykyajassa on paljon samankaltaisuuksia pimeään -30 lukuun.. On perustettu uudet suojeluskunnat; kapitalistit ja militaristit uhoavat voimansa tunnossa. Täytyy vain toivoa ettei kaikki pääty yhtä verisesti kuin -30-luvun kiikhoilu. Loppukaneettina toteaisin Taxellilta tulevan pian uusia vaatimuksia ja ehdotuksia, mikä on luonnollista koska koepalloa ei ammuttu alas.

Reino Welling.

Juho Haavisto keräämässä allekirjoituksia EU:n perustuslaista kansanäänestystä vaativaan adressiin. Tapahtuma oli EU:n Vastaisen kansanrintaman Tampereen Keskustorilla marraskuun 26. järjestämä informaatio- ja toririllaisuus.

EUVKr:n kaupunkitilaisuudet jatkuivat Tampereella

EU:n Vastainen Kansanrintama järjesti Tampereen Keskustorilla lauantaina 26.11. informaatio- ja toririllaisuuden, jossa myös kerättiin allekirjoituksia EU:n perustuslaista kansanäänestystä vaativaan adressiin.

Asia onkin mitä ajankohtaisinta. Kun EU:n perustuslaki viime kesänä tyrmättiin sekä Ranskan että Hollannin kansanäänestystyössä, perustuslain käsittely meni hetkeksi jäihin. Niin myös meillä. Hallitseva eliitti otti erittäin raskaasti EU:n perustuslain kariutumisen. Olli Kivinen Helsingin sanomissa mm. puhui "kaunais-

ten liitosta, joka haikailee takaisin hyvinvointivaltiota, jonka eväät on jo syöty."

Nyt ääni kellossa on taas muutunut. Hallitus toi perustuslakia käsittelevän selonteon marraskuun 25. eduskunnan kuultavaksi. Siinä pääministeri Vanhanen toivoi, että eduskunta voisi hyväksyä perustuslain ensi kevätkaudella, vaikka Suomi ei perustuslakia vielä ratifioisikaan. Perustuslain on tähän mennessä ratifioinut 13 EU:n 25:stä jäsenmaasta. Eduskunta puolestaan oli kovastikin suojele Vanhasen ehdo-

tukselle. Puoluelet melkein laidasta laitaan halusivat kiihkeästi perustuslain käsittelyä. SDP:n Kimmo Kiljunen halusi sen ratifiointia mitä pikimmin.

EU:n perustuslain esillä pitäminen ja sen kaikkien heikkouksien ja puutteiden esittely ihmisille on siis edelleenkin mitä ajankohtaisinta. Vähintä mitä voidaan vaatia on, että kansa saa riittävän ja tasapuolisen informaation jälkeen sanoa oman sanansa perustuslaista. Kansanäänestys EU:n perustuslaista on välttämätön.

Oulun Eläkeläisten karvalakkilähetystö vieraili eduskunnassa 23.11.05

Oulun eläkeläiset Eduskunnassa tuomassa esille huoliaan eläkeläisten ostovoiman kehityksestä.

Oulun Eläkeläisten lähetystö kävi 23.11.05 tuomassa omat terveisensä eduskunnalle. Paikalle olivat eduskuntapuolueista saapuneet Keskustapuolueen, Demarien ja Vasemmistoliiton edustajat.

Puheenvuorossaan eläkeläisten edustajat ihmettelivät mm. sitä, että aikoinaan kansaneläkkeen pohjaosa otettiin pois sadoilta tuhansilta eläkeläisiltä, mutta Fortumin johtajien optioita ei kyetä palauttamaan takaisin. Suurta ihmettelyä herätti

myös kansaneläkkeisiin ensi vuoden budjetissa luvattu 5 euron korotus. Eräässä puheenvuorossa todettiin: "Tämä on pilkantekoa meitä eläkeläisiä kohtaan, jotka olemme sentään nostaneet pystyyn tämän maan".

Paljon keskustelua herätti se, että eläkkeiden korotusperusteet määräytyvät pääasiassa hintaindeksin perusteella, kun ne aiemmin määräytyivät ansioindeksin perusteella. Esitettiin näkemys, että eläkkeen saajien edustajien tulisi istua yhtenä osapuolena TUPO-pöydässä

ja että SAK on täysin unohtanut entisten jäsentensä, nykyisten eläkeläisten, asian. Vasemmistoliiton tervehdyksen esittänyt kansanedustaja **Unto Valpas** totesi, että kyllä eläkeläisten tulisi voida osallistua Tupo- neuvotteluihin, koska kuitenkin osa eläkkeiden korotuksista määräytyy ansioindeksin perusteella.

Syy siihen, miksi eläkeläisten etuja heikennettiin kiinnittämällä valtaosa eläkkeiden korotusperusteesta hintaindeksin kehitykseen,

Oulun Eläkeläiset ry:n vetoamus eduskunnalle eläkkeiden ostovoiman turvaamiseksi

Pitkään eläkkeellä olleiden käytettävissä olevat tulot ovat laskeneet jo toistakymmentä vuotta ja yleensäkin eläkkeiden ostovoima on kääntynyt huolestuttavasti laskuun kaikilla tulotasoilla.

Tämän huonon kehityksen syy on kansaneläkkeiden tasokorotusten pienuus, veroratkaisut sekä kansaneläke- ja työeläkkeiden rakenne. Yleisen ansiotason nousu ei vaikuta lainkaan kansaneläkkeisiin ja työeläkkeisiin tarkistetaan ns. taitetun indeksin mukaan. Siinä kuluttajahintaindeksin muutosten paino on 8"Q-ro- ja ansiotasoindeksin muutosten vaikutus vain 20 %. Näin eläkkeet jäävät jat- kuvasti jälkeen Palkkatulojen kehityksestä. 75 prosenttia eläkeläisistä on jäänyt täysin osattomiksi viime vuosina toteutetuista suurista veronkennyksistä. Pieni- ja keskituloisten eläkeläisten asema on vaikeutunut selvästi sen jälkeen kun kansaneläkkeen pohjaosa poistettiin.

Sairastaminen on kallistunut sekä lääkkeiden hintojen nousun että omavastuusuusien nousun johdosta. Julkisuuteen on tullut suunnitelmia, jotka toteutuessaan edelleen vaikeuttaisivat pienituloisten paljon sairastavien eläkeläisten asemaa.

Kunnallisten maksujen, kuten tontin vuokrien, kiinteistöverojen, vesija jätevesimaksujen nousu heikentää ostovoimaa. Varsinkin sähkön hinta uhkaa karata huppukorkeaksi, mikä nostaa asumiskuluja. Ei ole oikein, että Fortum jakaa johtajilleen satojen miljoonien eurojen optioita, jotka maksataan sähkön käyttäjillä nostamalla sähkön hintaa.

Eläkkeiden ostovoimaa on nostettava suorittamalla kunnan tasokorotus kansaneläkkeisiin. Kansaneläkkeen pohjaosa on palautettava kaikille niille eläkeläisille, joilta se on leikattu. Eläkeindeksin rakenne on korjattava palaamalla aikaisemmin vallinneeseen käytäntöön, jossa kuluttajahintaindeksin ja ansiotasoindeksin muutokset vaikuttavat yhtäläisellä painoarvolla eläkkeiden kehitykseen.

Oulussa 21.11.2005
Oulun Eläkeläiset ry

lienee siinä, että aikoinaan kolmikantaneuvotteluissa ammattiliitot saivat tätä huononnusta vastaan pienen palkkalisän. Koska tämä eläkeperusteisiin tuotu indeksihäikennys on tapahtunut kolmi-

kantaneuvotteluissa, niin siellä se tulee myös ottaa uudelleen esiin ja siellä se tulee purkaa. Tässä asiassa eläkeläisten tulee voimakkaasti vaikuttaa sinne Ay- liikkeen suuntaan, totesi Valpas lopuksi.

Maatamme raunioittava kehitys on muutettava

Muistotilaisuus Eläintarhan Valtakunnallisella Punaisten muistomerkillä 6. joulukuuta. Puhumassa Timo Kangasmaa.

SFT:n puheenjohtaja Timo Kangasmaa arvioi 6.12. Eläintarhassa maamme tilannetta seuraavasti: Olemme tänään 6. joulukuuta taas perinteisesti laskemassa kukkia täällä Eläintarhassa Valtakunnallisella Punaisten muistomerkillä päivänä, jota myös yhä edelleen itsenäisyyspäiväksi kutsutaan.

Tänä vuonna tuli kuluneeksi 100-vuotta vuoden 1905 suurlakosta, joka loi pohjaa maamme itsenäistymiselle. Tuo suurlakko oli eräs historian merkittävä virstanpylväs kansamme historiassa. Tuosta lakosta on kulunut sata vuotta ja taas on aiheellista

esittää vakavasti kysymys: Onko maamme sittenkään itsenäinen suvereeninen tasavalta maailman itsenäisten tasavaltojen joukossa? Kysymys maamme itsenäisyyden tallella olosta on tänään entistä aiheellisempi.

Olettakaamme, että maamme olisi edelleen itsenäinen maa, jonka päätösvalta olisi sataprosenttisesti täällä, niin miksi sitten kyselisimme lupaa EU: n Brysselin komitorista, että paljonko saamme tukea kansallisista varoistamme maamme maanviljelijöiden seke-rijuurikkaan viljelyä. Ja edelleen, jos olisimme täyden päätösvalan omaava maa, niin minkä takia

silloin voitaisiin Brysselin komitorista määrätä, paljonko maassamme pitää rahoittaa lahjaa ylikansalliselle sokeritehtaalle, jotta se voisi ajaa tuotantoansa maassamme alas. Taikka otetaan vielä esimerkiksi kysymys maamme perustuslain määräämistä valtaoikeuksista. Itsenäisen maan ollessa kysymyksessä ei kysymystä parlamentti- ja hallitustasolla voi tässä muodossa nousta esiin. Kysymyksen on lyhyesti sanottuna siltä, että EU: n niin määrätessä herra pääministeri toimii postilaatikkona, josta jaetaan käskyt eteenpäin kriisinhallintajoukoille. Tällä menetelmällä sivuutetaan niin presidentti kuin koko kansanedustajalaitos.

Jokainen meistä on saanut tuntea omalla kohdallaan mitä maamme siirtyminen EU: n eurotasavallaksi merkitsi. Maamme taloudellinen itsemääräämisoikeus uhrattiin ylikansallisen päätösvalan alitulle. Euroon liittymisen seurauksena on säädelty niin sanottua kilpailukykyä teke- mällä työttömiä ja alentamalla palkkoja taloudellisten suhdanteiden mukaan. Tuo edellä mainittu kikkailu suhdanteilla tapahtuu samanaikaisesti kun tuotantolaitokset omistava kansallinen ja

ylikansallinen pääoma kerää maastamme ennätysvoittoja. Eli lyhyesti sanottuna kilpailukykyyn kuplalla nyljetään työssä olevien työläisen selkänahasta yhä suurempia voittoja hiostamalla, matalapalkkaisuudella, päätötoilla, pelolla joutua työttömäksi jne.

Samanaikaisesti poliittiset valanpitäjät purkavat tavallisten ihmisten sosiaaliturvaa. Kaikki sosiaalialan sektorit ovat yksityistämisen alaisena eli bisnesmiesten keinottelun alaisena tai uhanalaisena.

Maamme poliittinen johto on valinnut tiensä, joka johtaa vain yhteen suuntaan. Suuntana on alaston kapitalismi, jossa työläisestä perustetaan kaikki mehut ulos. Ja mehun puristamisen jälkeen nakataan tuo kaikkensa antanut työläinen roskatunkille kuin tyhjäksi puristetun hedelmän kuoret ilman mitään sosiaali- tai muuta turvaa. Tähänkö tasavallassamme ollaan todella menossa? Ikävä kyllä kaikki valtiollaan toimenpiteet viittaavat siihen suuntaan.

Työväestön on ryhdistäydyttävä ja astuttava taistelun tielle, jossa kamppailaan maamme irti talou- temme tuhoavasta rahaliitosta. **Maamme itsenäisyys on palau-**

tettava irrottautumalla EU:sta sekä maamme on irrotettava ja pidettävä irti kaikista sotilasliitto kytkennöistä.

En tiedä, olenko oikeassa, kun sanon, että olemme painumassa yhteiskunnassamme sellaiseen tilanteeseen joka vallitsi 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa. Silloin työväenliike alkoi kompuroiden nousta taisteluun. Heidän vaatimuksensa olivat työajan lyhentäminen ja elintason parantaminen - itsenäisyysvaatimusta unohtamatta. Me kaikki täällä olevat tiedämme miten työväenliike nousi ja kuinka se pakotettiin turvautumaan aseisiin puolustaakseen elinehtojaan. Tiedämme me kamppailun tulokset, jotka saavutettiin vasta toisen maailmansodan jälkeen.

Noita saavutuksia ollaan meiltä ottamassa yksitellen ja nipuissa pois.

Toverit ja ystävät. Tehkääme kaikkemme, jotta saamme maamme raunioittavan kehityksen suunnan kääntäytyä kohti uudelleen itsenäistymistä sekä taloudellisen nousun palvelemaan työtätekevien ja maataloudesta elantonsa hankkivien parempaa ja turvattua elämää.

Yhteiskunta, ympäristö ja ihmisen toiminta

Lehtemme edellisessä numerossa Janne Rahikainen selvitti artikkelissaan 'Yhteiskunta ja ympäristön voimavarat' luonnon ja ihmisen vuorovaikutusta. Tämä artikkeli on jatkoa saman aihepiirin pohdinnalle.

Emme saa lakaista ongelmia maton alle

Ydinvoima tai jätteen poltto lakaisevat itse ongelman maton alle, eli energian kulutuksen ja jätteen määrän kiihtyvän kasvun. Vaikka sinällään voidaankin perustellusti arvostella öljyn hinnasta johtuvaa ansaitsematonta arvon nousua osakkeissa, osingoissa ja palkkioissa, tulisi arvostelua kohdistaa biopolttoaineiden verotukseen ja valtion sitoutumiseen yksityispääoman intresseihin fossiilisten polttoaineiden tuottamisessa. Niin kauan kuin fossiilisesta polttoaineesta sa suuremman kатteen kuin biopolttoaineesta, tulee kapitalipääoma jarruttamaan biopolttoaineiden tuotantoa ja jakelua. Ja tämä estää maataloutta kehittämästä uutta tuotannon alaa joka työllistäisi maaseutua.

Emme saa siirtää ongelmia tuleville sukupolville

Yksityisomisteinen pääomaeliitti ei tule koskaan tuottamaan tavaroita, energiaa tai palveluja kestävästi kehityksen tai eettisten arvojen mukaan, koska se katsoo sen hyödyttävän omia taloudellisia intressejään. Pieniä edistysaskelia biopolttoaineen myynnissä tai luonnonvaraisten metsien suojelussa voi tapahtua, mutta nämä muutokset ovat pelkkää kosmeettista kaunistelua ja teko-pyhää saivartelua todellisten muutos-
tarpeiden rinnalla. Ydinvoiman esittämien ekologisesti kestävästi kehityksen mukaisiksi on edesvaastuutonta ja palvelee kapitali-
eliittiin taloudellisia etuja. Esittämällä

ydinenergia ympäristöystävällisenä vaihtoehtona yritetään suurentaa se tosiasia, että energian kysyntää tulisi laskea ja vaihtoehtoisia energian tuotantotapoja tulisi tutkia ja tukea enemmän. Toki ydinenergiallakin on paikkansa energian tuotannossa vielä jatkossakin, mutta sille tulisi löytää korvaavia muotoja uusiutuvien energiamuotojen joukosta, jotka ovat oikeasti kestävästi kehityksen mukaisia. Lainatakseen Erik Wahlströmää "kestävä kehitys merkitsee sitä, että meidän sukupolvemme saa tyydyttää tarpeensa vain siten, että tulevat sukupolvet voivat nekin tyydyttää omat tarpeensa". Tämän luulisi olevan jokaisen sosiaalisesti ajattelevan kykenevän ihmisen tavoite.

Miksi se ei sitten näy meidän kulutustottumuksissamme tai tuotannossa. Kulutustottumuksiamme ohjailee ihmisen luontainen egosentrisen (itsekeskeisen) elämäntapa. Tuotanto palvelee kapitali-
lieliittiin taloudellisia intressejä ja riistää lisää voimaa tuottamalla kuvitteellisia tarpeita tyydyttäviä tuotteita.

Ilmastonmuutos tuo huonon tulevaisuuden

Ilmastonmuutos on monialainen ja arvaamaton. Ilmastonmuutoksen positiivisten vaikutusten esittäminen, esimerkiksi Pohjois-Euroopan satokauden pitenemisenä, on egosentrististä itsepetosta. Joitakin seurauksia jotka ovat ilmaston muutoksesta johtuvia ja tulevaisuudessa erittäin vakavia uhkia ihmiskunnalle ovat:

- YK:n elintarvikejärjestö FAO varoitti toukokuun lopussa että ilmastonmuutos supistaa kehitysmaiden elintarviketuotantoa, koska viljelyskelpoinen maapinta-ala vähenee, ja tämä taas lisää nälänhätää. Erityisesti Afrikassa pelätään nälänhätään lisääntyvän entisestään, kun

vuoteen 2080 mennessä arvioidaan viljelyskelpoisen maan pinta-alan supistuvan 90 miljoonalla hehtaarella.

- Otsonikerroksen ohememisesta johtuva uv-säteilyn lisääntyminen lisää ihosyöpärisiä.

- Sään ääri-ilmiöiden raju kasvu.

- Jäätiköiden sulaminen ja sen vaikutukset esim. Golf-virtaan tai Siperian ikiroudan alta vapautuva metaani.

- Aavikoituminen.

- Metsäpalojen lisääntyminen ja siitä vapautuva hiilidioksidi sekä menetetty hapentuotanto.

Tässä osa tulevaisuuden ja jo tämänkin päivän vakavista uhista. Näiden lisäksi tulisi ottaa huomioon se noidankehä, joka aiheuttaa ilmaston lämpenemistä, kuten sisäilman viilentämistä johtuva energia kulutuksen kasvu. Tulipalojen syttymisen herkyys, joka johtaa siihen, että hyvin mitättömät palorisit voivat muodostua laajoiksi ja tuhoisiksi metsäpaloiksi; eli kuka vain voi mitättömilläkin vahingoilla olla tuhoisien seurausten alullepanija. Tilanne on niin sanotusti räjähdys-herkkä eli paloherkkä.

Edellä käsiteltiin vasta ilmaston lämpenemisestä johtuvia riskejä ja uhkia. Sitten on vielä jo pelkästään ihmispopulaation kasvusta ja sitä seuraavaa kulutuksen kasvusta sekä kulutustottumuksista aiheutuvia uhkia. Hullunlehmän tauti sekä esim. Etelä-Amerikassa metsien polttaminen laidunmaiksi lihantuotannonollisista syistä ovat seurausta lisääntyvästä lihan kysynnästä. Samaa voidaan varmaan todeta lintuinfluenssasta. Aasiassa ryöstö-hakkaut sademetsissä ovat seurausta halpojen puutarhakalusteiden kysynnän kasvusta. Metsien biodiversiteetin väheneminen johtuu luonnonvaraisten metsien muuttamisesta homogeeniseksi talousmetsäksi. Listaa voisi jatkaa varmaan vielä

sivutolkulla. On selvää että ilmastomuutos, väestön kasvu ja kulutuksen kasvu ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa, eikä ympäristö-ongelmia voida ratkoa vain erillisillä ja yksittäisillä päätöksillä. On myös selvää, ettei talouspolitiisilla muutoksillaakaan saada ratkottua näin laajaa ihmiskunnan ja luonnon välistä ristiriitaa. Ihmiskunnan on myönnettävä elinmahdollisuksiensa olevan kiinteässä yhteydessä luonnon hyvinvoinnin kanssa. Luonnon arvoa ei voida pääasiassa laskea tuotanto-taloudellisista lähtökohdista.

Ympäristöongelmiin ei ole patenttiratkaisua

Nyt olisi myös kommunistisissa piireissä jo aika havahtua löytämään aikanaan jo Marxin esittämät teoriat rajallista luonnonvarasta sekä siitä, kuinka ihmiskunta voisi elää sopuisuudessa ympäröivän luonnon kanssa, josta se on mitä suurimmassa määrin riippuvainen. Sosiaaliseen yhteiskuntarakenteeseen, jonka ensisijainen päämäärä on kasvavan kulutuskysynnän tyydyttäminen, ei ratkaise sellaisenaan automaattisesti ristiriitaa luonnon ja ihmiskunnan välillä.

Yhteiskunnassa olevien ristiriitojen kuten taloudellisen riiston lisäksi tulisikin nyt avata keskustelu ihmiskunnan ja luonnon välisistä suhteista. Jos lähtökohdiana halutaan pitää luonnonvarojen ja elinolosuhteiden siirtymisen tuleville sukupolville edes jossain määrin sellaisina kuin ne nyt ovat, tulisi ymmärtää, että tätä tavoitetta ei tulla saavuttamaan keinotekoisella kulutuskysynnän kasvattamisella. Yksilötasolla ihmisten tulisi ymmärtää kulutuksensa ympäristössään aiheuttama rasitus tuotannon jokaisessa vaiheessa, aina raaka-aineen keruusta sen kaato-paikalla tai jätteenpolttossa muodostuvaan ympäristölle haitalliseen kaasuun. Yhteiskunnassa, jossa

yksilökeskeinen pääoman omistus on hallitseva taloutta ohjaava voima, on yhä vähän solidaarista yhteiskuntavastuuta kun on kestävästä ekologista kehitystä.

Energian ja tavaroiden kysyntää tulisi vähentää

On pelkkää tekopyhää hurskautta kinastella taloudellisesti kannattamattoman jällempolton jatkamisesta, kun sillä on lähinnä kosmeettisia tarkoituksia. Todelliset kysynnäksyyshyödykkeet löytyvät kulutus-hyödykkeiden ja energian kulutuksen ja kysynnän vähentämisestä sekä väestömäärien hallinnasta. Tulisi tarkoin harkita sekä kansallisesti, että kansainvälisesti, mikä on se elintaso ja väestöpohja, jonka ympäristömmekykenee kasvattamaan ja ruokkimaan.

Kapitalistisessa yhteiskunnassa ei kyettä hillitsemään ihmiskunnan ympäristöön kohdistamaa riistaa, koska sen koko olemassaolo perustuu työvoiman riiston lisäksi jatkuvasti keinoesteiden tarpeiden luomiseen ja siten lisäävään saavuttamiseen. Sosiaalistisesta järjestelmästä, jossa yhteiskunnallinen omistus ohjaa kulutus-hyödykkeiden, elintarvikkeiden, energian sekä palvelujen tuotantoa, voidaan päästä ekologiseen ja kestävästi kehitykseen. Sosiaalistisessa yhteiskunnassa taloudellisen rakenteena mahdollistaa puiteet ihmiskunnan ja sitä ympäröivän luonnon sopuisuutelle sekä tasapainoiselle kehitykselle, mutta se ei yksinään riitä. Ekologisen tasapainon saavuttaminen vaatii myös yksilötasolla ihmiskunnan solidaarisuuden sekä ymmärryksen tason nousua.

Janne Rahikainen

Suomen ilmastopolitiikka silkkaa tragediaa?

Keskustelu ilmastomuutoksen ympärillä käy kiivaana. Kioton sopimuksen ensimmäinen osapuolikokous päättyi vastikään Montrealissa, ja kokouksen tuloksia on analysoitu kiihkeästi. Hiukan ennen Montrealin kokouksen alkamista hallitus julkaisi läystäkkeen lähiajan energia- ja ilmastopolitiisista linjauksista. Tekeleen oli määrä olla strategia, mutta siitä tulikin tragedia.

Hallituksen ns. strategia on karvas pettymys. Masentavinta on, että hallituksen taustatietuksena tuntuu olevan luulo nykyisen ilmastopolitiikan poikkeuksellisuudesta. Rivien välistä paistaa asenne, joka olettaa ilmastonsuojelun olevan vain väliaikainen järjestely – kunhan Kioton ensimmäisen sitoumuskauden tavoitteisiin on päästy miten kuten, tuprutelua voidaan jatkaa entiseen tapaan. Hallituksen ilmastotragedian tarkasteluvali onkin kovin lyhyt, sillä se ulottuu vain Kioton ensimmäisen sitoumuskauden loppuun, vuoteen 2012. On selvää, että tällä aikavälillä tarkasteltuna toimet

ilmastonmuutoksen kamppailumiseksi jäävät vaille kokonaisvaltaista perspektiiviä. Ei ole olemassa merkkejä siitä, että ilmastopolitiikka löystyisi – katastrofaalisen ilmastomuutoksen torjumiseen tarvitaan päin vastoin kunnianhimoisia, tiukkoja ja sitovia pitkän aikavälin tavoitteita.

Ilmastonmuutos nyt

Ilmasto on jo lämmennyt noin 0,7 astetta esiteolliseen aikaan verrattuna. Vaikka kasvihuonekaasujen tuprutelu lopetettaisiin tänään, jo päästetyt kaasut vaikuttaisivat ilmakehässä vuosikymmeniä tai jopa -satoja. Jo päästettyjen kaasujen lämmitysvaikutus on samaa luokkaa kuin jo tapahtunut ilmaston lämpäminen. Pelivaraa katastrofaalisen ilmastomuutoksen torjumisen kannalta kriittiseen kahden asteen rajan on siis hyvin vähän. Tämän rajan jälkeen riski siitä, että ilmastonmuutos alkaa kiihdyttää itseään ns. palautekytkentöjen kautta, kasvaa merkittävästi.

Kahden asteen lämpeneminen ei sekään ole mikään pikkujuttu: se riittää hävittämään haavoittuimmat ekosysteemit, kuten koralliriutat ja Amazonin sademet-

säalueen. Kahden asteen lämpeneminen altistaisi miljardeja ihmisiä vesipallalle ja satoja miljoonia malarialle. Se hävittäisi sukupuuttoon arktisia lajeja, kuten jääkarhun. Kahden asteen nousu voi niin ikään olla riittävä muutos sulattamaan Grönlannin jäätikön pitkällä tähtäimellä, mikä nostaisi merenpintaa seitsemällä metrillä ja uhkaisi Golfvirran toimintaa.

Miten Suomi vastaa haasteeseen?

Suomen mahdollisuudet vastata ilmastomuutoksen haasteeseen ovat ainakin yhtä hyvät kuin missä tahansa kehittyneessä maassa. Suomi on rannattu useita kertoja maailman kilpailukykyisimpien maiden joukkoon, ja paljon puhuttu innovatiivisuus ja korkea koulutustaso ovat valtteja. Jos tällaisella vauraalla valtiolla ei ole esittä kunnianhimoista strategiaa, kenellä on?

Pitkän tähtäimen strategiaa koituisi lukuisia hyötyjä. Kun ilmastopolitiikka luodaan selkeät suuntaviivat vaikkapa vuoteen 2050, teollisuuden ja kuluttajien on mahdollista tehdä informoituja päätöksiä. Varautuminen tulevai-

sudessa välttämättömiin päästövähennyksiin käy kivuttomammin, kun politiikka on ennustettava. Jos hallitus satsaisi ulkomailta ostettavien päästö-oikeuksien sijaan tuntuvasti kotimaiseen, uusiutuvien energia-lähteiden ja energian tehokkaamman käytön tukemiseen, pohja tulevien sitoumuskausten tiukemille päästövähennyksille olisi luotu. Jos Suomi ostaa jokaisella sitoumuskaudella päästöoikeuksia ulkomailta, lasku on pitkän päälle hyvin raskas. Kotimaisiin toimiin satsaaminen loisi myös työpaikkoja ja toisi etulyöntiaseman puhtaan energiateknologian markkinoilla. Edelläkävijöiden paikat jaetaan nyt, ja vanhanaikaiseen, saastuttavaan teknologiaan jäämättävät maat putoavat auttamatta keltasta.

Suomella peiliinkatso-misen paikka

Puheet Suomen pienestä koosta ja vähäisestä vaikutuksesta ilmastoon osoittautuvat vääriksi viimeistään ensi vuoden jälkipuoliskolla. Suomi toimi tällöin EU:n puheenjohtajana ja on näin ratkaisevan tärkeässä asemassa Kioton sopimuksen seuraavassa

osapuolikokouksessa Nairobissa marraskuussa 2006. Suomelta on löydyttävä vahvaa johtajuutta ja todellista taistelutahtoa saada ilmastomuutos kuriin. Tämän syksyn linjaukset koittamaan toimista ovat heikosti linjassa kunnianhimoisen johtajuuden kanssa. Jos Kioton ensimmäisen kauden tavoitteisiin ei olla pääsemässä, miten Suomi voi toimia uskottavana puheenjohtajana tiukemmissa vähennyksistä neuvoteltavissa?

Paras indikaatio halusta torjua ilmastomuutosta on kansallinen, kouriintuntuvan konkreettinen toimintaohjelma. Suomen onkin muutettava kurssia välittömästi – "strategiassa" esitetyt toimet muodostavat lähinnä apaattisen selityskokoelman syistä, miksi ilmastomuutosta ei muka voitaisi torjua. Koko maailma tarkkailee Suomea seuraavien neuvottelevien aikaessa. Suunnanmuutosta on vaadittava nyt.

Meri Pukarinen
puheenjohtaja
Maan ystävä ry
lisätietoja: www.ilmosto.org

Riittävätkö työpaikat, kun henkilöstöä vähennetään melkein alalla kuin alalla

Helsingin kaupunki on toteuttanut viime vuosina johdonmukaisesti yksityistämistä ja yhtiöittämistä omassa talouspolitiikassaan. Tämä ajoi HKL:n bussikuskit työtaisteluun. Kuvassa artikkelin kirjoittaja Pekka Tiainen ilmaisemassa tukeaan bussikuskeille.

Pekka Tiainen

12 vuotta sitten vuoden 1994 presidentin vaalien aikaan työttömiä työnhakijoita oli yli 500.000. Työttömyyseläkeläiset ja erityistoimenpiteiden piirissä olevat mukaan lukien määrä oli 650 000. Silloin oli nähtävissä, että talous kääntyy nousuun, mutta työpaikkoja ei saada riittävästi, jotta työttömyys saataisiin painettu nopeasti alas. Näin kävikin ja työttömyyden alentamista vaikeutti valtion runsaan 50 miljardin markan, nykyrahassa 10 miljardin euron supistamisohjelma kuntien palveluihin, sosiaaliturvaan ja muihin menoihin.

Hallitus ilmoitti keväällä 2005, että valtion henkilöstöä vähennetään 17 500:lla vuoteen 2011 mennessä. Kun henkilöstä lähtee eläkkeelle tai siirtyy muualle, joka toinen paikka täytetään, joka toista ei. Mm. korkeakoulut joutuivat vähentämään 6000 henkilöä! Kunnallisen työmarkkinalaitoksen kunnille keväällä 2005 tekemän kyselyn mukaan kuntien henkilöstö supistuisi keskimäärin 1500:lla seuraavien 10 vuoden aikana. Tästä kertyisi 9.500 vuoteen 2011 mennessä eli kunnat ja valtio supistaisivat 29 000 henkilöä vuoteen 2011 mennessä.

Teollisuus vähensi vuosina 2002-2005 yhteensä 40.000 työpaikkaa. Lamaa edeltäneeseen verrattuna teollisuustyöpaikkoja on menetetty runsaat 100.000. Lama-romahdus oli paljon suurempikin, mutta sitten oli vahva toipuminen, vaikka lamaa edeltäneeseen tasoon ei yllettykään. Nyt irtisanomis- ja määrärajoitusten vähentämisen eläkkeelle lähteneiden korvaamatta jättämisen tuloksena tultiin taas alaspiin.

Maa- ja metsätaloudesta on nykykehityksellä hävinnyt tämän vuosikymmenen lopussa puolet laman edellä olleista työpaikoista. Suunnilleen yhtä rajun saneerauksen kohteena ovat olleet rahoitus- ja vakuutusalan työpaikat.

Rakennustoiminnan työpaikat ovat toivuttuaan lama-aikaista pohjalukemista olleet 150.000 – 160.000:n tasolla ja rakennuslupien perusteella rakentaminen jatkuu myös vuonna 2006. Teollisuus-rakentaminen on ollut lamassa liittyen siihen, että teollisuus on inves-

toinut kasvaneita pääomatulojaan ulkomaille enemmän kuin menneinä vuosikymmeninä. Suomalaisen yritysten ulkomailta olevien työpaikkojen määrä on kaksinkertaistunut 10 vuodessa ja 10 kertaistunut neljännessä vuosiosassa. Nykyisellään suomalaisilla yrityksillä on ulkomailta 330.000 työpaikkaa.

Suomessa palkkojen kansantuloisuus on supistunut johtuen palkansaajatyöpaikkojen vähentämisestä lamaa edeltäneeseen aikaan verrattuna sekä työn tuottavuuden nousua hitaammasta ansiokehityksestä. Tämä on lisännyt pääomatuloja, joita on investoitu pois Suomesta. Yritysten omistuksen liukuessa ulkomaille ongelma on Suomen kannalta, että yritykset rekisteröityvät muualle eivätkä työpaikat sen jälkeen ole suomalaisilla yrityksillä. Silloin muualle sijoitetut pääomatulot ja työpaikat menetettäisiin Suomen kannalta pysyvästi.

Kaiken kaikkiaan työpaikkoja on lamaa edeltäneeseen verrattuna runsaat 100.000 vähemmän. Osa-aikatyöpaikkoja on lähes 500.000 enemmän, joten kokoaikaisia työpaikkoja on noin 200 000 vähemmän. Työttömyyttä on kasvatettu paitsi se, että työpaikkoja on vähemmän myös se, että työikäistä väestöä on enemmän. Osa-aikaisuutta on eniten lisännyt kaupan sektori, jossa työpaikkojen kokonaismäärä on lisääntynyt 10 vuoden ajan. Silti lamaa edeltäneeseen verrattuna ollaan jäljessä vielä 20 000 työpaikalla, mutta tehtyjen työtuntien määrässä 40 %:lla johtuen kokoaikaisten korvaamisesta osa-aikaisuudella. Asian voi havainnollistaa siten, että jos kaupan työntekijät olisivat samat kuin ennen lamaa ja tehtyjen työtuntien määrä nykyinen, kauppa työllistäisi nykyisellään 160.000 henkilöä vähemmän kuin ennen lamaa.

Työpaikkoja on lisännyt erityisen paljon liike-elämää palveleva toiminta lamaa edeltäneeseenkin verrattuna 90 000:lla. Tähän sisältyy muun muassa kaikenlainen suunnittelu ohjelmistosuunnittelusta alkaen kuten myös laki- ja tilintaloustoimintaa. Yhteiskunnallisissa palveluissa lisäystä koulutus-, sosiaali- ja terveyspalvelut mukaan lukien on lamaa edeltäneeseen verrattuna ollut 130.000

työpaikkaa. Lamaa edeltäneeseen verrattuna kehitys on siten ollut maa- ja metsätaloudesta, teollisuudesta ja rakennustoiminnasta sekä rahoituksesta liike-elämän ja yhteiskunnallisiin palveluihin. Maa- ja metsätaloutta lukuun ottamatta työllisyys on laman pohjalukemia korkeampi.

Julkisyhteisöjen työllisten määrä on lisääntynyt laman pohjalukemista 50.000 henkilöllä ja ylittää nykyisellään lamaa edeltäneen tason, mutta paineet henkilöstön vähentämiseen ja siirtymiseen ostopalveluihin ovat lisääntyneet, kuten ilmenee kunnallisen työmarkkinalaitoksen kyselystä. Tämä johtuu kuntapalveluiden työllisyyden lisaäksestä. Valtion kohdalla työllisyyden on lamaa edeltänyttä alemmalla tasolla johtuen voimakkaasta liikelaitostamisesta ja yksityistamisestä.

30.11.2005 valtioneuvosto ilmoitti, että ohjeellisesta 17.500:n supistamistavoitteesta pidetään kiinni. Valtiovarainministeri Heini Luoma ilmoitti, että kukin ministeriö käy valtiovaraministeriön kanssa neuvottelemaan, millä keinoinlla kullakin hallinnonalla päästään sanottuun tavoitteeseen.

Valtio ja kunnat pyrkivät käyttämään suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisen niin, että henkilöstöä supistetaan ja hoidetaan yksityistämisen tällä tavoin.

Valtion tavoitetta perustellaan tuottavuuden nostamisella. Tähän liittyy kuitenkin monta ongelmaa. Sodan jälkeiset suuret ikäluokat menevät kyllä vähitellen eläkkeelle seuraavien 10 vuoden aikana ja korvaavat lapsi-ikäluokat ovat pienempiä. Globalisaation paine työvoimakustannusten karsimiseen aiheuttaa, että ei ole mitään varmuutta, että muualla yhteiskunnassa on riittävästi työpaikkoja. Meillä on edelleen suurtyöttömyys ja sen alentaminen vaatisi päinvastoin lisää työpaikkoja niin paljon kuin kyetään saamaan aikaan eikä työpaikkojen vähentämistä. Työttömien ohella on suuri määrä osa-aikaisissa työssä olevia, jotka haluaisivat tehdä kokoaikatyötä, jota ei kuitenkaan riittävästi ole. On myös paljon niitä, jotka eivät ole kirjautuneet työttömiksi työnhakijoiksi, mutta hyvässä työllis-

työtilanteissa voisivat olla työssä.

Valtion henkilöstön supistamisohjelma onkin jatkoa julkisten menojen supistamiselle, jotka otettiin tavoitteeksi laman edellä. Esko Aho perustelee tätä puolustellen hallituksensa toimia pankkituissa. Tukiin vastineeksi pankit vähensivät työpaikkoja puoleen. Sen hän puolustelee olleen välttämätöntä pankkien tervehdyttämiseksi. Lahjoituksina annetuista tuista tuli kannustin työpaikkojen vähentämiselle, ei lisäämiselle tai edes turvaamiselle. Aho perustelee, että Suomen menestymisen kannalta on välttämätöntä, että valtio toimii samoin kuin pankit. Pitkälle viedyssä uudessa talousliberalismissa ajatellaan, että julkisen sektori on rasite kansantaloudelle ja markkinatalous hoitaa asiat.

Käytännön tasolla ongelmaksi tulee valtionkin hallinnossa, että kärsijöiksi näissä supistamisuuksissa joutuu se henkilöstö, joka vastuullisesti ja työaikaan venyttäen pyrkii hoitamaan tehtävänsä. Tehotomuuden syyt löytyvät eniten johtotason ongelmista. Ongelmaa aiheuttavat "poliittiset työmarkkinat", kun on kasvava määrä henkilöitä erilaisilla poliittisilla ja jäsenkirjamaa- ja kaikkia kuormittavasti niitä, jotka tekevät varsinaisen työn. Nykyisellään vaikka tietojen käsittelyn paraneminen on helpotanut asioita, se on myös tuonut ahkyä, joka näkyy roska- ja tietomäärinä niin, että töihin on vaikea keskittyä. Erilainen hallinnointi on paisunut. Sitä paisuttaa tilaaja-tuottaja-vimma. Ennen hallinnon yksiköiden välillä asioitiin luontevasti. Nyt lähetetään laskuja ristiin rastiin. Yksi pahimmista riesoista on ulkoistamisriese, joka on suoraa seurausta kilpailuttamisen ylläpumpimisesta ja henkilöstön vähentävimmasta. Luontevaa resurssia välttämättömään toimintaan on vaikea saada, koska kaikkea pitää tehdä ostopalveluina ja kilpailuttana.

Pisteytyspalkkauksesta on tullut uusi riesa. Miten pisteet päätetään? Siitä tulee hallinnointia ja kiistoja. Kun on kiinteä palkkapotti, eteneminen palkkauksessa edellyttää, että muita vastaavasti pudotetaan. Vain muutaman vuoden harjoiteltu tiimityö on muuttamassa yksilöiden väliseksi nokitukseksi, joka hajottaa työilmapiirin. Palkkaus on salaista johdon ja henkilöiden välisiin sopimuksiin perustuvaa. Ay-liike menissä pahasti halpaan hyväksyessään uuden järjestelmän lupauksella 7 %:n palkankorotuksesta. Sitä ei henkilös-

tölle etukäteen sanottu, että se tulee vasta kolmen vuoden kuluessa eli kattaa juuri ja juuri inflaation. Yleiskorotukset ovat kaikki auki. Sen sijaan ay-liike on sitonut kätensä arvostelemasta henkilöstön supistamista 17.500:lla eli 15 %:lla. Lupaus palkankorotuksista tiedettiin etukäteen houkuttimiksi hyväksyä säästöt sekä yksilöiden väliseen kilpailuun siirtyminen.

Valtion hallinnossa on henkilöstöä, joka yksityisellä puolella saneerattaisiin pois. Valtio ja kunnat eivät voi toimia samalla tavoin ja siksi yksityistetään, koska vapaudutaan henkilöstöön kohdistuvasta vastuusta, vaikei sitä näin sanotakaan. Yksityistettäessä henkilöstö on helpompi vetää minimiin. Siltikin yksityistäminen tulee usein veronmaksajille kalliimmaksi mm. siksi, että pitää maksaa voivot. Tai sitten yksityistetyn ja ulkoistetun joutuvat jatkuvasti kilpailemaan samalla, kun rahoitusta leikataan. Näin luodaan julkisen sektorin ympärille rakennusallale tuttu ämpäriurakoitsijoiden verkosto, jossa yrittäjät saadaan joko hengiltä tai sitten he yrittävät selviytyä kiertämällä veroja ja työehtoja tai puoluesuhteilla, nöyrytydyllä, lobbauksella ja voitelulla. Ay-liike on tälle maailmalle vieras.

Ratkaisut lähtevät väärästä päästä, kun tavoite on henkilöstön vähentäminen. Toisenlainen ajattelutapa lähtisi siitä, miten työteko voitaisiin järjestää paremmin ja tuloksellisuutta parantaa tätä kautta. Se edellyttäisi luottamusta henkilöstön vastuullisuuteen ja haluun osaamisen kehittämiseen ja työtoverien tukemiseen keinoitekoisten pistemittarisen sijasta. Se edellyttäisi hyvää johtamista, mutta eräs ongelma valtionhallinnossa on, että johtamisen ongelmiin ei ole juurikaan mahdollista puuttua.

Syksyllä 2004 solmitun viime tupon ehdoksi asetettiin varallisuusveron poistaminen vuoden 2006 alusta. Vuoden 1906 eduskuntavaaliohjelmassaan jopa omistavaa luokkaa edustava vanhasuomalainen puolue vaati varallisuusveroa kansallisen eheyden saavuttamiseksi. Sitä tarvittiin tsaroin toimia vastaan. Globalisaatio on avannut pään lisääntyvälle eriarvoisuudelle. Varallisuusveron poistaminen ja Fortumin johdon optioit ovat osa tätä kehitystä Suomessa. Ay-liikunnan ja ay-liikkeen rooli on ollut tasapainottaa tätä kehitystä. Näin ei ole enää tulevaisuudessa ellemme saa sitä estettyä.

SAK on ollut kohta 15 vuotta vaiti. Milloin se herää Ruususen uunesta. Kuva SAK:n yhteislakosta vuodelta 1991.

Miksi palvelusektori ja kunnat maksavat huonoa palkkaa työntekijöilleen?

Mutta miksi raha kiertää kaikki nämä todella tarpeelliset palvelualueet ja kutsunusammatit ja miksi näiden alojen työntekijöiden selkänahasta revitään irti kaikki mahdollinen? Syy löytyy kapitalistisen yhteiskunnan toimintatavoista.

Konkreettinen ja abstraktinen työ

Marxin Pääoman mukaan yhteiskunnassa uusi arvo syntyy tavara-tuotannossa kuten teollisuudessa, rakennusalalla ja maataloudessa. Hän osoittaa, että tuotannossa on kahdenlaista työtä – konkreettista ja abstraktista. Tässä konkreettinen työ (vaikka kaikki työ sellaisenaan on konkreettista) tarkoittaa sitä, että tekijä valmistaa tuotteen alusta loppuun itse. Abstraktinen työ ei tuota lopputuotetta. Sen tekijä ei useinkaan edes tiedä minkälaiseen lopputuotteeseen hänen työnsä käytetään. Tuntuu yksinkertaistettu esimerkki: raaka-aineita tuottavat ja konkreettista työtä tekevät työntekijät eivät tiedä mitä kaadetusta puusta, kaivetusta raudasta tai maan povesta pumpatusta öljystä lopulta tehdään. Siksi heidän konkreettinen työnsä on abstraktista. Samoin puolivalmisteita jalostava työ on abstraktista.

Tuotannon ja yhteiskunnan kehityksessä konkreettisen työn osuus on vähentynyt ja abstraktisen lisääntynyt. Eikä tässä kaikki, sillä työ voi olla lisäarvoa tuottavaa yhteiskunnallisesti välttämätöntä työtä, mutta myös arvoa tuottamatonta, mutta välttämätöntä ja hyödyllistä työtä. Välttämätöntä työtä on kaikki työ, joka tuottaa tavaraa ja tyydyttää jonkin inhimillisen tarpeen riippumatta siitä aiheuttakoon tuon tarpeen vatsa tai mielikuvitus. Samalla kun tuotanto on monimutkaistunut ja abstraktisen työn osuus kasvanut, samalla inhimillinen työkin on tullut yhä monimutkaisemmaksi ja aina entistä vaativammaksi. Se edellyttää, että työläisten on keytävä suoritumaan sekä henkisesti että fyysisesti paljon tietoa ja taitoa vaativasta nykyajan yhteiskunnallisesti välttämättömästä työstä.

Välttämätön ja arvoa tuottamaton työ

Marxin tarkoittama yhteiskunnallinen työnjako on kapitalismin alkuaajoista muuttunut merkittävästi. Tavara-tuotantoon tarvittavan ja osaavan työvoiman tuottaminen vaatii nykyään vastaavan kasvatuksen, koulutuksen ja muun kult-

tuurin tuotantoa. Se vaatii myös tarvittavan työvoiman ylläpitoa, joka edellyttää sitä vastaavaa sosiaaliturvan, terveyden- ja sairaanhoidon tuotantoa. Näin yhteiskunnallisesti välttämätön työ jakaantuu paitsi konkreettiseen ja abstraktiseen myös lisäarvoa tuottavaan ja sitä tuottamattomaan työhön. Abstraktisen työn lisääntyminen on lisännyt tuotannossa myös palvelutuotannon osuutta. Se, mikä työn osuus tuottaa lisäarvoa ja mikä on vain välttämätöntä työtä, lienee sivuseikka.

Sen sijaan olisi tärkeää selvittää kuinka suuri osuus tehdystä ja kalliiksi tulevasta työstä ei ole yhteiskunnallisesti välttämätöntä. Se tiedetään, että täysin tarpeettomia ovat pörssi- ja kaiken maailman muut keinotellijat, jotka parhaassakin tapauksessa toimivat kunnian ja häpeän rajamailla. Samaan tarpeettomien kastiin taitavat kuulua kalliiksi tulevat kirkot, uskonlahkot, armeija jne..

Palvelualueet yleensä ovat siis yhteiskunnallisesti välttämättömiä ja osana arvon tuotantoa, vaikka ne eivät välittömästi tuottaisi lisäarvoa. Esimerkiksi kulutustavaroiden valmistajat eivät enää voi myydä tavaroitaan suoraan kuluttajille. Siksi ne tarvitsevat liikenteen ja kaupan palveluja. Myös rahojen- ja tietojen kuljettamiseen tarvitaan niihin erikoistuneiden palveluja jne.. Kaikki tämä on selvää ja luontevaa. Siinä tavaroiden tuottaja luovuttaa vapaaehtoisesti palvelualueille osan saamastaan lisäarvosta.

Välttämätöntä arvoa tuottamattomia, mutta joitakin inhimillisiä tarpeita tyydyttäviä palvelualueita ovat parturi, hieroja, pappi tai muusikko. He saavat palkkansa, kun asiakas tai konserttyleisö maksaa näistä palveluista. Myös näiden palkkojen alkuperä on viime kädessä lisäarvoa tuottavilta ja niitä palvelevilta aloilta.

Julkisen talous ei toimi ilman veroavaroja

Sama perusasetelma toteutuu myös julkisessa taloudessa. Mutta valtio ja kunnat saavat tulonsa verottamalla osaa lisäarvosta, kapitalistien voittoa, mutta erityisesti väestön eli luonnollisten henkilöiden välittämistä ja välillisistä veroista ja maksuista.

Pääsääntöisesti kunnat tuottavat terveys-, sosiaali-, koulutus ym. palveluja, jotka siis maksetaan kuntalaisilta kerätyillä veroilla ja maksuilla. Aikaisemmin kunnat ja valtio ovat järjestäneet myös lisä-

Kaikkien tuntema tosiasia on, että useimmilla palvelualueilla yleensä saadaan huonoa palkkaa, työt ovat pätkä- tai osa-aikatoita ja silloinkin kun työt on, ei palkassa ole hurraamista. Monet näistä palvelualueista ovat vielä todellisia kutsunusammattajeja kuten sairaanhoitajan tai palomiehen työ. Raha kiertää jossain aivan muualla, se tulee pankin konttorien johtajien luokse ja monikansallisten globaalien yritysten omistajien luokse se tekee oikean pesän.

VTT:n työntekijät syyttelivät tässä kynttilöitä vuoden 2003 kevään YT-neuvotteluiden päätteeksi, joiden tuloksena yli 60 työntekijää sai kenkää. Yksi kynttilä on varattu jokaista irtisanottua kohden.

arvoa tuottavaa toimintaa. Enää kunnat eivät sitä suuremmin harrasta. Pikemminkin päinvastoin. Tuottavia kunnallisia laitoksia on jo yksityistetty ja yksityistäminen näyttää jatkuvan ja laajenevan palvelu-aloillekin.

Julkiset palvelut tehdään keinotekoisesti kalliiksi

Paitsi kunnallisia tuotantolaitoksia, myös niiden tuottamia palveluja halutaan siirtää yhä enenevästi määrin yksityisille. Tässä toiminnassa kilpailuttamisella on keskeinen asema. Rehellisellä tavalla suoritettua kilpailuttamisessa yksityinen aina häviää. Kun julkisen ja yksityisen välisessä kapitalistisessa kilpailuttamisessa on kyse yksityistämistä, niin kaikista edullisuudestaan huolimatta yksityinen osapuoli pannaan väkisin voittoon. Siinä julkisesta palvelusta tehdään keinotekoisesti liian kallis.

Seuraavassa on yksi esimerkki julkisten palvelujen kustannusten keinotekoisesta kasvattamisesta. Esimerkki on yleispätevä.

Helsingin Myllypurossa saatiin vuonna 1970 valmiiksi sairaala ja terveysasema. Rakentaminen maksettiin rakentamivuosiensa veroilla joten valmistuttuaan kiinteistö laitteineen ja kalustoineen oli verotuloja kuluttamalla kokonaan maksettu ja velaton. Siitä ei siis voitu enää tehdä poistoja. Siitä jäi ainoaksi kustannukseksi ylläpito (vrt. yhtiö-vastike). Vuonna 2004 se oli 4,00 euroa/m² kuukaudessa, joka teki 629 280 euroa vuosi.

Mutta 1994 kaupunki otti huomioon tulevat EU:n liittymisestä seuraavat kilpailuttamisvaatimukset (ja yksityistämistävotteet!) ja palautti kokonaan poistetut kiinteistöt muka taseeseen kuuluvaksi omaisuudeksi. Se merkitsi, että kiinteistöihin tehtiin 11 miljardin markan (n. 1,9 mrd.euroa) mielivaltaisen arvonkorotus. Se vastaa nykyajan uushankintahintaa.

Näistä mielivaltaisista arvonkorotuksista laskettiin pääoman korko ja poisto, joiden perusteella määrättiin ylläpitokustannusten lisäksi vuokra. Näin em. Myllypuron sairaala ja terveysaseman kiinteistöille saatiin vuoden 2004 vuokraksi 9,10 euroa/m² kuukaudessa. Siitä syntyi vuosikuluksi täysin aiheeton 1.431.612 euroa. Todellisuina kuluina tällä summalla olisi voitu korottaa tämän sairaalan ja terveysaseman henkilöstön palkkoja tai palkata lisää 50 sairaanhoitajaa!

Näin meneteltiin 35 vuotta vanhan, veroilla jo kertaalleen kokonaan maksetun ja velattoman kiinteistön kohdalla ja siitä huolimatta, että kaupungin voimassaolevien ohjeiden mukaan kiinteistöjen poisto aika on 30 vuotta. Tämä sama petos vaikuttaa kaikissa kaupungin kiinteistöissä toimivissa päiväkodeissa, kouluissa, nuorisotiloissa, sairaaloissa, terveysasemilla, kirjastoissa jne. Tällä huijauksella julkiset palvelut on saatu näyttämään liian kalliilta ja yksityiset palvelut edullisilta.

Kun kunnallinen palvelutuotanto on keinotekoisesti tehty asukasta kohden laskien kalliiksi, samalla yksityinen palvelu saatiin näyttämään totuuden vastaisesti halvalta, kilpailukyvyttään tehokkaammaksi ja edullisemmaksi. Ilman tätä elämää suurempaa huijausta yksityinen palvelun hinnat eivät olisi edullisuuksessaan lähelläkään kuntien edullista hintatasoa.

Tässä tulee kuvaan tuo epäilyttävä työn tuottavuuden käsite. Kun julkisen palvelutuotanto on saatu näyttämään tehottomalta ja kalliilta, on kustannuksia tehokkuuden parantamisen nimissä leikattava. Niitä ei leikata mielivaltaisesti asetetuista vuokrista, vaan ja ainoastaan palkkakustannuksista ja heikentämällä palveluja.

Palkkakustannusten säästäminen toteutetaan huonoina palkoina, sijaisista luopumalla, lisäämällä pätkätoita ja henkilöstön

työtaakkaa. Sanalla sanoen jo ennestäänkin korkean tuottavuuden korottaminen revitään yksinomaan henkilöstön selkänahasta! Palvelua heikennetään lopettamalla päiväkotiteja, kouluja, terveysasemia ja vähentämällä mm. pitkäaikaissairaiden ja vanhustenhuollon vuodepaikkoja jne. loputtomasti. Sanalla sanoen palvelujen heikentäminen revitään kuntalaisen toimeentulosta, elinmahdollisuuksista – elämästä!

Kun kuntalaiset ovat maksaneet vain veroja kuntien palvelujen tuottamiseksi, niin he eivät ole koskaan tehneet pienintäkään pääomasi-joitusta. Yhdelläkään kuntalaisella ei ole veroilla maksettua kunnan osaketta joten kunnilla ei ole kuntalaisien sijoittamaa omaa pääomaa. Siksi siitä ei voi saada myöskään osinkoa, voittoa. Kuntalainen ei voi myydä osuuttaan kunnasta siten kuin kapitalisti voi tehdä yritykseen sijoittamalleen osuudelle, osakkeelle, pääomalle!

Kapitalistinen ryöstö käynnissä

Kapitalistisessa yhteiskunnassa pääoma aina hakee suurinta voittoa. Sitä saa helposti mm. uusista tuotantomuodoista. Siihen antaa aivan satunnaiset mahdollisuudet julkisten palvelujen ulkoistaminen ja yksityistäminen niiden laajuuden ja monipuolisuuden ansiosta. Monet näistä julkisen palvelun aloista ovat kutsunusammattajeja. Sellaisia ovat esimerkiksi lasten päivähoitajan, sairaanhoitajan, opettajan, palomiehen työ. Siitä huolimatta heitä riistetään kovalla kädellä ja heille maksetaan huonoa palkkaa, kun Maailman kauppajärjestö (WTO) ja EU palveludirektiiveineen vaativat palvelujen vapaata kilpailua, kilpailua, joka tarkoittaa vain ja ainoastaan näiden ammattilaisten työstä saatavien hyötyjen kapitalistista ryöstöä.

Reijo Kataranta,
Kai Kontturi

Siivosten työ jos mikä on palvelutyötä, joka on joutunut kärsimään yhtöittämisistä ja yksityistämistä. Se on usein pätkätyötä eikä sitä haluta työntekijöille paljoa maksaa.

Palkansaajat yhteisrintamaan

Uudenvuoden tervehdykset 2006

Intimiteettisuojaan takia emme julkaise tervehdyksiä verkkosivuilamme.

Yksityistäminen seis!

Suomea ajetaan alas, on ajettu jo yli 15 vuotta aina siitä lähtien kun Suomea alettiin saattaa "EU-kuntoon". Suomen alasajo on maassamme harjoitetun EU-politiikan tulosta. Miten se näkyy? Se näkyy koko yhteiskuntakehityksestä. Teollisuus ei enää investoi Suomeen, ei edes siinä määrin, että vanhat tuotantokoneistot vaihdettaisiin uudempiin. Päinvastoin, teollisuus irtisanoo työntekijöitään lähes päivittäin samalla kun se vie investointinsa muihin maihin. Massiiviset irtisanomiset ravisuttavat tsunamin tavoin kansaa.

Uusliberalistisen EU- politiikan seurauksena maaseutu autioituu, tilojen määrä on romahtanut puoleen reilussa vuosikymmenessä. Jatkuva yksityistäminen ja säästämisen on johtanut siihen, että kunnallista terveydenhoitoa ajetaan alas kaupungeissa ja maaseudulla.

EU-politiikkaan kuuluu myös julkisten palveluiden yksityistäminen. Niinpä terveydenhoitoa yksityistetään, koska lääkärin haluavat rikasta sairaiden kustannuksella miljonääreiksi. Vanhusten hoidon tilanne on suorastaan katastrofaalinen, koska vanhukset eivät tuota mitään, eikä kunnilla ole verovaroja ylläpitää palveluja. Julkisin varoin toimivia kouluja lakkautetaan ja samalla esitetään yliopistojen muuttamista liikelaitoksiksi.

Suomen tiestö rappeutuu ja bussilinjoja vähennetään pahimpien arvioiden mukaan 1400 vuoroa koko maassa. Yöpikajunat Joensuuhun ja Ouluun uhattiin lakkauttaa, mutta ne saivat vielä vuoden jatkoaikaa, mutta vain vuoden. Luokkaerot yhteiskunnassa kasvavat jyrkästi, kun talous toimii pienen porssiyoittajien piirin rikastuttamiseksi. Toisaalla köyhyyttä ja näköalattomuus yleistyvät suuressa osassa kansaa,

etenkin nuorisossa. Tilanne on kuin kuvaus Rooman vallan romahtamisesta, silloin vain ei puhuttu bussilinjoista ja junavuoroista. Tämä historia on Suomen nykypäivän historiaa.

Nykyisestä tilanteesta hyötynyt ja rikastunut yläluokka ei tietenkään puhu Suomen alasajosta, vaan päinvastoin kehuu, että nyt Suomella menee paremmin kuin koskaan. Onhan Suomessa miljonäärejä enemmän kuin milloinkaan ennen. Mutta tuo eliitti ei sano, että myös työttömiä ja todella köyhiä on enemmän kuin koskaan ennen. Tähän eliittiin kuuluu kapitalistien ja heidän myötäjuoksijoidensa lisäksi valittavasti myös melkein koko vaaleilla valittu eduskunta puolueesta riippumatta, ja tämä puoluesidonnaisuus valtapuolueisiin ulottuu kuntatasolle asti. Siksi tilanne saa jatkaa.

Sanotaan, että tämä on luonnonlain mukainen ilmiö, että aivan kuin painovoimain mukaisesti Suomen väestö tulee valumaan pohjoisesta etelään Tampere – Turku – Helsinki - kolmion sisään. Kuitenkaan tämä ei ole mikään luonnonlaki vaan johdonmukainen seuraus harjoitetusta uusliberalistisesta EU-politiikasta, pääomien, tavaroiden, palveluiden ja työvoiman liikkumisen vapaudesta. Nämä vapaudet toimivat sinä "painovoimana", joka ajaa Suomea alas. Tämä tilanne ei ole välttämätön, koska se on saatu aikaan ihmisten omilla päätöksillä ja poliittisilla valinnoilla.

Suomen alasajo ei ole kohtalonomainen pakko. Suomen kansan suuren enemmistön ei tarvitse alistua tilanteeseen. Se edellyttää kuitenkin kansan heräämistä, että se voisi ottaa kohtalonsa jälleen omiin käsiinsä.

EU:n sokeripäätös kovistelee Suomen maataloutta

EU:n ministerineuvosto päätti marraskuun lopulla Unionin sokeripolitiikan uudistamisesta. Suomen hallitus pitää tulosta voittona, koska uudistus ei ainakaan heti lopeta sokerin tuotantoa Suomessa kokonaan. Se leikkaa kuitenkin sokerin viljelijöiden tuloja ja vähentää entisestään sokeriomavaraisuuttamme. Myös toinen sokeritehtaitamme joutuu lopettamaan.

EU:n sokeriuudistuksen tavoitteena oli vähentää sokerin yli- tuotantoa ja sopeuttaa EU:n sokerituotantoa maailmankaupan vaatimuksiin. Tavoitteeseen pyritään voimakkaalla sokerin hallinnollisen hinnan laskulla, jolloin sokerin hinta EU:ssa lähestyy sokerin maailmanmarkkinahintaa. Suomessa tarvetta tuotannon vähentämiseen ei ole, koska olemme itse tuottaneet vain 70 % kuluttamastamme sokerista. Suomalainen kuluttajakkaan ei hyödy uudistuksesta, sillä sokerin hinnat laskulla ei juuri ole vaikutusta elintarvikkeiden hintoihin.

Sokerijuurikasta tuottaa Suomessa noin 2500 viljelijää. Sokerin viljelyllä on merkittävä aluetaloudellinen merkitys erityisesti Uudellamaalla, Satakunnassa ja Hämeessä: Juurikkaalle on hankala löytää korvaavaa viljelykasvia Suomessa, paljon hankalampaa kuin Etelä- ja Keski-Euroopassa, jossa viljelykasvien valikoima on paljon suurempi.

Sokeria jalostetaan Suomessa kahdessa tehtaassa, Salossa ja Häyälässä. Tehtaat omistaa tanskalainen Danisco. Kaikkien sokerisektori työllistää Suomessa noin 4000 henkilöä, kun huomioon otetaan teollisuus, koneurakointi, kuljetus ja kauppa.

Sokerin hinta laskee, mutta lasku korvataan osittain viljelijälle

Nyt tehdyn ministerineuvoston päätöksen mukaan sokerin hintaa alennetaan 36 % neljän vuoden siirtymäkauden aikana. Hinnan alennuksesta kompensoidaan viljelijöille 64 % tuotantoon sitomattomalla tuella. Suomi sai lisäksi oikeuden maksaa jäljelle jäävän tuotantolaitoksen raaka-aineen saannin turvaamiseksi yleisen EU-kompensaation lisäksi kansallista tukea enintään 350 €/ha juurikkaan viljelijöille.

Käytännössä sokerin viljely ei siis uhkaa loppua ainakaan heti, mutta tuen maksu siirtyy suuremmalta osin hoidettavaksi kansallisista varoista. Juurikkaan osalta ei ole kyse suurista summista, mutta periaatteessa tällainen kehitys kasvattaa Suomen nettomaksuosuutta EU:lle yhä suuremmaksi.

Teollisuutta tuetaan

Sopimuksen myötä toinen Suomen sokeritehtaita lopetetaan. Teollisuus saa korvausta sokerinjalostuksen vähentämisestä. Lisäksi sokeritehtaiden tuotantokiintiöitä saa siirtää saman yrityksen eri tehtaiden välillä. Tällä voidaan periaatteessa parantaa jäljelle jäävän jalostus- kapasiteetin käyttöastetta. On vaarana, että teollisuudelle koituvaa hyötyä valu tuotannon kehittämiseen muualla EU:ssa Suomessa olevien tehtaiden kehittämisen sijaan.

Maa- ja metsätalousministeri Korkeaojan mukaan "nämä päätökset yhdessä luovat edellytykset yhden jalostuslaitoksen toiminnan jatkumiseksi. Lopulliset päätökset jalostustoiminnan jatkoon yksityiskohdistaa jäävät teollisuudelle." Käytännössä toisen tehtaan säilyminen

riippuu teollisuuden halusta jatkaa sokerin jalostusta Suomessa.

Voidaan kysyä, kuinka innoistunut tanskalainen yhtiö on sokerin tuottamisesta Suomessa kun vaihtoehdoton on keskittää tuotantokapasiteetti alueille, jossa tuotantoa on enemmän. Ilman sokeritehdasta ei ole juurikkaan viljelyäkään.

Päätös osana maatalouden keskittymistä Etelä- ja Keski-Eurooppaan

Suomen liitettävä Euroopan Unioniin kymmenen vuotta sitten arveltiin maatilojen määrän kääntyvän laskuun EU:n myötä. Tämä ennuste on toteutunut.

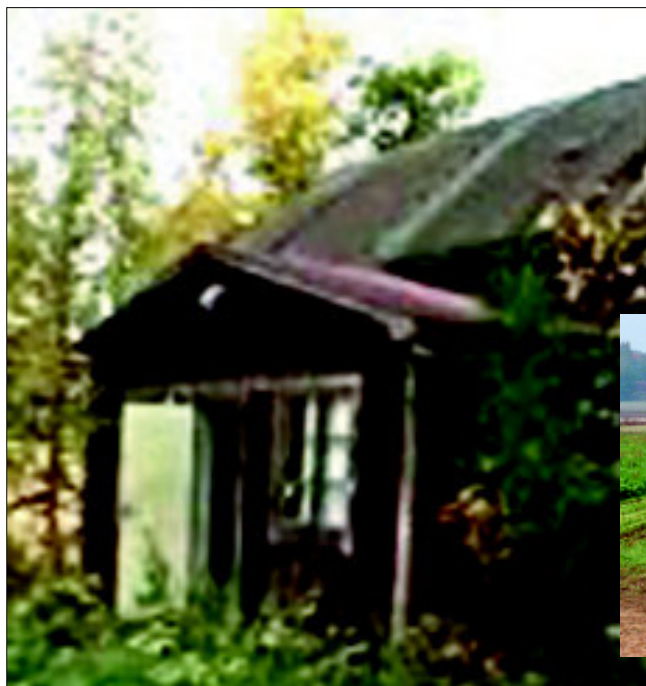
Tilasto osoittavat, että Suomen maatalous on ollut myllerryksen kourissa koko EU-ajan. Maatilojen määrä on pudonnut vuodesta 1994 noin 30 %. Vuonna 2004 maatiloja oli 71 100, kun niitä vuonna 1994 oli 103 000. Samaan aikaan tilojen keskikoko on kaksinkertaistunut. Vuonna 1994 keskikoko oli vajaa 20 hehtaaria kun se nyt on liki 40 hehtaaria.

Tilojen vähentyminen näkyy tietysti myös maatalouden työllisyydessä. Vuonna 1994 maatalous työllisti 153 000 henkilöä (7,4 % työvoimasta) Vuonna 2004 maatalous työllisti enää 93 000 henkilöä (3,9 % työvoimasta).

Oman maatalouden häviämisen myötä omavaraisuus vähenee ja olemme yhä enemmän riippuvaisia muualla tuotetusta ruuasta. Näin olemme yhä enemmän sidoksissa Euroopan unioniin ja siitä irtautuminen käy vaikeammaksi. Kansallisen maatalouden elinkelpoisuuden puolustamisella on suuri merkitys kansallisen riippumattomuuden puolesta käytävissä taistelussa.

KÄ/Juha Kieksi

Suomen alasajo

Tämäkö on meillä edessämme, autioitunut Suomi, täynnä autiotaloja. Käsittelemme lehdellä on sokerinkorjuusta. Sokerin viljelyä ollaan EU:n määräysten mukaisesti vähennetty. Kieksin kirjoitus "EU:n sokeripäätös kovistelee Suomen maataloutta".

- Oikealla puolella on Juhani Tanskin kirjoitus valtion aikomuksista säästää liikenteen yöjunien lakkauttamisia. Bussien kuvista jutun alla voidaan todeta, että kun ne kuvassa toimenpiteiden takia.

- Alla on Antti Siika-ahon kirjoitus Haapajärven koulutilanteesta, jossa mm. Kuusaan koulun lakkauttamista. Kuten sanotti, Suomea ollaan ajamassa alas. Vain ihmisten päättäväinen aktivoituminen.

Haapajärvi valtion läh...

Haapajärvellä kuohuu. Viimeinen kaupunginvaltuuston kokous päätti sulkea kolme paikallista kyläkoulua vuoteen 2009 mennessä. Päätös syntyi vain parin äänen enemmistöllä, joten valtuusto jakautui pahasti kahtia. Jo aiemmin, kesällä 2004 kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa Kuusaan kyläkoulun syksyyn 2006 mennessä, josta jo aiemmissa Kansan Äänen numeroissa on puhuttu.

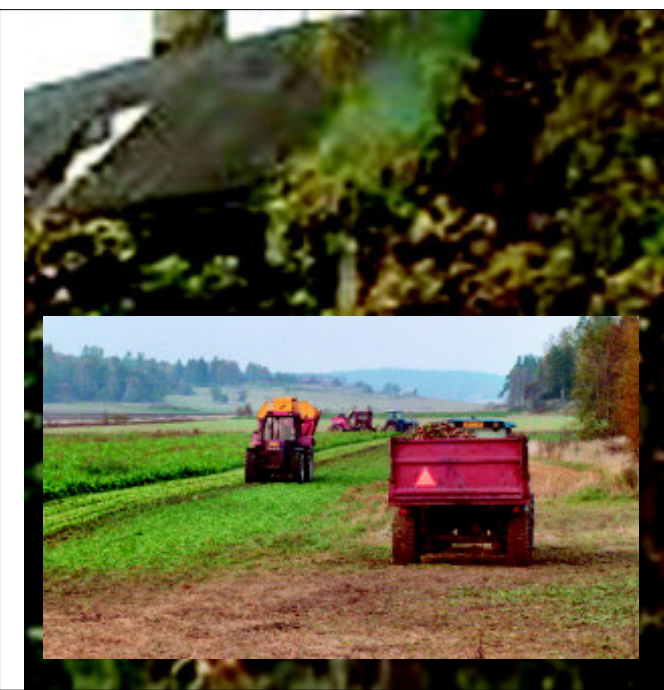
Päätöksillään Haapajärven kaupunki on seurannut sitä valtion harjoittamaa politiikkaa, jonka tarkoituksena on keskittää koulupalvelut ja näin vauhdittaa kuntarakenteen muuttamista kuusakauteen.

Haapajärviset eivät kuitenkaan purematta ole nielleet kaupungin päätöksiä. Kuusaan kylän asukkaat ryhtyivät heti kamppailuun oman koulunsa puolesta. Kuusaa on erittäin vireä kylä, joka on tullut tunnetuksi mm. vuosittaisesta maratonistaan, kylälle myönnetystä vihreästä ympäristölipusta ja kansainvälisestä nuorten työleiristään. Nyt nämä ja monet muut harrastukset ovat uhatuina, jos kyläkoulu lakkautetaan. Samalla kylän lapset joutuvat lähemmään eri koulun opiskelemaan ja menettävät luonnollisen lähiopetusympäristönsä. Monissa tutkimuksissa on osoitettu, että lapsen kannalta paras oppimisympäristö on hänen oma lähiympäristönsä.

Jokin aika sitten kaupunki järjesti Kuusaalla "kyläkuuntelun", jonka tarkoituksena oli kunnallislain puitteissa kuulla kuusalaisten mielipidettä koulun sulkeamisesta. Kyläillasta tuli farssi jo alussa. Kaupunki ei korvaansa lotkauttanutkaan kyläläisten mielipiteille, vaan yritti käytännössä sanelupolitiikalla kääntää keskustelun kulun koulun lakkauttamisesta kaikkeen muuhun. Tilaisuudesta farssin teki se, että ensinnäkin kunnallislaki suosittaa kuntalaisten kuulemistä ennen päätöksentekoa tärkeissä asioissa. Toiseksi, Kuusaan koulu oli päätetty sulkea jo 2004, joten kuusalaisten vaatimukset kaikuvat kuuroille korville. Kyläillan päätteeksi lähes kaikkien koulun oppilaiden vanhemmat päättivät lähettää lapsensa naapurikylän koulun sijasta naapurikunnan Kärsämäen koulun, sillä vanhemmat katsoivat sen lapsille paremmaksi ja sijainniltaan helpommaksi ratkaisuksi.

Myös kolmen muun lakkautettavaksi päätetyn koulun kylien asukkaat ovat ryhtyneet työhön kyläkoulujensa puolesta. Näiden koulujen oppilasmäärät ovat varsin suuret, eikä niiden oppilasmäärä ole laskussa. Joulukuun 8. pidettiin kaupungintalolla kylien edustajien ja kyläkouluja puolustavien valtuutettujen kesken palaveri, jossa pohdittiin ratkaisuja lähitulevaisuutta varten.

Asajot estettävä

...telemme lehtemä tällä aukeamalla Suomea uhkaavaa alasajoa. Pieni kuva autiotalon...
...kaisesti vähentämässä, ellei peräti yritetä lopettaa. Tästä aiheesta on vasemmalla Juh...

...stää liikenteessä. Se merkitsee lukemattomien bussivuorojen lakkauttamista ja mm. ...
...n ne kuvassa seisovat bussinkuljettajien lakon takia, niin kohta ne seisovat hallituksen

...n. Kuusaan koulua ollaan lakkauttamassa.
...aktivitoiminen etujensa ajamisessa voi sen vielä estää.

Missä päättäjien järki liikennepolitiikassa?

Bussivuoroja lopetetaan. Rai-deliikenteeseen ei satsata. Mihin käyttää työsuhdemat-kalippua, kun kohta ei ole jouk-koliikennettä. Hallituksen jouk-koliikennepolitiikka harhailee. Koulujen ja bussien valot sam-muvat. Yöjuna Joensuusta Tur-kuun ja yhteys Hanko-Karjaa lakkautuslistalla. Helsingin ja Oulun väliä Savon kautta kulke-va yöjuna lakkautetaan...

Tällaisia otsikoita näkyy lehdissä vähän väliä. Samaan aikaan ministerit antavat lausuntoja työvoiman liikkuvuuden edistämisestä, ilmasto-muutoksen torjumisesta, työsuhte-matkalipun käyttöönotosta, koulu-tustason nostamisesta jne.

Vanhasen hallituksen joukko-liikennepolitiikka on omalaatuita harhailua suhteessa hallitusohjelman kirjaukseen joukkoliikenteen suosimista. Hallitus leikkaa vuoden 2006

joukkoliikenteen määrärahoja 7 miljoonaa euroa.

Joukkoliikennevälikysymys eduskunnassa

Lokakuussa mm. kokoomus, vih-reät ja vasemmistoliitto, jotka olivat kahden edellisen vaalikauden aikana hallituksessa hoitamassa joukko-liikennepolitiikkaa, tekivät halli-tukselle joukkoliikennevälikysy-myksen. Arvostelun lähtökohdiana oli hallituksen budjettiesitys 2006, joka supistaa joukkoliikenne-rahvoja. Leh-dissä kerrottiin, että "oppositio nuiji hallituksen joukkoliikennepolitiikan".

"Yöjunakapina"

Helsingin yliopiston Pohjois-Pohjalaisen osakunnan käynnistämä nettikampanja Sisä-Suomen yöjuna-liikenteen lakkauttamista vastaan tuotti lyhyessä ajassa 16121 allekirjoitusta.

Vetoamustekstissä todetaan:

"Kainuusta. Pohjois-Karjalasta ja Pohjois-Savosta katsoen Helsinki on kaukana. Yöjuna on monille ainoa tapa matkustaa edullisesti ja aikaa säästäen pitkiä matkoja. Edellä mainitut alueet tarvitsevat mahdol-lisimman sujuvia liikenneyhteyksiä, joilla on vaikutuksensa monille elämän osa-alueille. Päätös lakkauttaa Savonradan ja Joensuun yöjunat ei tue Kainuuta, Pohjois-Savoa, Pohjois-Karjalaa, eikä muita syrjäseutuja millään tavoin. Vaadimme tasa-arvoista aluekehitystä ja kansalaisten mielipiteen kuulemista." Addressi luovutettiin eduskunnalle 24.11.

Itä-Suomen ja Helsingin ja Turun välistä yöjunaliikennettä jatketaan ensi syksyyn saakka.

Eduskunnassakin asiasta on pole-misointu. Demarit ovat lähinnä käy-neet keskinäistä vuoropuhelua.

Kansanedustajat **Esa Lahtela** (sd) ja **Jukka Roos** (sd) jättivät asiasta kirjallisen kysymyksen, jossa he vastustivat yöjunaliikenteen lopet-tamisia.

Liikenne- ja viestintäministeri **Susanna Huovinen** (sd) vastasi kansanedustajien Esa Lahtelan (sd) ja Jukka Roosin (sd) kirjalliseen kysymykseen ja puolusteli yöjuna-liikenteen lopettamista.

Lopulta asiasta otettiin tuumaus-tauko. Toivottavasti sen aikana ehditään myös tuumia.

Juhani Tanski

lähikoulupolitiikan mallioppilaana

Kyläkoulujen alasajosta ei voi syyttää pelkästään kuntia. Vaikka erityisesti Pohjois-Suomessa on tullut "muotiin" kyläkoulujen sul-keminen ja lasten siirtäminen suu-rempiin yksiköihin, emme voi tästä pelkästään kuntapäätäjiä syyttää. Pääsyyllinen tähän kaikkeen on hallitus. Lipposen ja Vanhasen hallitukset ovat viimeiset kymmenen vuotta harjoittaneet politiikkaa, joka on ollut tuhoisaa pienille maaseu-tukunnille ja erityisesti pienille kyläkouluille. Hallitus on kymmenen vuoden aikana leikannut kunnilta yli 10 mrd. euroa sekä laskenut kouluille tarkoitettuja tukia. Tulevaisuudessa on tulossa myös laki, joka tuntuvasti heikentää pienten koulujen valtion-osuuksia. Pieniksi kouluiksi hallitus määrittelee alle 80-oppilaiset koulut. Haapajärvellä ei ole yhtään näin suurilukuista kyläkoulua, paitsi Martinmäen ala-aste kaupungin keskustassa. Hallituksen politiikka on johtanut siihen, että kouluja on yhdistelty suuriksi yksiköiksi, joissa myös sosiaaliset ongelmat ovat kasvussa. Suuremmissa kouluissa luokkakoot ovat isommat, ja opetus kasvoitomampaa. Oppilaat eivät saa kunnan kontaktia opettajiin eivätkä oppettajat oppilaisiin ja heidän vanhempiinsa vaikeissa tilanteissa. Kylä- ja lähikoulujen etu on nimenomaan se, että opettajan, oppilaan ja vanhempien suhde on läheinen ja kiinteä.

Kyläkoulujen sulkeminen palvelee pelkästään lasten oppimisympäristön heikentämistä sekä pienten kuntien ja kylien kuoleutumista. Usein kyläkoulut ovat kylien toiminnan ja vireyden keskus ja niiden avulla kyläläiset ovat voineet toimia yhteis-tuumin. Nyt kylä- ja lähikoulujen alasajo on johtamassa siihen, että perinteinen kyläyhteisö on murtu-massa ja kylien autioituminen vauhdittuu huomattavasti. Monesti nuoret lapsiperheet haluavat asua siellä, missä heidän jälkikasvuilleen yhteiskunnan tarjoamat palvelut ovat lähellä. Kyläkoulujen sulkemisen vuoksi kylät ovat menettämässä vahvuutensa viihtyisinä ja turvalisina asuinympäristöinä. Emme voi sanoa, että kyläkoulujen sulkemisen vuoksi kylät kuolisivat. Mutta varmasti niiden sulkeminen vauhdittaa tätä kehitystä. Suomen vahvuus on aina ollut pienyhteisöjen voima, jonka avulla heikoinkin on voinut saada suuria saavutuksia aikaan.

Kuntien alasajo palvelee voimassa olevaa EU-politiikkaa. Sehän on kokoajan pyrkinyt kurjuttamaan Suomalaista maaseutua ja kylä-yhteisöjä. Alueiden ja kuntien heikko taloudellinen ja sosiaalinen tilanne taas on ollut hyvä tekosyy perustella suurta kuntauudistusta, jonka seurauksena Suomesta on tulossa muu-taman peruskunnan byrokraattisesti keskittynyt epäsikiö, joka auttaa eliittitä ja EU:ta kontrolloimaan maata paremmin, mutta samalla viemään

Kirjoittajamme Haapajärven kaupunginvaltuutettu Antti Siika-aho puolusti 13.12. pidetyssä valtuuston kokouksessa "leijonan lailla" Kuusaan kyläkoulun säilyttämistä. Usean tunnin käsittelyn ja väännön jälkeen hänen esityksensä koulun säilyttämisestä kuitenkin kaatui äänin 21 - 12. Siika-ahon esitys sai suurta huomiota alueen tiedotusvälineissä, joten asia tullaan muistamaan.

hyvinvointipalvelut kauas kansala-laisen käden ulottuvilta.

Me tarvitsemme kokonaan uuden alue- ja koulupolitiikan. Samalla kun hallitus on heikentämässä maata ja kunnat tekemässä säästöjä lasten hyvinvoinnin kustannuksella, on myös alueidemme hyvinvointi pil-lattu. Jos haluamme hidastaa Pohjois- ja Itä-Suomen muuttotappioita, tarvitsemme vireät kylät ja lähikoulut

sekä muut palvelut, jotka tekevät ihmiselämästä viihtyisän ja omalta osaltaan estävät "sisäistä maan-pakolaisuutta". Valtiolta kyllä löytyy varoja kunnille ja kouluille - jos sitä vain halutaan löytää. Sen sijaan, että hallitus syyttää rahaa esim. puolus-tusvoimien NATO-yhteensovit-tamiseksi, sen tulisi tukea alueidemme ja koko maan tulevaisuutta. Kuntien tulisi ehdottomasti luopua politiik-kastaan, joka tähtää ongelmien

hoitoon - sen sijaan että se pyrkiisi estämään ongelmien syntymistä. Paikallisen palopäällikön sanoin: "On parempi viedä pyromaanit tulitikut kuin ostaa lisää paloautoja".

**Antti Siika-aho
kaupunginvaltuutettu
Haapajärvi**

Tieteessä tapahtuu

Risto Koivula

Usein kuvitellaan, tai meidät on opetettu kuvittelemaan, että ns. tieteellinen totuus on aina absoluuttinen totuus - se mitä tiedemiehet sanovat on totta, ja sillä selvä. Tällainen asenne jättää huomioon ottamatta sen,

että ns. tieteellinen totuus on historian kuluessa aina ollut enemmän tai vähemmän kiistanalainen. Kopernikus ei sen tähden uskaltanut julkaista teoriansa aurinkokeskeisestä maailmankuvasta vasta kuin kuolinvuoteellaan. Samasta syystä paavi julisti aikanaan Galileo Galilein pannaan.

Tämä kiistely tieteellisistä teorioista jatkuu edelleenkin. Nyt näillä kiistoilla on korostetun poliittinen ja maailmankuvallinen merkitys. Nyt tieteissä kiistellään ihmisen paikasta ja tehtävästä yhteiskunnassa ja maailmankaikkeudessa - paitsi että tästäkin kiistellään, onko niitä maailmankaikkeuksia yksi, monta vai lukemattomia. - Ja taas on rakennettu yksi idealismin piilopaikka lisää.

Tieteellisten rintamalinjojen ääripäinä ovat usein marxismille, mutta myös muille edistykseksellille aatteille rakentuvat todelliset, objektiivisesta totuudesta kiinnostuneet tieteet ja toisaalla suuri joukko erilaisia humpuukiteorioita, kuten kreationismi, joka uskottelee maailman syntyneen sillä tavalla kuin raamatussa sanotaan.

Vastaavasti itse tieteen harjoittajissakin on sama jako. Melkoinen osa yliopistojen tutkijoista juoksee tukka putkella erilaisten humpuukiteorioiden perässä. Näillä humpuukiteorioilla yleensä puolustellaan yhteiskunnan luutuneita ja taantumuksellisia käsityksiä ja luokkakanteita samalla kun nämä tutkijat hakevat vihreitä oksia ja suosiota yhteiskunnan valtaa pitävien taholta.

Katsomme, että lehdellämme on erityinen tehtävä tuoda esiin tieteellisiä teorioita ja niiden suhdetta yhteiskunnalliseen kehitykseen ja työväenluokan asemaan.

Ns. tiedelehdet tekevät merkityksellistä työtä julkaisessaan tieteen uusimpia saavutuksia, mutta kaupallisuudessaan nämä lehdet myös usein menettävät kriittisyytensä ja sortuvat mainostamaan humpuukiteorioitakin. Lehdet ottavat ne kuin valmiina objektiivisena tieteellisenä totuutena ja sivuuttavat samalla kaikki entiset ja paljon painavimmat teoriat.

Yksi tämän päivän humpuukiteorioista on Tiede-lehdessä 8/2005 esitelty peilisoluteoria, joka kuuluu sosiobiologiaksi nimettyjen teorioiden alakastiin. Näissä teorioissa ihmisen käyttäyty-

minen vedetään loppujen lopuksi pelkäästään geneeistä riippuvaksi ja ohitetaan kaikki muut yhteiskunnalliset vuorovaikutukset. Niiden perimmäinen tarkoitus on selvä: yhteiskunnan luokkajerojen puolustaminen.

Tamperealainen diplomi-insinööri **Risto Koivula** on tutkinut vuosikymmeniä marxilaisuutta ja sitä kautta myös ihmisen käyttäytymisteorioita. Laajassa artikkelissaan hän ampuu alas peilisoluteorian. Artikkelin on laajuutensa takia jaettava kahtia. Nyt julkaisemme artikkelin alkiosan. Loppuosan julkaisemme Kansan äänen seuraavassa numerossa.

Toivotamme lukijoillemme hyvää joulua ja uutta vuotta kyseisen artikkelin ja kinkin sulateltelun merkeissä.

”EUROTIEDE” TÄNÄÄN: PEILISOLUTEORIA (I)

”PEILISOLU” ON PSYKOLOGIASSA TURHA JA HARHAANJOHTAVA KÄSITE

Risto Koivula

Tiede 8/2005 -lehti kirjoittaa ihmisen aivokuoren oletetuista geneettisesti toiminnallisesti erikoistuneista neuroneista (hermosoluja) otsikolla ”Peilisolut auttavat ymmärtämään muita”.¹ Liekö koskaan väitetty missään muualla kuin ”peilisoluteoriassa”, että ”ymmärtäminen” olisi solutason ilmiö. Kansan ääni on aikaisemmin käsitellyt ”peilisoluteoriaa” otsikolla ”Europoskaritiedettä Suomen tieteen huippukikissä”.²

Vaikka Tiede-lehden artikkelissa jo mainitankin ehdollistumisteoria, toisin kuin ainakaan suomalaisten ”peilisolusta” kirjoittaneiden aikaisemmissa esityksissä, niin uuden kirjoituksen perusteella ei näytä olevan aihetta tarkistaa tuolloin esittämäni tyrmäävää arviota peilisoluteorian järjestyksestä ja todentamattomuudesta.

Erityisistä ”peilisolusta” on tämän ”euroteorian” mukaan määritelmällisesti kyse, jos jokin aivokuoren alue osoittaa magneettikuvauksessa aktivoitumista sekä jotakin tiettyä toimintaa itse suoritettaessa että havaittaessa muiden suorittavan sitä.

Välittömästi herää ensinnäkin kysymys, mistä on ”päätetty”, että kyseessä olisi nimenomaan **solutason** ilmiö. ”Perusteluksi” ei kelpaa sellainen laatus, että ”aivot koostuvat neuroneista” (paitsi korkeintaan jonkin höpötiiedelehden poliittisessa jutussa!), sillä neuronien välillä on myös rakenteita, ja erilaistumattomien neuronien keskinäiset tilapaisetkin kytkennät voivat kantaa vaikka kuinka monimutkaista informaatiota. Tieteessä EI saisi tehdä **perustelemattomia yleisyyttä rajoittavia** oletuksia: silloin helposti osa koetusten väteotteettavista mahdollisista selityksistä sivuutetaan perusteettomasti, jolloin tutkimus on väärin suoritettu.

Ilmeisesti ”peilisolun” termin isä **Giacomo Rizzolatti** mittasi solutason ilmiötä alun perin nobelisti ja Nobel-komitean puheenjohtaja Ragnar Granitin Helsingin yliopistossa

40-luvulla kehittämällä elektrodimenetelmällä havaittaessa kokeellisesti ”peilaamiseksi” tulkitsemansa ilmiön, joka sivumennen sanoen **ainakin muilta kuin sen ”solutason” osalta** on pilkulleen samanlainen kuin mitä vallitseva I.P.Pavlovin ehdollistumisteorian ennustaa, ja ilman minkäänlaisia ”peili-” tai muita erikoistuneita neuroneja ainakaan aivokuorella!

Otaniemen kylmälaboratorion aivotutkimusyksikön magneettikuvaus ei menetelmänä ulotu solutasolle (ei erottele solu- ja niiden välisen tason ilmiötä). Rizzolattin makakeilla suorittamia kokeita ei tuossa suhteessa ole myöskään pystytty toistamaan muilla lajeilla, eivätkä

näiden kaikki pöytäkirjat ole edes ”sosiobiologistikirkon” napamiesten/naisten saatavilla.³ ”Solutaso” onkin asetettu siellä ”omienkin” keskuudessa kyseenalaiseksi, samoin ns. tietoisuuden simulatuoteoria, jonka mukaan ”tajunta tulisi peilisolusta” vähän niin kuin jokin molekyyli-parvi...⁴

Vallitseva teoria ihmisen ja korkeampien eläinten psyyken biologisesta perustasta on Ivan Pavlovin ehdollistumisteoria.⁵ Tämän teorian mukaan kuitenkin joskus aivojen kuoren cortexin pintakerros, jolla nuo magneettikuvattavatkin aktiiviteetit tapahtuvat on geneettisesti erilaistumaton (joskin kokeellisesti tietä erikoistuva) horisontaalisesti homogeeninen kudos,

joka yhdistelee ja muokkaa minkä tahansa aistimien välittämää signaaleja ja muokkaa niiden pohjalta kuhunkin ympäristöön spesialisoituneita käyttäytymismalleja, ns. **ehdollisia refleksejä**.

Paitsi opittuja ehdollisia ihmisellä on geneettisiä **ehdottomia refleksejä**, jotka nekin on ensimmäisenä kokeellisella luonnontieteelle kuvannut I.P.Pavlov, ja niistä hän sai myös lääketieteen Nobelin v. 1904. Ehdottomat refleksit sijaisevat aivokuoren alapuolisissa kerroksissa sekä elimissä, jotka aistimellisiin ärsykkeisiin reagoivat. Ne ovat ”alempaa hermotoimintaa” opittuun informaatioon verrattuna, ja toimivat lähes aina tälle alisteisina varsinkin ihmisellä.

Ehdollisten refleksien neurofysiologinen mekanismi

Neuvostoliittolainen ”Psykologian sanakirja” (Psyhologitseskij slovarj) vuodelta 1983 määrittelee ehdollistumismekanismiin, koneiston jolla toimii psyykkisten ilmiöiden pohjana, seuraavasti:⁶

KORKEIN HERMOTOIMINTA - neurofysiologiset prosessit, jotka tapahtuvat isojen aivojen kuorella ja välittömästi sen alapuolella olevassa kerroksessa, ja jotka ovat ihmisten ja eläinten psyykkisen toiminnan pohjana. K.h.t.:n prosessit ovat psyyken hermostollinen perusemekanismi, sen materiaallinen kasvualusta (substraatti).

K.h.t.:n peruskäsitteet ovat **tilapäinen** (vremennaja, temporary, ei-pysyvä) **yhteys** ja **ehdollinen refleksi**. Keskuhermoston kaikkien osien toiminta on **reflektorista** (refleksiperustaista, **ehdottomat** ja **ehdolliset** refleksit).

Tehtävältään K.h.t. on **signaalitoimintaa**; k.h.t.:n ansiosta organismi reagoi ehdollisiin ärsykkeisiin, jotka signaloivat ehdottomien ärsykkeiden ilmenemistä.

K.h.t. muodostuu kahdesta hermostoprosessista ”ehdollistumisesta” ja ”sammu(ttu)misesta”. Ehdollistu-

misprosessi perustuu uusien väli-aikaisten yhteyksien ja ehdollisten käyttäytymisrefleksien synnylle. Mutta jos ehdottomat ärsykkeet eivät vahvista ehdollista ärsykettä, ehdollinen refleksi alkaa sammua. Ehdollisten refleksien täsmennyminen ja sammuminen tapahtuvat negatiivisen ehdollistumisen prosessin, ”jarruttamisen” (tormozhenie), perustalla.

K.h.t. on **analyttis-synteeettistä** toimintaa. Isot aivot ovat ärsykkeiden eriyttämisen (ulkoisista fysikaalisista signaaleista, differentiaatio) ja näiden yhdistelemisen (integraatio) neuroanatomisen perusta. K.h.t.:n ehdollisreflektoriset prosessit muodostavat ihmisen tiedostustoiminnan neurofysiologisen perustan, objektiivisen todellisuuden heijastamisen perustan tämän suhteiden ja yhteyksien kokonaisuutena.

K.h.t.:n peruslakeihin kuuluvat:

- 1) Uusien ehdollistuneiden yhteyksien muodostaminen kytkemällä neutraali ärsyke ehdottomaan.
  - 2) Ehdollistuneiden yhteyksien sammuttaminen jättämällä kytkemättä ehdollinen ärsyke ehdottomaan.
  - 3) Neurofysiologisten prosessien hajauttaminen ja tiivistäminen (irradiaatio ja konsenttaatio)
  - 4) Hermoprosessin keskinäinen induktio (toistensa aiheuttaminen)
  - 5) Monimutkaisten dynaamisten refleksisysteemien muodostaminen, ns. dynaaminen stereotyyppi.
- Väli-aikaisten yhteyksien muodostumisen ja sammuttamisen neuroanatomisen koneisto on isojen aivojen kuorikerros (cortex). Välittömästi sen alapuolisissa aivojen osissa sijaitsevat sellaiset tärkeimmät ehdottomien refleksien hermoekskukset, jotka muodostavat pohjan ehdollisten refleksien muodostumiselle. Välittömästi aivokuorenalaiset kerrokset turvaavat aivokuoren hermosolujen korkean aktiivatiotason luoden samalla välttämättömät edellytykset ehdollisten yhteyksien luomiselle ja erilaistumiselle. Tässä yhteydessä välittömästi aivokuorenalainen kerros toimii aivokuorelle alistettuna, sen kontrolloimana, joka viime-

mainittu stimuloi ja tukahduttaa (jarruttaa) sen aktiivisuuden nousua.

Ihmisen korkeimman hermostollisen toiminnan laadullinen ero verrattuna eläimiin on seurausta siitä, että ihmisellä on tapahtunut psyykkisen toiminnan monimutkaistuminen, koska on ilmestynyt uudentyyppinen erikoinen ehdollinen ärsyke, nimittäin SANA."

Ehdollistumisen **biokemiallista** perustaa ei toistaiseksi varmuudella tunneta, mutta kokeet viittavat enemmän siihen, että se olisi solujen välisen rakenteiden kuten ns. hermopuuvierkon kuin solun sisäisten kemikaalien kantama ilmiö.⁶ Se on yksi neurofysiologian tärkeimmistä tutkimusongelmista ja verrattavissa tärkeydeltään geneettisen koodin kuvaamiseen. Vastavaa yksiselitteistä koodia kuin DNA tuskin kuitenkaan löytyy.

Ehdollisten refleksien järjestelmä ja tyypit

Itse ehdollistuneen informaation (ei siis sitä kannattelevan koneiston, ne ovat kaksi täysin eri asiaa!) perusyksikön **ehdollisen refleksin** "Psykiologian sanakirja" määrittelee seuraavasti:³

"EHDOLLINEN REFLEKSI -väliaikainen yhteys, joka muodostuu ja kehittyi ehdollisten ja ehdottomien ärsykkeiden yhteensattumisen ja yhteensattumisen tietä.

Ehdollinen refleksi toteutuu aivojen ylimmissä osissa ja perustuu väliaikaisille yhteyksille, jotka ovat muodostuneet määrättyjen hermoakselien välille eläimen tai ihmisen yksilöllisessä kokemuksessa. Ehdolliset refleksit muodostuvat määrättyjen ehtojen vallitessa yksilön elinprosessissa.

Ehdottomat refleksit ovat periaatteessa yhdenmukaisia kaikilla lajin yksilöillä, mutta ehdolliset refleksit sen sijaan ovat äärettömän monimuotoisia. Perusehto ehdollisen refleksin muodostumiselle on indifferentin ("merkityksettömän") ärsyksen ajallinen yhteenkääminen ehdottoman ärsyksen kanssa (joka voi olla ainutkertainenkin, mutta useimmiten kuitenkin toistuva). Sen tuloksena indifferentin ärsyke alkaa aktiivoida vastausreaktion, jollaista se ei aiemmin aiheuttanut. Esimerkiksi jos yhdistetään ajallisesti ääni-tai valomerkki ruoan antamiseen eläimelle, niin nämäkin alkavat aktiivoida syömisreaktion (syöjenerityksen, jouskun ruokintapaikalle jne) jota ne ilman tuota ajallista yhteenkäämistä eivät missään tapauksessa olisi aiheuttaneet. Ehdollisten refleksien luonteenomainen piire on niiden ajallinen, "tilapäinen" (epäpysyvä) luonne. Jos ehdollisen refleksin perusmuodostumisehdot lakkaavat olemasta voimassa eikä ehdoton ärsyke enää vahvistakaan ehdollista, niin tilapäinen yhteys taantuu, "jarruttuu", ja ehdollinen refleksi siis alkaa sammua."

"Ehdolliset refleksit muodostuvat kaikkien ehdottomien refleksien perustalta, ja ehdolliseksi ärsykeiksi saattavat muodostua mitä moninaihimmat ulkoisen ja sisäisen ympäristön vaikutajat, niin äärimmäisen yksinkertaiset kuin kuin mitä mutkikkaimmat samanaikaiset ja peräkkäiset ilmiökombesit. Uudet ehdolliset refleksit muodostuvat edelleen aikaisemmin muodostuneiden ja yksinkertaistuneiden ehdollisten refleksien perustalle (ensimmäisen, toisen, kolmannen jne. kertaluvin

ehdolliset refleksit).

...Tätä ilmiötä nimitetään ehdollisten refleksien **kytketyymiseksi** (ketjuttumiseksi, verkottumiseksi).

Nykyisin erotetaan **klassiset ja instrumentaaliset** ehdolliset refleksit. Klassisia sanotaan edelleen ensimmäisen tyyppin ehdolliseksi refleksiiksi ja instrumentaalisia toisen tyyppin sellaisiksi, tai operantirefleksiiksi (am., RK). Klassisissa ehdollisissa refleksiissä, jotka ensimmäisenä kuvasi ja joita tutki I.P.Pavlovin koulukunta, vastausreaktio toistaa, herättää, ehdottoman kytkennän aiheuttaman ehdottoman reaktion.

Instrumentaalisten ehdollisten refleksien muodostamisessa, työstämisessä ihminen tai eläin suorittamaan määrättyjä toimintoja, jotka joko saavat vahvistusta (ruoka, seksi tmv.) tai vapauttavat kivulaiden, vahingoittavien jne. (ns. aversivien) tekijöiden vaikutukselta. Esimerkiksi, vastauksena johonkin signaaliin (tai tilanteeseen, jossa opetus on tapahtunut) eläin painaa jotakin vipua, saadaksesen ruokaa tai päästäkseen pois häkistä, jonka lattian kautta kulkee sähkövirta. Kuten esimerkiksi nähdään, eläimen suorittama liikereaktio ehdollistettuna signaaliin (vivun painaminen), ja vahvistavan tekijän aiheuttama reaktio (syöjenerityksen ja ruoan syöminen, rauhaton liikehdintä ja kääpälien varominen), eivät ole yhdenmukaiset. Ehdollistettu liikereaktio esiintyy näissä esimerkeissä **väliseenä**, instrumentina, vahvistuksen saamiselle. (Tästä nimitys instrumentaalinen ehdollinen refleksi)."

Ehdollistumisteorian mukaan siis aivokuoren pinnalla risteilevät toistuvasti ohimenevät yhteydet "materiaalisoituvat" välittömästi aivokuoren pinnan alaiseen kerrokseen ko. yhteyden korostuneena taipumuksena aktivoitua joidenkin muiden, signaloivien yhteyksien aktivoituessa, ja nämä suhteellisesti aivokuoren pinnan alaiseen kerrokseen "piirtyneet" yhteydet muodostavat **niin klassisten kuin operandinstrumentaalistenkin** ehdollisten refleksien neurofysiologisen perustan, "mielen mentaalisen olomuodon". Kyseessä ei siis todellakaan ole mikään "non-mentalistinen" teoria, edes siinä mielessä, että käytäytymismallit olisivat jossakin muualla kuin aivokuorella! Siellä muualla, eri paikoissa, ovat nimenomaan ehdottomat geneettiset yhteydet!

Peilisoluteoreetikkojen nykyisestä käsityksestä peilisoluteorian ja ehdollistumisteorian keskinäisestä suhteesta artikkeli lainaa kahta vähemmän esillä ollutta tutkijaa:

" - Toisten ymmärtäminen todella vaikuttaa näin yksinkertaisesti, että asiaa on vaikea uskoa. Ei tässä silti ole mitään mystistä. Periaatteessa tämä on klassista ehdollistumista, Christian Keyserin sanoo.

- Käyttäytyminen on valtaosin liikkeitä, eleitä ja ilmeitä, ja ihminen oppii ihmisen tavoille sosiaalisissa kanssakäymisissä ja paljolti muita matkimalla. Jäljittely, joka alkaa lähes heti syntymän jälkeen, valmentaa aivot tuntemaan ja tunnistamaan niin omia kuin toisten olotiloja, Marco Iacoboni täydentää."¹

Tähän on heti todettava, että aivan varmasti **osa** aivokuvantamisessa ilmenevistä aivokuoren pinnan alueiden aktivoitumisista todellakin liittyy nimenomaan **klassisiin** ehdollisiin refleksiin, jotka ovat **ehdol-**

listen ja ehdottomien refleksien väliuoto siten, että refleksin ärsykeosa on ehdollinen, mutta reaktioosa ehdoton. Nimitys johtuu historiallisista syistä, ja ehkä myös siitä, että noita alkeellisempia refleksiä tarvitaan kehittyneempien, "puhutaampien" operandisten ehdollisten refleksien muodostamiseksi. Ehdollinen refleksi on **yksi psyykkien enteetti, yhteys on nimenomaan aivokuoren erikoistumattomuudesta johtuen oletuksellisesti aina kohden suuntainen**: paitsi että ärsyke aktivoireaktion, myös reaktio ja sellaisten havaitsemisenkin tuo mieleen siihen liittyvät ärsykkeet. Neurofysiologiassa puhutaan erityisesti **refleksikaaresta**, joka aktivoituu kokonaisuutena refleksin toiminnan fysiologisenä ilmentymänä. Muuten se ei ole refleksi lainkaan, vaan kaksi eri ilmiötä!

Itse asiassa nuo yhteydet ovat aivan olennainen asia, kun jotakin **havaitsemme**, oli se sitten toisten toimintaa tai jotakin muuta, sillä juuri niiden yhteyksien avulla aivot kokoavat erillisistä signaaliperustaisista **aistimuksista** todellisuuden kohteita kokonaisuuksina heijastavista **havaintoista** sekä **mielikuvia** joista kokemusmaailmamme muodostuu.

Edellä esitetyn valossa on pidetty sata vuotta ilman muuta selvänä, että kiinnittäessämme huomiomme vaikkapa jonkun tarttumiseen johonkin esineeseen peukalo-etusormiotteella meidän oma vastavaa toimintoa ohjaava aivoyhteytemme aktivoituu, ja toimii mukana havainnossa. Eikä siihen **ehdollistumisteoriassa** tarvita ensimmäistään spesiaalisoitunutta "peilisolua", kun taas peilisoluteoria ei kuitenkaan pärjää ilman ehdollistumista! Tieteentilofosofinen ns. **"Occamin partaveitsi"** -periaate määrääsi tällöin pysyttävyytymään ehdollistumisteoreettisessa selittämisessä (vähintäänkin kunnes ilmenee jotakin, mitä se ei kerta kaikaan selitä!) Avoin kysymys on lähinnä ollut, että mikä on tuollaisten aktivoitumisten voimakkuuksien suhdetta a) todella toimittavissa itse tai b) vain ajateltaessa toimintaa tai havainnoitaessa toisten toimintaa (jotka jälkimmäiset ovat hyvin lähellä toisiaan prosesseina).

Rizzolattin ja Harin tulokset näyttävätkin vain osoittavan, tuon aktivoitumisen voimakkuus on aivan samaa luokkaa, ja se, johtaako aktivoituminen omaan toimintaan riippuu muista tekijöistä kuin aktivoitumisen voimakkuudesta! Mitä kaikkea muuta tuo prosessi aktivoi, se voi riippua paitsi subjektin aikomuksista myös mm. ehdollistumishistoriasta.

"Ihminen peilisoluteorian" määrittelevässä Rizzolattin työkaverin Vittorio Gallesen ja amerikkalaisen metafysiikan professorin (suomeksi: ammattimaisen dialektiikanvastustajan) Alvin Godmannin artikkelissa⁷ kielletään ehdottomasti nimenomaan instrumentaaliten/operandisten ehdollisten refleksien olemassaolo. (Herätkin kysymys, miksi "peilisolun" käsitteen isä ei ole osallistunut tuon "tieteet nullistavan" hengentuoteen laadintaan. Varmastikaan ei ole ollut kyse siitä, etteikö olisi pyydytty se on ruvennut tuottamaan rahaa ja "tieteellisiä" yhteyksiä...) Triikki on sellainen, että operandiehdollistuminen katsotaan kuuluvan kategoriaan "non-mentalist alternatives", eli että **operandiinstrumentaaliehdollistuneella refleksillä ei saisi olla minkäänlaista neurofysiologista ilmenemismuotoa**, mikä on täydellisen järjetön vaatimus (koska kaikella informaatiolla on jokin ns. materiaallinen kantaja!). "Mentaalinen" ja "neurofysiologinen" ovat heidän aksiomatiikkassaan "synonyymeja", koska he "eivät tunnusta" heijastusteoriaa (jossa olemalla voilla aivofysiologian kannalta esimerkiksi, että minkä aistiuksen aiheuttamaa jokin aivofysiologinen prosessi matkii. Gallesen ja Goldmanin artikkeli onkin täyttä kusetusta, mutta siihen on viitattu "peilisoluväitöskirjoissa" kuin kiistämättömään tieteelliseen todistusaineistoon.

Nyt voimme tarkentaa, mitä tarkoitaa Keyserin ja Iacobonin idea "peilisolusta klassisena ehdollistumisenä", eli klassisen ehdollisen refleksin neurofysiologisenä ilmentymänä:

Se tarkoittaa sitä, että erilaiset **toiminnot**, joilla on "peilialue",

esimerkiksi sormen koukistaminen, muka ovat **geneettisesti määrättyneitä**. Tuo toiminto sitten havaitaan sekä itsellä että muilla ja todetaan "samaksi". Toiminnan mielikuva itse kullakin viittaa ennen kaikkea omaan ko. toimintaan, mutta koska nuo ("alkeis"?)-toiminnot ovat eri henkilöillä muka "keenistä" osapuilleen samoja, niin ihmiset muka tietäisivät toiminnan perusteella myös erittäin luotettavasti, mitä muut ajattelevat, tai miltä heistä tuntuu. Ehdollistuminen ja oppiminen tunnustetaan sanoissa, mutta funktionaalisesti (ja myös evolutionaarisesti vaikuttavana olennaisena "ympäristötekijänä" organismitille) niiden olemassaolo ja vaikutus kielletään niin kuin ennenkin. "Kaikki tulee keenistä", hokevat "peilisoluteoreetikot" yhä, vain hieman toisin sanoin.

Suunnattoman paljon yksinkertaisempaa ja monissa tapauksissa ainoa mahdollisuus on olettaa, että toimintamme varsinaisena perustana (ja myös korkeimpien nisäkkäiden ja lintujen toiminnan perustana, ja myös ihmisen kielen representoimisen mekanismina) toimivat **instrumentaaliset** eivätkä klassiset ehdolliset refleksit!

Esimerkiksi nuo tarttumarefleksit ovat aivan varmasti juuri niitä, ja ihmisellä ne ovat lisäksi kielillisajatuksellisesti muokattuja, mikä ilmenee aivojen ns. Brocan kielialueen aktivoitumisenä ihminen niitä niin suorittaessa kuin havainnoitessakin!

"Peilisoluteoria" on katsottava nykyisellään kuuluvaksi "evoluutiopsykologistien" eli "sosiobiologisten" teorioiden ryhmään, joihin sisältyy väärä ja älytön oletus "geenistä tulevasta ajattelusta". Kyseiset teoriat ovat nostaneet nyttemmin viihaisen vastarintaliikkeen myös "porarillisen tieteen" piirissä lännessä. Sen piiristä mainittakoon englantilainen professori Yehouda Harpaz, joka lähteessä 7 keskustelelee aiheesta suomalaisella keskustelufoorumilla.

Lehtemme seuraavassa numerossa pyrimme tarkastelemaan paremmin ihmisen ns. korkeampien psyykkisten toimintojen kuten tietoisuuden, ajattelun, tahdon, tunteiden jne. tulkituina toisaalta vallitsevan ja toisaalta "peilisoluteorian" pohjalta. Ehkä myös asian poliittisia kytkentöjä.

1. <http://www.tiede.fi/arkisto/artikkeli.php?id=579&v1=2005>

2. <http://www.euvkr.com/5-2004.html>

3. <http://www.vapaa-ajattelijat.fi/keskustelu/read.php?5.14549>

4. <http://www.anticipation.info/texte/gallese2/Gallese&Goldman.pdf>

5. <http://psychclassics.yorku.ca/Pavlov/>

6. <http://keskustelu.skepsis.fi/html/KeskusteluViesti.asp?ViestiID=100343>

7. <http://www.nakokulma.net/keskustelu/index.php?topic=8999.0>

8. <http://www.nakokulma.net/keskustelu/index.php?topic=7762.0>

Keskustelutilaisuus "Kommunistinen liike tänään"

Helsinkiin Hermannin kerholle oli marraskuun 24. kutsuttu Kommunistien Hermannin Vallilan osaston kokouksen yhteyteen keskustelutilaisuus aiheesta "Kommunistinen liike tänään". Paikalle olikin saapunut keskeinen osa Kansan äänen eri järjestöjen aktiiveja ja lehteen säännöllisesti kirjoittavia, jotka saivat kuullakseen kolme lyhyttä alustusta, joiden jälkeen käytiin vilkas ja mielenkiintoinen keskustelu.

Vappumarssilla Suomessa nähdään ainakin neljää sorttia kommunisteja. SKP, KTP, Kommunistien Liitto ja Sosialistiliitto kulkevat omien tunnustensa takana. Yhteistyö on löydettävissä, mutta ainakaan vielä ei ole löydetty sellaista yhteistä teemaa, joka toisi nämä saman pöydän ääreen.

Tilaisuudessa alustavat puheenvuorot käyttivät **Reijo Katarajaranta** aiheenaan suomalainen kommunistinen liike, **Matti Laitinen** aiheena oli Latinalaisen Amerikan tilanne ja **Heikki Männikkö** selvitti, minkälaisen käsityksen hän oli saanut eri maiden puolueiden tilanteesta monilla tapaamisillaan eri maiden puolueiden edustajien kanssa. Samoin hän puhui juhe-aatteen ja marxismi-leninisin välisestä suhteesta, josta aiheesta piti alun perin puhua "Jucha" Kieksi, mutta joka ei ollut työmatkansa vuoksi päässyt paikalle.

Reijo Katarajaranta suomalaisen kommunistisen liikkeen aatteellisesta tilanteesta: Kun lähdetään arvioimaan kommunistisen liikkeen aatteellista tilaa, pitää ensiksi paaluttaa se, minkä pitäisi olla kommunistisen liikkeen aatteellinen perusta. Sehän on yhdellä käsitteellä ilmaistuna marxismi-leninismi. Mielestäni marxismi-leninismi kaikkein sisin ydin on dialektinen materialismi, koska siitä on kaikki muu johdettu, niin historiallinen materialismi, kansantaloustiede kuin tieteellinen sosialismi – ja juuri tässä järjestyksessään marxilainen teoria on syntynyt.

Dialektisen ja historiallisen materialismin lähtökohtana on tutkia objektiivisesti olemassa olevaa materiaalista maailmaa ja yhteiskuntaa, joka heijastuu tajunnassamme, mutta joka on olemassa meidän tajunnastamme riippumatta. Kapitalismin kannalta marxilaisuus on työväenliikkeen se "myrkyhammas", jonka kapitalistit ehdottomasti haluavat poistaa.

Jo tässä törmätään ensimmäiseen ideologisen sodankäynnin suureen seinään. Porvarillinen ideologia – varsinkin Bushin ideologia – ei tunnusta olemassa olevaksi mitään objektiivista totuutta maailmasta. Heidän mukaansa on vain subjektiivisia totuuksia, ja sitten se subjektiivinen totuus, joka pääsee vallalle, olkoon ns. vallitseva totuus. Eli se, jolla on eniten rahaa ja tiedotusvälineitä käytettävissään, joka toistaa omaa totuuttaan kaikkein ahkerimmin tiedotusvälineissä, saa ennen pitkää

myös oman subjektiivisen totuutensa läpi ns. vallitsevaksi totuudeksi.

Ennen kaikkea dialektinen ja historiallinen materialismi on metodi luonnon, yhteiskunnan ja ajattelun kehityksen kaikkein yleisimpien lainalaisuuksien tutkimiseksi. Se ei ollenkaan aina anna konkreetista vastausta konkreettiseen kysymykseen. Se tarvitsee ehdottomasti rinnalleen erityistieteitä ja ajankohtaisen yhteiskunnallisen tilanteen tutkimista.

Hyökkäykset marxilaisuutta vastaan ovat tapahtuneet kahdella suunnalla. Ensinnäkin työväenliikkeen sisällä: Tästä esimerkki on jo sadan vuoden takainen bernsteiniläinen ja kautskylainen revisionismi, joka yritti muuttaa koko marxilaisen teorian selittämällä marxilaisuuden kaikki keskeiset käsitteet uudelleen. Tästä teoreettisesta hairahduksesta meillä on edelleenkin jäänteinä oikeistososialidemokratia.

Toinen hyökkäys marxismia vastaan tapahtuu ulkoapäin porvariston hyökkäyksinä ja sopeutumina marxilaiseen teoriaan. Heti Pääoman I osan ilmestymisen jälkeen porvarillisen kansantaloustieteen oli muututtava kokonaisuudessaan. Tapahtui siirtymä ns. mikrokansantaloustieteisiin. Mikrokansantaloustutkimus tutkii kansantaloutta pääasiassa yritystalouden kannalta, esimerkiksi erilaiset rajahyötyteoriat. Siinä tyypillinen ongelma on, minkälaisella hinnoittelulla saadaan tavarasta suurin voitto.

Myös yhteiskuntatieteissä tapahtui Marxin jälkeen muutoksia. Voittaneen puhua kansantaloustieteen verraten mikroyhteiskuntatieteistä. Nykyinen yliopistoihin pesiytynyt sosiologia on tätä. Se tutkii yksittäisiä yhteiskunnallisia erityiskysymyksiä, mutta erillään marxismista ja päinvastoin varoo menemästä perimmäisiin kysymyksiin kuten kapitalismin arvosteluun ja yhteiskunnan valtakenteisiin.

Miten sosiologia sitten haluaa ansaita asemansa tieteellisenä tutkimuksena, jos siltä puuttuu vankka

marxilaisen teorian perusta ja kun se ei kuitenkaan halua tutkia asioita pohjiaan myöten. Sosiologialla on tietenkin omat yliopistoissa hyväksytyt tieteelliset metodinsa. Sen täytyy kaiken tieteen mukaisesti pitäytyä todettuihin faktoihin ja se voi tehdä niistä esim. tilastollisia johtopäätöksiä. Tämä kaikki sopii vallalla olevaan positivistiseen käsitykseen tieteestä. Mutta onko se riittävästi? Mielestäni ei, koska siltä edelleenkin puuttuu lähtökohtana yhtenäisen käsityksen objektiivisesti olemassa olevasta maailmasta, sen tiedostamisen ja siihen vaikuttamisen mahdollisuudesta, joka taas on marxilaisuudessa keskeisenä lähtökohtana. Sosiologian muuttuminen tieteeksi tapahtuu yliopistojen tiedeyhteisön sisällä siten, että mahdollisimman monen tutkijan kirjoituksista otetaan lainauksia. **Sosiologit ovat siis kuin suuri kottaraisparvi, joka tiiviinä ryhmänä pysyen muuttaa alituisen suuntaansa erilaisten uusien trendien mukaan.**

Sosiologialla kuitenkin voisi olla – ja parhaimmillaan onkin – olennainen tärkeä merkitys, jos se

toimisi tiiviisti marxilaisuuden rinnalla juuri sinä konkreettisena erityistieteenä, jota marxilaisuus välttämättä rinnalleen tarvitsee.

Nyt vasta näiden kaikkien mittatikkujen asettelu jälkeen voidaan arvioida, mikä on suomalaisen kommunistisen liikkeen tila. Vielä pahempaa SKP:n nykyjohtoon kannalta on, että se on korvannut tai pyrkii korvaamaan dialektisen ja historiallisen materialismin sekä Pääoman kaikenlaisella yliopistososiologialla yhtenä esimerkiksi yhteiskunnan luokaluonteesta korvaaminen erilaisilla sosiaalisilla kerrostumilla.

SKP:n osalta on sanottava, että tietenkin se on pitkään altistunut kommunistisessa liikkeessä vaikuttaneelle revisionismille. Vielä pahempaa SKP:n nykyjohtoon kannalta on, että se on korvannut tai pyrkii korvaamaan dialektisen ja historiallisen materialismin sekä Pääoman kaikenlaisella yliopistososiologialla yhtenä esimerkiksi yhteiskunnan luokaluonteesta korvaaminen erilaisilla sosiaalisilla kerrostumilla.

Matti Laitinen puhui Etelä – Amerikan vasemmistopuoleista:

Etelä-Amerikan kuudelle eturintaman valtiolle – Argentiinalle, Brasilialle, Bolivialle, Ecuadorille, Uruguaylle ja Venezuelalle – on ominaista iso köyhyysongelma, jättäjäismäinen ulkomaanvelka, alku-peräiskansojen heikko asema, mittavat luonnonvarat ja poliittisen eliitin korruptoituneisuus sekä taloudellisen vallan keskittyminen pienelle eurooppalaisperäiselle etniselle eliitille. Näistä maista Argentiinassa Uruguayssa ja Brasiliassa ovat väestön enemmistöä eurooppalaisten jälkeläiset. Näiden kuuden maan vasemmistovoimia yhdistää uusliberalismin ja globalisaation vastainen taistelu. Lisäksi kaikkialle tunkeutuva katolisuus kietoutuu myös marxilaisuuteen vapautuksen teologiassa. Uskonnon merkitys on niin suuri, että se on huomioitava myös politiikan teossa.

USA:n maailmanvalloitus ei ole sujunut Latinalaisessa Amerikassa kitkattomasti, vaan se on kohdannut voimakasta vastarintaa. USA:n suunnitelman Amerikoiden vapaakauppa-alueen (FTAA) perustamiseksi mantereelle on ainakin toistaiseksi epäonnistunut pahasti. Sille on perustettu Kuuban ja Venezuelan toimesta jopa varteen otettava

vaihtoehto ALBA (Bolivaarinen vaihtoehto Amerikoille).

Trotskilaisilla ja anarkistisilla traditioilla on ollut myös oma vahva jalansijansa Latinalaisessa Amerikassa. Nykyisin tämän sosialistisen opin kannattajia löytyy paljon Argentiinasta, Brasiliasta ja Chilestä. Trotskilaisten IV Internationaali perustettiin uudelleen v. 2004 Buenos Airesissa.

Vallankumouksen suorittamistavasta ja siihen liittyvistä muista taktisista kysymyksistä on aina ollut kahdenlaisia näkemyksiä – aseellinen vaiko rauhanomainen tie. Latinalainen Amerika on pursunut vuosikymmeniä erilaisia vasemmistolaisia sissiliikkeitä, kaupunkisissisejää ja kansan vapautusarmeijoita. Toisaalta rauhanomaisia tieteitä on edetty. Kommunistiset puolueet ovat joko toimineet gerillaliikkeissä tai irtisanoutuneet niistä niiden väitetyt ääri vasemmistolaisuuden vuoksi.

Nykyisin Kuuban saavutukset ovat saaneet aivan uuden merkityksen. Venezuelalle tapahtumat osoittavat, että pahimmasta järkytyksestä on jo kuitenkin selvitetty ja että vallankumous on edelleen aktuelia koko pallonpuolikolla.

Poliittisen ilmapiirin yksi parhaimmista mittareista Latinalaisessa Amerikassa on valtioiden suhtautuminen sosialistista Kuubaa kohtaan. Kuuban kommunistinen puolue on Latinalaisen Amerikan suurin ja vaikutusvaltaisin kommunistinen puolue – tien näyttäjä. Puolue perustettiin uudelleen vallankumouksen voiton jälkeen v. 1965. Siihen kuului v. 1997 jo 780 000 jäsentä.

Kuuba on tiivistänyt viime vuosien aikana merkittävästi suhteitaan muun Latinalaisen Amerikan kanssa, erityisesti Venezuelan ja Brasilian kanssa.

Matti Laitinen selvitti alustuksessaan yksityiskohtaisesti useimpien Etelä-Amerikan maiden vasemmistolaisten puolueiden tilannetta. Tätä osaa emme lehdessämme nyt tilan puutteen vuoksi julkaise. Alustus kokonaisuudessaan on löydettävissä internetistä osoitteesta <http://www.evukr.com/E-AM-vasemmisto.html>

Haaste Suomen kansalle!

Meillä on pelottava ongelma. Meillä ei ole tarpeeksi sairaanhoitajia. Heitä, joiden käsiin annamme rakkaittemme terveyden, jopa hengen, viedessämme heidät terveyskeskukseen tai sairaalaan. Oma terveytemmekin on välillä heidän käsissään.

Miksikö sairaanhoitajista on pula? Nuoret eivät ole kiinnostuneita huonosti palkatusta hoitajan ammatista ja koulutetut valmiit hoitajat ovat halukkaita lähemmäs ulkomaille paremmin palkattuihin hoitotöihin. Miksi raataa pätäkötöissä huonolla palkalla, kun muualla arvostetaan osaamistasi? Ja kyllä minä haluan, että sairaanhoitaja, joka hoitaa sairasta lastani tai itäni, tai itseäni, ei mielessään tuskaile, miten saa rahat riittämään loppukuiksi.

Ainoa lääke on nostaa hoitajien palkat. Kun hoitaja saa koulutustaan ja työn vastuuta vastaavaa palkkaa, hän voi hyvin, ja tällöin myös vanhuksat, sairaat ja hoidettavat saavat hyvän hoidon. Haastankin JOKAISEN Suomalaisen antamaan nimensä adressiin, jossa vaadimme hoitajien palkojen korotusta. Keräys päättyy 15.4.2006 jolloin viemme adressin sosiaali- ja terveysministerille. Näin me saamme Suomen motivoituneita, koulutettuja hoitajia ja voimme vaikuttaa omaistemme, lähimmäisemme ja omaan hyvään hoitoon kun sitä tarvitsemme. Tämä koskee meitä jokaista.

Tulkaa mukaan keräämään nimiä!

Käy tekemässä oma sähköinen allekirjoituksesi internetissä osoitteessa <http://www.tarjatallqvist.com/vetoomus/vetoomus.php>

Kommunismista ja sen teoreettisesta perustelusta

Heikki Männikkö

Kommunismien airueet

Kommunistinen yhteiskunta ei ole Marxin ja Engelsin keksintö. Jo proletariaatin edeltäjä 1500-1600-luvuilla esittivät utooppisia kommunistisia näkemyksiä. Heihin lukeutuivat monien muiden ohella mm. Saksan talonpoikaiskapinoita 1500-luvulla johtanut Thomas Münzer sekä Ranskan suuren vallankumouksen aikana vaikuttanut Babeuf. Näiden työväenluokkaa edeltävien kumouksellisten liikkeiden piirissä kehittyivät kypsymättömät teoriat, ihanteellisen yhteiskunnan utooppiset kuvaukset.

Utopistisiosialistit

Ranskan vallankumous edisti ajattomasti yhteiskuntaa koskevaa ajattelua. Heti vallankumouksen jälkeen 1700-1800-lukujen vaihteessa ilmestyivät utopistisiosialistit kuten ranskalaiset Claude Henri Saint-Simon (1760-1825), Charles Fourier (1772-1837) ja englantilainen Robert Owen sekä monet muut, jotka puuttuivat näihin kysymyksiin. Näiden utopistisiosialistien historiallisesti ansioksi voidaan katsoa se, että he - kylläkin väärästi idealistisista asenteista lähtien - yrittivät todistaa mahdolliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi siirtymisen kapitalismista sellaiseen yhteiskuntaan, joka pohjautuu yhteiskunnalliseen omaisuuteen ja kollektiiviseen työhön ja jonka ansiosta päästään kurjuudesta ja kaikki voivat tyydyttää järkevät tarpeensa.

Marx ja Engels nostivat ajatuksen kommunismista tieteelliselle perustalle

Ranskan vallankumouksen yhteydessä syntynyt ajatus kommunis- tismista yhteiskunnasta oli 1800-luvulle tullessa levinnyt hyvin laajalle. Tieteelliselle perustalle sen siirsivät Marx ja Engels. He kumpikin siirtyivät vuosina 1842-43 materia- lismiin ja kommunismin kannalle. Vuodesta 1844 alkoi heidän yhteis- työnsä ja vuosina 1844-1846 he kirjoittivat kaksi teosta: *Pyhä perhe* ja *Saksalainen ideologia*, joissa he esittivät idealismin vastapainoksi uuden dialektis- materialistisen maailmankatsomuksen. Kommu- nistien Liitolle Marx ja Engels kirjoittivat ohjelman, joka julkaistiin "*Kommunistisen Puolueen Mani- festi*" nimellä tammikuussa 1948. Siinä esitettiin selväpiirteisesti ensimmäisen kerran johdonmukainen dialektinen materialismi ja työväen- luokan maailmanhistoriallinen tehtävä kommunistisen yhteiskunnan rakentamisesta.

Marx ja Engels kommunistisesta yhteiskunnasta

Vuonna 1875 kirjoittamassaan kirjoituksessa "*Gothan ohjelman arvostelua*" Marx osoitti kommu- nistisen yhteiskunnan kehityksen jakaantuvan kahteen vaiheeseen. Sen alemmassa vaiheessa kommunis- tismista yhteiskunnassa säilyvät pit- kään kapitalismita perityt ongelmat. Marx erittelee sen, mitä voitaisiin nimittää kommunismin taloudellisen kypsyyden asteiksi. Ensimmäisellä asteellaan kommunismi ei voi olla taloudellisesti täysin kypsä kapita- lismien perinteistä ja jäljistä. Kom-

munismien korkeammasta vaiheesta Gothan ohjelman arvostelussa Marx toteaa, että "*sen jälkeen kun on tullut loppu yksilön orjuuttavasta alistamisesta työnjakoon ja samalla myös henkisen ja ruumiillisen työn vastakohtaisuudesta; kun työ ei ole enää vain toimeentulokeino, vaan siitä on tullut ensimmäinen elämäntarve; sen jälkeen kun rinnan yksilöiden kaikinpuolisen kehityksen kanssa ovat kasvaneet myös tuotantovoimat ja kun yhteiskunnallisen rikkauten kaikki lähteet tulppuivat täydellä voimalla- vasta silloin voidaan astua lopullisesti ahtaan porvarillisen oikeuspiirin ulkopuolelle ja yhteiskunta voi kirjata lippunsa: Jokainen kyky- jensä mukaan, jokaiselle tarpeitensa mukaan*".

Lenin Kommunistisesta yhteiskunnasta

Lenin hyväksyi täydellisesti Marxin ja Engelsin katsomukset kommunis- tismista yhteiskunnasta. Neuvostoval- lankunnan rakentamisen tehtävät veivät luonnollisesti valtaosan hänen huomiostaan ja niinpä kommu- nismista puhuessaan hän yleensä käsittelee kommunistisen yhteis- kunnan alemman vaiheen tehtäviä. Niinpä alkusyksystä 1917 kirjoit- tamassaan kirjassa "Valtio ja vallan- kumous" -hän toteaa: "Politiisesti ero kommunismin ensimmäisen eli alemman ja korkeamman vaiheen välillä tulee ajan oloon todennäköi- sesti valtavan suureksi, mutta nyt kapitalismin aikana olisi sen julista- minen naurettavaa ja etuallalle sen saattaisivat työntää korkeintaan vain jotkut anarkistit". Mutta tavoite Leninillä oli asetettu täydelliseen kommunismiin. Artikkelissaan "pro- letariaatin tehtävät vallankumouk- sessamme" hän toteaa: "Tehkää kun- ta voi siirtyä kapitalismista välittömästi vain sosialismin, so. tuotantová- lineiden yhteiseen omistukseen ja tuotteiden jakamiseen kunkin suorita- man työn mukaan. Puolueemme katsoo pidemmälle: sosialismi tulee kiertämättömästi kasvamaan vähi- tel- len kommunisiksi, jonka lippuun on kirjoitettu: "jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeidensa mu- kaan".

Kommunistisen yhteis- kunnan ensimmäisen vai- heen kokemukset

Lokakuun vallankumouksen voiton jälkeen Neuvostoliitossa kehitettiin menestyksellisesti kommunistisen yhteiskunnan ensimmäistä vaihetta, sosialismia (katso Kansan äänen numerot 1-5/2005). Neuvostoliitosta kehittyi tieteen, teollisuuden ja maatalouden suurvalta, josta kaikilla mittareilla mitattuna muodostui USA:n jälkeen toinen suurvalta maailmassa. Samaten sosialismia kehitettiin menestyksellisesti toisen

maailmansodan jälkeen sosialismin tielle lähteneissä Euroopan ja Aasian valtioissa sekä Kuubassa. Neuvos- toliitossa kuin muissakin sosialismia rakentaneissa valtioissa toteutettiin ilmainen koulutus- ja terveyden- hoitojärjestelmä, laaja asuntojen rakennusohjelma, kulttuurista tehttiin koko kansan omaisuutta, työttö- myys poistettiin ja ihmisten laajaa hyvinvointia kehitettiin. Kolmasosa maailman kansoista rakensi kommu- nistisen yhteiskunnan ensim- mäistä vaihetta aina 1980- luvun loppupuolelle saakka.

Käsitkset kommunistisesta yhteiskunnasta 1960-1980-luvuilla

Neuvostoliitossa ilmestyneistä filosofian oppikirjoista käännettiin suomen kielelle mm. "*Marxismien leninismien perusteet*" (1960), "*Marxilaisen filosofian perusteet*" (1964) ja "*Marxilais- leniniläisen filosofian perusteet*" (1970- luvulla). Näissä kaikissa kommunis- tismista esitettiin sama ajatus, kuin v. 1976 ilmestyneessä Viktor Afanasjevin teoksessa "Filo- sofian alkeet", joka sanoo kommu- nistisesta yhteiskunnasta: "Kommu- nistiselle yhteiskunnalle ovat ennen muuta ominaiset jatkuvasti kehittyvän tuotannon erittäin korkea taso ja ennen näkemättömän korkea työn tuottavuus, jotka nopea tie- teellis- tekninen edistys saa aikaan. Kommunismissa saavutetaan talou- den suunnitelmallisen järjestämisen korkein vaihe sekä turvataan aineel- listen ja luonnonvarojen mahdol- lisimman tarkoituksenmukainen ja järkevä käyttö. Varustamalla ihmiset mitä täydellisimmällä ja tehok- kaimmalla tekniikalla kommunismi lisää tavattomasti ihmisten valtaa luontoon nähden ja suo hänelle mahdollisuuden hallita yhä laajemmin luonnon alkuvoimia ja käyttää niitä etujensa mukaisesti.

Miten näitä 60-80-lukujen näkemyksiä tulisi arvioida?

Meillä Suomen kommunisteilla on käytössä tunnus "Voittoisa työväen- liike tukeutuu sosialismin". Tämä merkitsee sitä, että sosialistinen päämäärä tukee parhaiten työläisten jokapäiväistä taistelua. Pelkkä talou- dellinen motivoitavuus ei voi innostaa pitkäjänteiseen taisteluun. Tätä teesiä vasten voi vain ihmetellä sitä, että Neuvostoliitossa ei juuri ollenkaan paneuduttu marxismi- leninismien perustalta kommunismin kehittyneen vaiheen filosofiseen ja taloudelliseen tutkimiseen: 1) Ei selvitetty sitä voi- daanko kommunismi toteuttaa yh- dessä valtiossa. 2) Ei selvitetty mikä kommunistisen yhteiskunnan

Muita tehtäviä kommunismille ei aseteta. 4) Jää kuva, että ihminen on olemassa vain itseään varten. Ei esitetä kysymystä mikä on ihmisen olemisen merkitys. 5) Toistetaan marx- in ja Engelsin teesiä, että "työ muodostuu ihmisen ensimmäiseksi elämäntarpeeksi", mutta ei pohdita sitä miksi näin tapahtuu.

Ekosysteemin ja sivi- lisaation paikka maailman- kaikkeudessa

Marxilaisuus tarkastelee maailmaa yhtenä kokonaisuutena, jonka yksi olotila on dialektinen kehitys. Tästä seuraa päätelmä, että elämä ja sivi- lisaatio on lainomainen väihe materian kehityksessä. Siksi meidän tulee tehdä kaikkemme sen eteen, että maapallon biosfääri ja sen varassa elävä ihminen eivät tuhoudu. Tämä on kommunistisen yhteiskunnan tehtävä. Nykyinen sivilisaation kehitysvaihe osoittaa, että ihminen voi tuhoata itsensä ja koko ekosysteemin. Vaikka voimme päätellä, että maapallon kaltaisia ekosys- teemejä ja sivilisaatioita löytyy muuallakin maailmankaikkeudessa, niin täytyy lähteä siitä oletta- masta, että voimme olla ainoa koko linnunratajärjestelmässä, jopa maailmankaikkeudessa. Siksi on erityisen tärkeä tehtävä varmistaa, että emme tuhoa itseämme. Tämä on vahva filosofinen perusta kommu- nistiselle yhteiskunnalle, luon- nonsuojelulle ja kaikelle siihen liittyvälle etiikalle.

Ihmiskunnan yhteisistä "korkeammista" tehtävistä.

Suunnitelmassaan kommunistisen yhteiskunnan toteuttamiseksi Neuvostoliitto asetti päivänvoin- tavoitteekseen USA:n ohittamisen myös tavaratuotannossa. Voimme tänään pohtia mitä olisi tapahtunut, jos Neuvostoliitto olisikin asettanut tavoitteekseen rajoitetunman kulu- tuksen kasvun. Voimme olla varmoja siitä, että hyvin perusteltuna kommu- nistisen yhteiskunnan tavoit- teeseen juuri tällainen linja olisi kyllä saanut kansan tuen. Meillä on paljon muita globaalisia ongelmia ja uhkia. Pidemmällä tähtäimellä globaalisia riskitekijöitä ovat maanjäristykset, vulkaaniset katastrofit tai asteroidin törmäys maahan.

Kommunistisen yhteiskunnan kehittymisen mekaniikka

Ei ole eettisesti eikä ihmisen perustehtävien kannalta oikein se, että kommunismin lähes ainoaksi tehtäväksi ihmisenä esitetään hyvinvoinnin kehittämisen ja luonnon valjastamisen ihmisen palvelukseen. Hyvinvoinnin kohottaminen ei ole perusteltua siksi, että ihminen haluaa

sitä omaksi mukavuudekseen, vaan siksi, että se on välttämätöntä suorituksellemme näistä ns "kor- keamman tason" tehtävistä. Tämä on kommunismissa kehityksen liikkeel- lepaneva voima, kun se luok- ka yhteis- kunnasta poiketen ei ole enää luokka- taistelua. 3) Lähdetään olettamuk- sesta, että pääta- voite on tuottaa ihmiselle hyvin- vointia ja hallita tämän saavutta- miseksi luontoa. sitä omaksi mukavuudekseen, vaan siksi, että se on välttämätöntä suorituksellemme näistä ns "kor- keamman tason" tehtävistä. Tämä on kommunismissa kehityksen liikkeel- lepaneva voima? Se on tarve suorittaa koko sivilisaatiota ja siihen kiinteästi liittyvää ekosysteemiä palvelevista tehtävistä siten, että sen olemassaolo varmistetaan. Kun saavutamme tilanteen, jossa nämä tehtävät muut- tuvat ensisijaisiksi tarvitsematta huolehtia liikaa perustarpeiden tyydyttämisestä, silloin tällainen työ myös muuttuu ensimmäiseksi elämä- ntarpeeksi, kuten klassikot enna- koivat ja 150 vuotta sitten. Miten tämä systeemi sitten jatkaa dialektista kehitystään? Luonnollisesti se kehit- tyä määrällisesti johtaan jossain vaiheessa sivilisaation rakentene harppaukselliseen muutokseen. Konstantin Tsiolkovski ennako- i sivilisaation siirtymistä avaruuteen: "maapallo on ihmiselle kehto mutta ei voida ikuisesti elää kehdoissa". Kun näin tapahtuu, viimeistään silloin yhteiskunnan organisaatio tulee kokemaan laadullisia hyppäyksiä, joita meidän on tänään vaikea enna- koida.

Eivät toteudu automaattisesti

Kuten Marx ja Engels totesivat, työ voi todellakin muuttua ensim- mäiseksi elämäntarpeeksi. Tämän esteenä tänään on markkinatalous, jonka perustavoitteena on säilyttää sellainen tila, jossa tuotteita valmistetaan pelkästään markkinoita varten ja ihmisen tehtävä siinä on olla pelkkä tavaroiden kuluttaja. Kommunisten yhteiskunnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen tuskin voidaan siirtyä, ennen kuin valtaosa maailman kansa- kunnista on hyväksynyt sosialistisen ja kommunistisen kehityslinjan. Kommunisten yhteiskunnan kor- kean tason tehtäviä (ilmastomuutok- sen torjuminen, kestävä elintar- vike tuotannon järjestäminen, epide- mioiden torjuminen, varautuminen laajoihin vulkaanisiin ja kosmologisiin katastrofeihin yms.) tulisi asettaa tavoitteeksi jo varhaisessa kommu- nistisen yhteiskunnan alemmassa vaiheessa. Tämä luo suunnan so- sialismin kehittämiseksi kohti kommu- nismia. Neuvostoliiton kehitys osoitti, että tätä suuntaa ei oltu määritelty ja että ihmiset eivät ymmärtäneet sosialismin tehtäviä loppuun saakka oikein.

Työväenluokkaa yhdistävä tekijä

On kulunut aikaa siitä, kun me vakavasti olemme keskustelleet kommunistisen yhteiskunnan vält- tämättömyydestä ratkaisuna glo- baalisiin ongelmiin. Marxille, En- gelsille ja Leninille kommunismi ei ollut enää mikään utopia. Meille 2000- luvun ihmisille kommunistisen yhteiskunnan tehtävät ovat kon- kreettisia. Sosialistinen yhteiskunta saa sisältönsä ottamalla suunnan kommunistisen yhteiskunnan raken- tamiseen. Tänä päivänä niistä tulee puhua rinnakkain. Kommunismi tavoitteena voi myös olla työ- väenluokkaa yhdistävä tekijä. Nos- takaa kissa pyydälle ja puhukaa asiasta.

Rikollinen Venäjä

Kuva viime marraskuiselta Lokakuun vallankumouksen vuosipäivän marssilta. Marssin järjestämisestä oli vaikeutettu siirtämällä se arkipäivälle. Marssijoita oli siitä huolimatta runsaasti vastustamassa Venäjän nykyistä menoa ja vaatimassa sosialismia takaisin. Kuva Ville Rahikainen.

Äskettäin suomalainen valtakunnanlehti Helsingin Sanomat kirjoitti artikkelin Venäjän korruptiosta ja mafiaa jne. Eräiden tietojen mukaan Venäjä on tällä hetkellä 90. sijalla maailmassa, kun eri maita verrataan niiden korruptoituneisuuden vähyydessä. Erään toisen lähteen mukaan sijoitus on 129. – Afganistanin ja sen huumemaffian jälkeen. Vaikka nämä lukemat ovat vain likimääräisiä – ja joskus ilmeisesti yliampuvia, nyky-Venäjällä korruptio on suuri ongelma.

Tämä tilanne on suoraan kytköksissä julkisen omaisuuden yksityistämiseen, jota on 1990-luvun alkuvuosista jaettu Jeltsinin hallintokoneistoon kuululle ja hänen lähipiirilleen. Muodollisesti nämä ihmiset maksoivat jotain tämän yksityistämisen yhteydessä saamastaan omai-

suudesta, mutta lahjuksien avulla viranomaiset jakoivat kaikenlaisille heittöille miljardien eurojen edestä kansalle kuuluvaa Venäjän kansallisuusomaisuutta lähes ilmaiseksi.

Nyt yksityistäminen on loppunut, mutta virkamiesten lahjonta on jäänyt entiselleen. Enemmänkin, Kansallisen Korruptionvastaisen komitean arvion mukaan korruptio maassamme on kasvanut viisinkertaiseksi Putinin hallinnon aikana. Samalla se on vaikuttanut virkanimityksiinkin. TV:ssä on avoimesti puhuttu, että varaministerin paikan voi ostaa 300.000:lla dollarilla. Eräs johtava poliittinen tutkija, Belkovski, on äskettäin selvittänyt, että presidentti Putinin ”yritysympäristö” pitää yksistään Latvian pankeissa rahojaan 3,6 miljardin dollarin edestä.

Samaan aikaan kasvaa paitsi virkamiesten ruokahalu syödessä, myös heidän lukumääränsä. Tällä hetkellä Venäjällä on viranomaisia 1.390.000 henkilöä, mikä on paljon enemmän kuin mitä heitä oli Neuvostoliiton aikana. Kuitenkaan tämä ei ole lisännyt heidän työnsä tehokkuutta. Tutkijoiden arvioiden mukaan vain 2% näiden virkamiesten hyväksymistä päätöksistä toteutetaan muiden jäädessä pelkästään paperille. Anomusten hylkäysten määrä on noussut hirvittäviin mittoihin. Eräs johtava tieteellisen instituutin tutkija kertoi, että vain yhden sanan muuttaminen josakin asetuksessa vaati 49 erilaisen paperin lähettämistä kaikenlaisille muille tahoille.

Korruptiosta tuli tärkein elementti kaikissa toimeenpanneissa elimissä. Jopa eräät johtavat

virkamiehet ovat todenneet, että jos he eivät ota korruption vastustamista vakavasti, koko nykyinen järjestelmä tulee kaatumaan. Korruptoituneita virkamiehiä on silti vaikea korvata – käytävissä olevien arvioiden mukaan kaikista virkamiehistä 80% ottaa lahjuksia.

Huolimatta öljyn erittäin korkeista hinnoista ja niistä saatavista vientituloista, taloudellinen lama on nyt nähtävissä Venäjällä. Kansan elintaso laskee 7-10 % vuodessa. Kuinka se voisi olla muutenkaan, kun öljytulot yksinkertaisesti ryöstetään? Novaja Gazeta –lehden mukaan puolet öljytuloista on piilotettu kokonaan verotukselta ja tuloksena valtion kassa saa vain 10% öljytuloista. Onko Venäjä joku siirtomaa, kun se saa käyttöönsä vain 10% luonnonvaroistaan?

Luonnollisesti kaikki tämä aiheuttaa kansan vakavaa vieraantumista hallintokoneistoon. Julkista mielipidettä koskevien kyselytutkimusten mukaan vain 20-25 % kansasta luottaa presidenttiinsä, 10 % hallintoonsa jne. Enemmän tai myöhemmin tämä tyytymättömyys ilmenee konkreettisina tekoina niin kuin viime talvena, jolloin sadat tuhannet ihmiset protestoivat sosiaaliturvansa leikkauksia vastaan. Erään oikeistovoimien johtajan ilmaisen mukaan (jopa he alkavat ymmärtää jotakin) ”kukaan ei teen enempää työtä vallankumouksen hyväksi kuin Moskovan byrokraatit.” Näinhän se on.

Sergei Svortskov
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen sihteeri
Käänös: Reijo Katajaranta

Sergei Svortskov, NKP:n keskuskomitean ensimmäinen sihteeri

Juche-aatteen seminaari pidettiin Helsingissä

Juche-aatteen opintoyhdistys järjesti seminaarin Juche-aatteesta ja Korean tilanteesta Helsingissä 12.11. Seminaarissa kuultiin kolme alustusta. Antti Siika-aho alusti Korean historian käännekohtista. Siika-aho kertoi Korean itsenäisyyskamppailun alkua ajoista Korean ollessa

vielä japanilaisten imperialistien valloittamana. Pohjois-Korean edesmenneellä presidentillä on erittäin merkittävä rooli japanilaisvastaisen sissiarmeijan johtajana ja korealaisten poliittisena johtajana. Korealaiset onnistuivat lyömään japanilaiset, jotka olivat monin verroin paremmin

aseistautuneita. Korealaisilla ei kuitenkaan ollut mitään menetettävää – voitettavana heillä oli kansallinen vapaus. Japanilaisvastaisen taistelun aikana muotoutuvat korealaisen sosialismin, Juche-aatteen peruseräät.

Heikki Sipilä alusti Korean geopolittisesta tilanteesta ja erityisesti Korean niemimaan viimeaikaisesta kehityksestä. Korean tilanne on nähtävä osana laajempaa kokonaisuutta, jossa USA yrittää saavuttaa jalansijaa Koillis-Aasiassa ja muualakin Kiinan ympäristössä tavoitteenaan edelleen vahvistuvan Kiinan kontrollointi. Korean ydinvoimakysymyksen taustalla on ensisijaisesti Korean tarve parantaa energiamavaraisuuttaan. Mahdollisen ydinaseen merkitys on vain ja yksinomaan puolustuksellinen. Onhan USA:n suorittaman invaasion uhka suurempi kuin vuosikymmeniä. Tilanteen ratkaisun avaimet ovat Yhdysvalloilla. Onko USA valmis kohtelemaan Pohjois-Korea suveena valtiona ja rakentamaan ystävällisiä suhteita korealaisten kanssa?

nismii, vaan kyseessä olisi revisiionistinen suuntaus. Vaikka korealaiset korostavatkin marxismi-leninismien rajoitteita eivät he kuitenkaan ole luopuneet marxismi-leninismien peruseräiteistä kuten dialektisistä ja historiallisesta materialismista tai proletariaatin diktatuurista. Kysymys on viimekädessä siitä, voidaanko marxismi-leninismii pitää kaiken aikaa kehittyvänä filosofiana. Se, että jokaisen kansakunnan on tehtävä vallankumouksensa omista lähtökohdista käsin ja kehitettävä sosialismiaan maan erityispiirteet huomioon ottaen on sekä marxismi-leninismii ja Juche-aatteen mukainen näkemys.

Alustukset herättivät vilkasta keskustelua. Erityisesti Juche-aatteen ja marxismi-leninismii suhde keskusteltiin seminaarin osanottajia. Monipuolisen keskustelun lopputuloksena todettiin että Juche-aatetta ja marxismi-leninismii ei pidä erottaa toisistaan. Osanottajat poistuivat seminaarista seminaarin antiin ja erityisesti monipuoliseen tarjottuun tyytyväisiin.

KÄ/Juha Kieksi

Sosialismin rakentaminen Venezuelassa

Matti Laitinen

Chileläinen Marta Harnecker on työskennellyt aikaisemmin Investigaciones Memoria Popular Latinoamericana -keskuksen (MEPLA) johtajana Havannassa. Hän on tutkinut pitkään kansanliikkeiden historiaa Latinalaisessa Amerikassa. Ennen Kuubaan tuloaan hän työskenteli v. 1970-73 Salvador Allenden hallintokaudella Chilen opetusministeriössä. Nykyisin hän elää ja asuu Venezuelassa. Hän toimii neuvonantajana maan sosiaalisen kehityksen ja osallistumisen ministeriössä. Seuraava artikkeli perustuu hänen 26.10.2005 australialaisessa Green Left Weekly -lehdessä julkaisuun haastattelunsa.

”Venezuelassa sosialismin julistaminen ei ole mitään muuta kuin nimen antamista niille monille asioille, joita tässä maassa on jo tehty. Kaikki nämä asiat ovat olleet pääoman logiikan vastaisia. Ne ovat perustuneet humaaniin solidaarisuuden logiikkaan.”

Uudistuskampanjat

Marta Harneckerin mukaan yhteiskunnalliset uudistuskampanjat alkaen **Mission Barrio Adentrosta**, joka toi terveydenhuollon Caracasin köyhimpien pariin, ovat ulottuneet nyt myös koskemaan niitä venezuelalaisia, jotka ovat jääneet perinteisesti koulutusjärjestelmien ulkopuolelle. Näitä ovat **Mission Robinson (lukutaitokampanja)**, **Mission Ribas (lukio-opetus)** ja **Mission Sucre (yliopisto-opetus)**. Muut kampanjat on kohdistettu intiaani-väestön kurjuuden voittamiseksi (**Mission Guicapuro**) ja taisteluun talonpoikien oikeudesta maahan (**Mission Zamora**).

Joulukuussa 2002 tapahtuneen yleislakon aikana Chávezin hallitus tiedosti haavoittuvuutensa ja elintarvikeomavaraisuuden merkityksen. Kun kaikki elintarvikkeet olivat yksityisen sektorin hallinnassa, se kykeni kontrolloimaan yhteiskunnallista tilannetta näiden avulla. Tämän johdosta yksi kaikkein tärkeimmistä kampanjoista Venezuelassa on nykyisin Harneckerin mukaan **Mercal**. Sen puitteissa kansalle tarjotaan ruokaa hinnalla, joka ei muodostu kysynnän ja tarjonnan lain mukaan, vaan on jopa 40 % alle markkinahintojen.

Kansalliselle tuotannolle on myös yritetty perustaa omaa verkostoa ostamalla tuotteita osuuskunnilta. Ongelmaksi tässä on osoittautunut osuuskuntien kohtaama kilpailu kapitalististen markkinoiden kanssa. Vaikutetta on kompensoitu valtion toreilla, jotka ostavat tuotteensa kansaa varten ja myyvät niitä heille alle markkinahintojen. Prosessin ta-

Presidentti Hugo Chávez tervehtimässä kannattajiaan Caracasissa Venezuelassa. Tilanne maassa on uusi. Hallitus on julistanut tavoitteekseen sosialismin ja nyt sillä on kaikki valta. Olemmeko todistamassa uuden sosialistisen valtion syntymistä - tällä kertaa rauhanomaisesti? Venezuelan vaaleissa äänestysprosentti jäi kuitenkin alhaiseksi, mikä sekään ei ole harvinaista näissä maissa. Tilanne on siis vielä kaikkea muuta kuin selvä, ja me muistamme mitä tapahtui Salvador Allendelle v. 1973.

voitteena ei ole voiton tuottaminen.

Osallistuva demokratia

Bolivaarisen vallankumouksen eräitä suurimpia ongelmia ovat peritty valtiokoneisto ja ihmisten perimät tottumukset ja tavat. Yrittäessään muuttaa valtiota ja kapitalististen markkinoiden logiikkaa bolivaarinen vallankumous on taistellut korvataksaan ns. edustuksellisen demokratian todellisella osallistuvalla ja osallistumista kannustavalla demokratialla, jossa ihmiset alkavat hallita omaa elämäänsä, yhteisöään ja maataan.

Harneckerin selvityksen mukaan Chávezin hallitus on myös edistänyt yhteisökomiteoiden perustamista käydäkseen käsiksi ongelmiin terveydenhuollossa, koulutuksessa, urheilussa ja muissa pulmakysymyksissä. Komiteat työskentelevät läheisessä yhteistyössä em. uudistuskampanjojen kanssa. Terveyskomiteat ovat yksi oiva esimerkki tästä. Ne työskentelevät kuubalaisten lääkärin apuna Missio Barrio Adentrossa auttamalla yhteisöjen väestölaskennassa ja rohkaisemalla sellaisia sairaita käymään paikallisella lääkärillä, joilla ei ole ollut aikaisemmin varaa moiseen.

Paikallisdemokratiaa

Venezuelan perustuslakiin on kirjattu asetus julkisen suunnittelun paikallisista neuvostoista (CLPP). Näiden neuvostojen kokoonpanoon kuuluvat pormestari, kunnallisneuvoston vaaleilla valitut jäsenet ja seurakuntien hallitusten puheenjohtajat sekä järjestäytyneiden yhteisöjen kansankokousten vaaleilla valitsevat johtohenkilöt. Ajatuksena on, että yhteisöillä olisi 51 % osuus CLPP-neuvoston jäsenmäärästä. Neuvostojen tehtävänä on laatia yhteisöilleen yhtenäinen kehitys-suunnitelma, joka koskee terveydenhuoltoa, koulutusta ja muita paikallisia asioita.

Harneckerin mielestä on tärkeää, että Venezuelassa muodos-

tetaan yhteisöllisiä neuvostoja 200-600 perheestä koostuviin pieniin yhteisöihin kaupunkialueilla ja vastaavasti paljon pienempiä maaseudulla. Kyseisten neuvostojen puhemiehet toimivat yhteisöjensä edustajina CLPP-neuvostoissa.

Vallankumouksen johtaminen

Väestön yleistä osallistumista lisäämällä autetaan lujittamaan ja laajentamaan vallankumousprosessia ruohonjuuritasolla. Osanottoa helpottamalla voidaan luoda myös kokonainen uusi johtajien sukupolvi. Kansan on opittava

olemaan oma itsensä ja sen on osoitettava käytännössä kyvykkytensä johtaa tätä prosessia.

Harneckerin arvion mukaan Venezuelan vallankumousprosessin suurin heikkous on kelvollisen poliittisen instrumentin puute. Erilaiset puolueet ja erilaiset johtajistot eivät ole kyenneet yhdyntymään reaalilla tavalla. Ne ovat liian huolestuneita omien ryhmiensä eduista.

Viides Tasavalta –liikkeellä (MVR) on iso sisäinen ongelma sen yrittäessä määrällä koko liikettä johtosemallaan. Se on

enemmistöpuolue. Tällainen ei ole mitään jalomielisyyttä. Ongelmia ei ilmene mitään MVR:n huippujohdossa, joka ymmärtää, että on välttämätöntä suoda ja luoda tilaa myös liittolaisille. Koska MVR sinänsä koostuu useista erilaisista ryhmistä, sen johdon on reagoitava myös kunkin ryhmän esittämiin vaatimuksiin.

Hugo Chávezin asema vallankumouksessa

Harnecker uskoo, että ”ellei jotain hyvin vakavaa tapahdu, joka pakottaisi puolueet asettamaan vallankumousprosessin kaiken muun yläpuolelle... ounastelen, että prosessista tulee paljon pitempi kuin vain johtajiston luominen. Tarvitaan kansan osallistumisen myötä tapahtuvaa johtajiston esiinmarssia. Uskon, että kuuden vuoden kuluessa syntyy sellainen sukupolvi johtajia, jotka tunkevat itsensä mukaan tähän prosessiin... Presidentti Chávez etsii mekanismia tämän puutteen korjaamiseksi. Hän on tämän prosessin selvä johtohahmo ja se on myös sidoksissa häneen. Siksi hänen salamurhansa uhka on todellinen. Kuitenkin tämän johtajan, väestön kouluttamisen ja sen prosessin myötä, joka luo kansalle mahdollisuuden osallistua ja kasvaa, tämä ongelma voitetaan.”

BOLIVAARINEN VALLANKUMOUS LUJITTUU

Presidentti Hugo Chávezin johtama vasemmistokooalitio **Polo Patriótico (PP)** sai merkittävän vaalivoiton **4.12.2005** pidetyissä parlamenttivaaleissa. Kansanrintamaan kuuluivat Chávezin itsensä johtama **Viides Tasavalta -liike (MVR)**, **Podemos ("Me kykenemme")**, **vasemmistososialistisesta MAS-puolueesta v. 2002 eronnut osapuoli**, **PPT (Isänmaa kaikille)**, **Venezuelan kommunistinen puolue (PCV)**, **UPV (Venezuelan kansanliitto)** sekä joukko intiaani- ja edustavia puolueita. Yhteisöissä ja kansalaisyhteiskunnan tasolla toimivilla bolivaarisilla piireillä ja radikaalisuutuneella ammattiyhdistysliikkeellä oli myös suuri merkitys saavutettuun vaalitulokseen.

Kansanrintaman historiaa

Nuorten upseerien ja siviilien yhdessä 1980-luvulla perustama **MBR-200** (Bolivaarinen vallankumousliike 200) yritti v. 1992 vallankaappausa huonolla menestyksellä. Vuonna 1997 Chávez taistelutovereineen perusti **MRB:n** poliittiseksi siiveksi kansallismielisen vasemmistolaisen Viides tasavalta -liikkeen (MVR) ja ryhtyi kamppailemaan vallasta myös parlamentaarisen keinoin. Ehdoikkaina oli mm. ay-aktivisteja, intiaani- ja kansalaisjärjestöjen edustajia sekä kommunisteja. Helmikuussa 1998 hänet valittiin kansanäänestyksellä Venezuelan uudeksi presidentiksi. Vuonna 1999 perustuslakia säätävässä kokouksessa maahan hyväksyttiin uusi perustuslaki. **Polo Patriótico (MVR, MAS = Movimiento al Socialismo vas.sos. ja PPT = Patria para Todos, vas.sos.)** saavutti 30.6.2000 vaalivoiton parlamenttivaaleissa (99/165) ja romutti näin sosialidemokraattien (AD) ja kristillissosiaalisen puolueen (COPEI) 40 vuotta kestäneen korruptoituneen vallan. Samassa yhteydessä Chávez järjesti uudet presidentin vaalit, jossa hänet valittiin uudelle kuusivuotiskaudelle.

Vuonna 1997 perustettu MVR on kuitenkin vielä varsin nuori organisaatio. Bolivaarisen kansanrintaman muilla vasemmistovoimilla sitä vastoin on paljonkin kokemusta Venezuelassa luokkataistelun kaikilta eri osa-alueilta koskien myös gerillitoimintaa. Presidentti Chávezin veljellä Adan Chávezilla on ollut merkittävä osuus nykyisen vasemmistorintaman rakentamisessa.

Vaaliboikotti osana USA:n horjutuspolitiikkaa

EU:n ja OAS:n lähettämän 400 vaalitarkkailijoiden mukaan Venezuelan vaalit olivat rehelliiset opposition vaaliboikotista huolimatta. Myöskään äänestyslaitteiden luotettavuudesta ei ilmennyt mitään epäselvyyksiä. Äänestysprosentti vaaleissa jäi melko vaatimattomaksi 25 %. Vuonna 2000 järjestetyissä parlamenttivaaleissa se oli 56,4 %.

Toisaalta Venezuelan oikeisto-opposition – USA/ Sumate –vetoinen – vaaliboikotti itse asiassa vain edesauttoi bolivaarista kansanrintamaa valtaamaan hallintaansa koko parlamentin. USA on harjoittanut samankaltaista valtiolliseen horjutukseen tähtäävää vaaliboikottipolitiikkaa v. 1994 Nicaraguassa ja v. 2000 Haitissa.

Vaalien merkitys

Viides tasavalta -liike sai 114 paikkaa ja loput 53 paikkaa jakautuivat liittolaispuolueille. Vanhassa parlamentissa oppositiolla oli 79 edustajaa 165:sta. Kansalliskokouksen paikkamäärä nousee käytyjen vaalien yhteydessä kahdella.

Vaalivoitto mahdollistaa sellaisten perustuslaillisten uudistusten, kuten presidentin virkakauden jatkamisen ja keskuspankin valvonnan tehostamisen toteuttamisen maassa. Nämä toimet vahvistavat entisestään bolivaarisen vallankumouksen sosialistista luonnetta.

Matti Laitinen

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Erillissotia

Suomessa on erikoinen taipumus selitellä poliittisia käännöksiä sattumanvaraisiksi. Näin kiistetään kollektiivinen syällisyys.

Nyt kun muistellaan Espanjan diktaattorin Francon kuolinpäivää, niin jotkut lehdet selittävät hänen hallituskautensa valitettavaksi virheeksi ja, että nyt sitten demokratia kukoistaa.

Kaikki on kuitenkin selitelyä. Espanjassa oli demokratia tasavallan aikana, mutta se hävitettiin kansainvälisen natsiliikkeen avulla. Myös Suomesta oli yli 200 natsia auttamassa Francoa. Tunnetuin heistä oli eversti "Marokon kahu" Juutilainen, jota Suomen natsipiirit yhä vieläkin ihannoivat. Espanjassa oli myös todellisia demokraatteja suomalaisia, jotka taistelivat tasavallan puolesta. Tunnetuin Suomesta tullut taistelija oli Eero "Patu" Hautojärvi. Francoa vastaan ja tasavallan puolesta taistelleita suomalaisia Suomesta oli 150 ja Kanadasta ja USA:sta lienee ollut yhtä paljon.

Suomesta lähteneet tasavallalaiset taistelivat saksalaisissa ja ruotsalaisissa joukko-osastoissa, joista oli nimetty saksalaisten kommunistien Ernst Thälmannin ja Georg Brantingin mukaan. Kanadasta ja USA:sta lähteneen taistelivat Lincoln pataljoonassa.

Suomessa oli tuolloin 1930-luvulla myös omia univormujaan kantavat natsijärjestöt. Ruskeapaitoja johti muistaakseni joku Kalsta niminen. Tunsin heistä ainoastaan yhden, Emil Nybergin, joka myöhemmin oli Kunnantöytäntekijäin liiton toimitsija ja sosialidemokraatti.

Mustapaidoista taas voi mainita tohtori Pekka Kuusen, entisen Alkon pääjohtajan. Kuusen tuttava, niin ikään mustapaita, Hilpi Kauppala tapasi kaverinsa Fredrikin kadulla. Hilpi kysyi, että kuinkas sinä vanha mustapaita olen pettänyt mustapaita-aatteen. Kuusi oli vastannut, että ei hän ole hukannut mihinkään aatteeseen, vaan se on ajan trendi, että ollaan

sosialidemokraatteja. Minusta se tuntuu uskottavalta. Yhtä hyvin kuin Lipposen ja Halosen erillissodat.

Jos katsotaan sota-ajan tekstejä, niin silloin oltiin hiukan rehellisempiä lausunnoissa. Neuvostoliittoon siirtyneet entiset punakaartilaiset kokivat viime sodat luokkasodan jatkeeksi ja siten Suomen vapaussodaksi. Yhdyin täysin heidän käsityksiinsä, vaikka täydellistä vapautta ei saavutettukaan. Kuitenkin suuret kiitokset näille vapautustyöntekijäin liiton toimitsijalle ja sosialidemokraateille.

Lahtaripuoli totesi usein myös käydyt sodat luokkasodan jatkeeksi. Se käy mm. ilmi Mannerheimin päiväkäskyistä. Piti "vapauttaa" heimoveljiä, vaikka Raja-Karjalassa sotineet ovat todistaneet, että jostakin syystä karjalaiset eivät pitäneet suomalaisia vapauttajina, vaan miehittäjinä.

Wäinö Pietikäinen

Saddamin näytösoikeudenkäynti

Irakissa on käyty jo muutamia päiviä oikeutta Saddam Husseinia vastaan. Meneillään olevassa oikeudenkäynnissä on useita virheitä. Ensinnäkin oikeudenistunnolla maaperällä eli Haagissa. Oikeus Irakissa on kostajien oikeus, ei voittajien, koska Irakin sodan voittajat eivät ole vielä selvillä. Ainakaan voittajat eivät ole USA ja Englanti.

Toiseksi oikeuteen pitäisi saada myös sotarikolliset Bush ja Blair. Saddamin oikeudenkäynnin alussa pitäisi käsitellä kurdikylän tuhoamista sinappikaasulla 1986. Käsiteltävä oikeudessa, kuka toimitti raaka-aineet kaasuun, epäilen ettei.

Jos jollakulla on mahdollisuus tutkia sanoma- ja aikakauslehtiä vuodelta 1986 niin huomataan kummallinen asia. Kurdikylän tuho sai aikaan vain pieniä uutisia palstoilla eikä edes missään pään

tuomitsevia lausuntoja. Suuresti mainostettu läntinen demokratia on niin joustava ja läpeensä mätä, ettei muutaman tuhannen ihmisen murha aiheuta tuomitsevia lausuntoja. Olihan Saddam vielä 1986 huomattava valtiomies ja lännen suuri ystävä käydessään hyökkäys-sotaa Yhdysvaltoja nöyryyttäneitä Irania vastaan.

Tiedonvälitys nykyaikana on onneksi niin kehittyntä, ettei sotarikosten peittely sensuurin voimin enää onnistu. Yhdysvallat ja sen aiskannattaja Englanti ovat syllistyneet raskaisiin sotarikoksiin niin Irakissa kuin Afganistanissa. Viime vuonna Fallujan kaupungin tuhossa käytettiin kiellettyjä aseita, valkoista fosforia, köyhdytettyä uraania, sinappikaasua ja rypälepommeja. Tänä vuonna samoja aseita on käytetty hyökkäyksissä Syyrian rajalla ja Afganistanin vuoristossa. Vankien kidutuksista tulee

jatkuvasti tietoja. Samaan aikaan miehittäjäosastot ihmettelevät miten heitä vihataan niin valtavasti. Länsimainen demokratia ei ole korkeassa arvossa kolmannessa maailmassa. Saddamin oikeudenkäynti ei ainakaan nosta arvostusta. Tyhmin oikeudenkäynti olisi Saddamin tuomitseminen kuolemaan ja teloitus. Se tekisi Saddamista marttyyrin ja usea lännen vapauttajasoturi kuolisi kostoiskuihin tulevina vuosina.

Loppukaneettina toteaisiin Yhdysvaltain Irakin sodan sjuvan juuri niin huonosti kuin ennustin sen jo sodan alussa. Myönnän tuntevani parasta iloa eli vahingoniloa. Tätä voin tuntea vapaasti koska en koskaan matkusta kolmeen terroristivaltioon eli Yhdysvaltoihin, Israelin ja Englantiin.

Reino Welling,
Jämsänkoski

Aki Kaurismäki: 'EU on pirun keksintö'

Harvakseltaan julkisuudessa esiintyvä elokuvaohjaaja Aki Kaurismäki on myöntänyt Voimalle haastattelun. Ehtona oli, että jutussa keskitytään politiikkaan, ei elokuvaan. Aluksi Kaurismäki haukkuu viidennen ydinvoimalan puolesta "kuin raivostunut naarasstrutsi" taistellen Sinikka Mönkäreen. Sitten hän kutsuu EU:ta pirun keksinnöksi, "ja kun siihen vielä lisätään suomalaisten poliitikkojen lammasmainen toiminta, meillä on pian kypäräpakko saunassa".

Haastattelu on tehty Matti Wuoren hautajaispäivänä. Kauris-

mäki sanoo Wuoren kuoleman vienneen 50 prosenttia Suomen älymystöstä, "ja se toinenkin 50 prosenttia on pelkkä oletus". Yhdysvaltoja ja Venäjää hallitsevat psykopaatit. Ennen oli paremmin: "Ei kapitalismi voittanut sosialismia, vaan kaikki siinä hävisivät."

Myös Natosta Kaurismäellä on selkeä kanta: "Jos Suomi menee Natoon ilman kansanäänestystä, luovutan passini. En tiedä, kenelle sen voi luovuttaa, mutta luovutan kuitenkin, ehkä rajavartijalle mennessäni." Maailman tilan

suhteen Kaurismäki on täysin pessimisti. "Loppu tulee viimeistään, kun kaikki intialaiset haluavat jääkaapin. Sellaista kulutuspiikkiä ei kestä mikään."

Haastattelu on hyvä muistutus siitä, miten taitava sanankäyttäjät Kaurismäki on. Hän toteaa itsekin: "Suomen kieli on vähäisen ajatellun koti." Kaurismäen uusin elokuva, yksinäisestä yövärtijasta kertova Laitakaupungin valot saa ensi-iltaansa 3. helmikuuta.

Julkaisut Hannu Rainesto
HANNU@VUNETORG

Jos tsunami olisi iskenyt Kuubaan

Paula Lehtomäki porvariston diktatuurin (länsimaisen demokration) edustajana ei olisi antanut eurosenttiäkään Kuuban tuhojen korjaamiseksi, jos tsunami olisi iskenyt Kuubaan, koska "hanke ei ole EU:n yhteisen kannan mukaista toimintaa demokration vahvistamiseksi, ihmisoikeuksien ja kansalaisvapauksien kunnioittamiseksi eikä kansalaisten elintason parantamiseksi". (Suomeksi: kapitalismiin siirtymistä). Kuinka olisikaan, sillä näillä sanoilla Lehtomäki hylkäsi kehitysyhteistyöprojektin, jonka tarkoitus oli julkaisusta kaksi kirjaa Kuuban elämistä. Tämä ei tarkoita sitä, että Kuubaa syrjittäisiin rodun, uskonnon tai mielipiteen vuoksi, vaan sen talousjärjestelmän vuoksi. Se kun ei salli vapaata työvoiman riistämistä, mitä kutsutaan olivat valmiit luopumaan itsenäisyydestä ja ottamaan saksalaisen prinssin kuninkaakseen. Se, että itsenäisyyttä ei menetetty, ei ollut valkoisen Suomen herrojen ansiota vaan joutui siitä, että Saksa hävisi ensimmäisessä maailmasodassa.

Toisaalta; Fidel Castro tuskin pyytäisi apua "humaaneilta demokraatioilta", jotka jatkavat USA:n asettamaa Kuuban kauppasaartoa. Kuubalaisilla on vuosikymmenien kokemus siitä, että globaali, humaani kansainvälinen arvo yhteisö on pelkkää sanaheleä, millä demokratiaan uskovia idiootteja uunotetaan.

Paljon paskanjauhamista ihmis-oikeuksista. Nämä USA:n hännysleijärit pitävät huolta Kuubasta, koska siellä on tasainen tulonjako. Kaiken pitäisi olla kaupan, pitäisi olla dynamiikkaa, siis opporikkaita ja rutiköyhiä, tuumii EU:n kapitalistit. Ne väittävät sitä vapaudeksi, tätä keinottelun vapautta.

Paula Lehtomäki edustaa ja kannattaa riistämisen vapauden ideologiaa, kapitalismia, kuten koko hallitus. Pieniä kosmeettisia muutoksia globaalikapitalismiin

pitäisi kuitenkin saada. Riistämisen pitäisi edes näyttää humaanimmalta, hallitusherrat huokaavat. Siihen ei pelkkä hölinä oikeudenmukaisesta globalisaatiosta riitä. Oikeudenmukaista kapitalismia (globalisaatiota) ei ole olemassa, eikä tulekaan, ei vaikka demarit kuinka toistaisivat sitä mantrana. Riisto jatkuu yhä parempana. Esimerkiksi riittää Kiinan kapitalismi, jossa kaivos-työmiehen henki on halpa ja työn orjuus todellisuutta. Se siitä Kiinailmiöstä ja oikeudenmukaisesta kapitalismista!

Kun luokkasota iski Suomeen, porvarit olivat valmiit tekemään mitä tahansa saadakseen pitää etuoikeutensa. Ne Suomen valkoiset pelkäsivät menettävänsä, jos punaiset olisivat voittaneet. Sitä pelättiin niin paljon, että porvarit olivat valmiit luopumaan itsenäisyydestä ja ottamaan saksalaisen prinssin kuninkaakseen. Se, että itsenäisyyttä ei menetetty, ei ollut valkoisen Suomen herrojen ansiota vaan joutui siitä, että Saksa hävisi ensimmäisessä maailmasodassa.

Porvarit käyttävät vuoden 1918 luokkasodasta nimeä vapaussota. Totta se onkin, jos puhutaan yrittämisen vapaudesta tai oikeammin työvoiman riistosta. Nyt EU:n tulevan perustuslain mukana Suomen porvarihallitus on valmis luopumaan Suomen omasta perustuslaista ja päättäntävallasta, siis itsenäisyydestä. Suomi olisi osa Euroopan kapitalistitarkkareita ja sen sotakoneisto. Porvarit katsovat, että se parhaiten täyttää heidän taskunsa. He viis veisaavat, miten tavallisele kansalle ja itsenäisyydelle käy - aivan kuten vuonna 1918.

Hannu Alm
Helsinki

Bushille ja Blairille pitää lukea syytteet Irakin sodasta

Kirjallisuuden Nobelin palkinnon vuodelta 2005 saanut Harold Pinter ilmoitti joulukuun alussa, että Yhdysvaltain presidentti George Bush ja brittipääministeri Tony Blair pitää haastaa oikeuteen Irakin sodan aloittamisesta.

"Irakin miehitys oli pelkurimäinen ja kansainvälisen terrorismin teko, joka merkitsee kansainvälisen oikeustajun halveksimista", sanoi näyttämökirjailija nauhoitetussa puheessaan.

"Montako ihmistä täytyy tappaa ennen kuin heidät luokitellaan teurastajiksi tai sotarikollisiksi?", ihmettelee Harold Pinter. "Tämän

takia on oikein, että Bush ja Blair tuodaan kansainvälisen oikeuden eteen", hän lisäsi.

75-vuotias kirjailija oli aikunut pitää tämän henkisen puheen Nobelin palkinnon jakotilaisuudessa Tukholmassa. Pinter joutui kuitenkin nauhoittamaan puheensa terveydellisistä syistä. Kirjailija on tällä hetkellä hoidossa sairaalassa Lontoon lähellä. Pinterin puolesta palkinnon otti vastaan kirjailijan kustantaja.

Dimitris Mizaras

Tukea **Kansan äänelle**

Esko Auervuolle 20,00 e, Heikki Männikkö 108,00 e, Kalevi Wahrman 10,00 e, Tarja Männikkö 25,00 e, Reijo Katajaranta 138,00 e, Hannu Kautto 20,00 e, Eira Kärki 30,00 e, Juha Kieksi 10,00 e, Reino Welling 20,00 e, Paavo Junttila 30,00 e, Armeijaton Suomi 20,00, Kai Kontturi 8,00 e, Timo Partanen 48,00 e, Paavo Heikkinen 10,00 e, Heikki Sipilä 8,00 e, Juha Fors 10,00 e, Elina Kämpö 10,00 e, lipaskeräyksellä Waino Pietikäinen 9,55 e.

OKO 554114-227966

Toveri Ilmari Huuskonen 85 vuotta

Ilmari Huuskonen syntyi 3.11.1920 Helsingissä

Varhaiset vuotensa Ilmari vietti 3. Linja 23:ssa, jossa perhe asui. Talo sijaitsi perinteisessä puutalokorttelissa, jossa oli mieleen jäänyt sisäpiha. Ilmarin ollessa 6-vuotias, perhe muutti Vallilaan. Mieleen on jäänyt hyvin, kun muutokourmat siirrettiin hevosella uuteen asuntoon, joka sijaitsi Mäkelänkatu 26:ssa.

Ilmarin isä oli kivimies, mutta työskenteli myös rautateillä. Isä toimi 2 vuotta kivityöntekijän liiton luottamusmiehenä, jona aikana hän kirjoitti Kivityöntekijäin liiton historian, koska luottamusmiehen toimessaan hänellä oli käytettävissä liiton paperit. Täältä varmaan juontaa Ilmarinkin jo nuorena herännyt kiinnostus kirjoittamiseen.

Kansakoulun Ilmari aloitti 14-vuotiaana Vallilan kansakoulussa v. 1926. koulun jälkeen oli edessä työelämä. Sen Ilmari aloitti 14-vuotiaana, ensin lähettinä ja sitten leipuri-oppilana. Vuonna 1939 oli edessä asevelvollisuuden suorittaminen, joka sattuneesta syystä venyi viiden vuoden mittaiseksi. Sota-ajasta Ilmari muistaa aina sen, että oli vastenmielisiä sotia Neuvostoliittoon vastaan. Sodan jälkeen Ilmari oli työelämässä ensin kivimiehenä, mutta sen muistona hänellä on edelleenkin kaksi hajonneesta meisselistä lentänyttä sirua selässään. Tämän jälkeen työpaikkana oli 8 vuoden ajan Suomen posti. Sen jälkeen meni jonkun aikaa satamatoissa ja sitten useita vuosia Helsingin katurakennusosastolla.

Sodan jälkeen työelämän ohella veti kansandemokraattinen liike Ilmarin mukaansa. SKP:n jäseneksi Ilmari liittyi heti vuonna 1945. Silloin myös isä kehotti häntä liittymään puolueeseen. Suomen demokraattiseen nuorisoliittoon Ilmari tuli jo v. 1944. Sirola-opiston kurssin Ilmari kävi v. 1947-1948. Opisto oli silloin siirtynyt Hämeenlinnaan Katumajärven rannalle. 50-luvun alussa Ilmari toimi joiain aikoja myös SNDL:n Helsingin ja Uudenmaan piirijärjestön kulttuuritoimitsijana ollen mukana perustamassa myös Koiton kuoroa. Näihin aikoihin harrasti Ilmari kulttuurin ja kirjoittamisen ohella myös urheilua.

Kulttuuri on aina kiinnostanut Ilmariä ja hän perusti v. 1967 Helsingin Suomenkielisen Työväenopiston yhteyteen kulttuuriryhmä Horsman, joka toimi hänen johdolla aina 1990-luvun puolelle saakka. Edelleenkin Horsman piirissä toimineet tapailevat säännöllisesti toisiaan. myös Marxilainen filosofia on aina ollut Ilmarin kiinnostuksen kohteena. Tämä oli punaisena lankana myöskin kulttuuriryhmä Horsman työssä. Horsman toiminnassa Ilmari joutui päivittäin kirjoittamaan luentoja, alustuksia sekä opintovihkosia. Vuosikymmenet Ilmari teki töitä myöskin Vapaa-ajattelijain liitossa. vuonna 1963 liiton täyttäessä 30 vuotta hän teki paljon haastatteluja liiton käyttöön. Edesmennyt liiton toiminnanjohtaja Paul. J. Koponen esitti häntä liiton hautapuhujaksi. Ja muistopuheita hautajaisilaisuuksissa Ilmari piti vielä 2000-luvun puolelle saakka. Tällä hetkellä Ilmari toimii edelleen Pääkaupunkiseudun Ateistit ry:ssä. Ilmarilla lukuharrastus on edelleen korkealla. Tällä hetkellä hänellä oli tutkimuksen kohteena Mauri Ryömän "Johdatus dialektiseen tutkimukseen", Ursan tähtitieteellinen vuosikirja "Maailman-kaikkeus 2005" ja Vapaa-ajattelijalehti 5/2005.

Kun kommunistinen liike joutui vaikeuksiin 80-luvulla oli Ilmari myös perustamassa KTP:tä. Silloin jouduimme järjestämään nimien keräyskampanjoita KTP:n merkitysmiseksi puolueräkisteriin tai Pekka Tiainen presidenttiehdokkuuden turvaamiseksi. Näissä kaikissa kampanjoissa Ilmari on ollut mukana. Kuluneen lähes 20 vuoden aikana Ilmari on viime vaaleihin saakka ollut ehdokkaana kaikissa kunnallisissa ja valtiollisissa vaaleissa sekä osuuskauppavaaleissa. Perustaessamme Kansanääni-lehden ja Kommunistien Liiton on Ilmari marxilais-leniniläiselle aatteelle uskollisena seurannut mukana tässä työssä.

Kaikki järjestötoverit esittävät Ilmarille syntymäpäivän johdosta onnitelunsa, toivottavat lisää vuosia ja menestystä tulevalle toiminnalle.

Haastatteli Heikki Männikkö

Onnea Ilmari Huuskoselle 85-vuotispäivän johdosta

Esko Koivisto
Heikki Männikkö
Kalevi Wahrman
Reijo Katajaranta
Timo Nieminen
Waino Pietikäinen
Juho Haavisto
Matti Laitinen
Kai Kontturi
Tarja Männikkö

SFT toimii

SFT laskee kukat Punaisten valtakunnalliselle muistomerkillä Eläintarhassa perjantaina 27.10.06. Puhuu Reijo Katajaranta. Järjestöliput mukaan.

SFT:n perinteinen kukkien lasku Punaisten muistomerkillä, sekä Viime sodassa teloitettujen muistomerkillä Malmilla. Kokoonnumme Malmin hautausmaan pääportilla la 28.01.2006 klo 11.00. Tilaisuudessa puhuu Juho Haavisto. Järjestöliput mukaan.

Opintokerho Uusi Sirola jatkaa toimintaansa

Ensimmäinen kokoukseen sunnuntaina 15.1.-2006 klo 19.00 Männikköllä, Vellamontaku 6 A 1.

Suunnitellaan talven opinto-ohjelmaa. Tässä opintoillalla keskustellaan kommunistisesta yhteiskunnasta, sen välttämättömyydestä ja sopivuudesta kommunistisen liikkeen yhteiseksi keskusteluaiheeksi.

VALTTERILLE

Kirpputori Kansan äänen tukemiseksi pidetään vuonna 2006 helmikuun alussa Valterilla, Aleksis Kivenkatu 17. Tarvitsemme uutta tavaraa myyntipöytä, koska entiset on melkein loppuun myyty.

Tavaran tulee olla puhdasta ja ehjää, jotta sitä voi kirpputorilla myydä. Jos sinulla on jotain talouden pienkonetta, astioita tms., se menee hyvin kaupaksi. Mutta myös kaikki muu kunnossa oleva tavara kelpaa. Varmasti sinulta tai tutuilta löytyy käyttökelpoista tavaraa, jota ette enää itse tarvitse. Lahjoita se kirpputorillemme ja näin saamme rahaa Kansan äänen julkaisemiseen ja muuhun toimintaan. Tavaran voi toimittaa etukäteen soittamalla joko Tarja Männikkö p. 701 2628 tai Esko Auervuolle p. 040-707 3576 tai tuoda suoraan myyntipöydälle heti aamusta.

Kiitokset kaikille, jotka ovat aiemmin antaneet tavaraa ja näin auttaneet meitä toiminnassamme.

Kansanääni

Helsingin Lähiradiossa

100,3 MHz

Keskiviikkona

- 21.9.2005
- 19.10.2005
- 16.11.2005 ja
- 14.12.2005
klo 19.00-19.30

SFT Lähiradiossa

100,3 MHz

jokaisen kuun viimeisenä keskiviikkona klo 20.00 -20.30.

Kokouksia

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu

Kokous pidetään Hermannin kerholla, Hämeentie 67 torstaina 12.1.2006. Käsittellään alkuvuoden toimintaa, mm. valmistautumista Suomen EU:n puheenjohtajakauteen, sekä jatkoa toiminnalle Natoa ja EU:n perustuslakia vastaan. Talous- ja yhteiskuntapolitiittinen katsaus Pekka Tiainen.

Tervetuloa jäsenet ja ystävät

Kansan äänen puurojuhla

Hermannin kerholla, Hämeentie 67 torstaina 29.12.05 alkaen klo 18.00

Tervehdysanat Timo Kangasmaa
Puuropuhe Pekka Tiainen

Ohjelmassa myös Bertta ja Hannele, Konnakööri ja Heikki Männikkö
Lisäksi arpaajaiset, kahvia ja glögiä

"Puuroa syödään ja leikkiä lyödään."
Tervetuloa!
Järjestää Kansan äänen julkaisujärjestöt

JULKAISIJAT:

EU:n Vastainen Kansanrintama ry, Kommunistien Liitto ry ja Sodan- ja Fasisminvastainen Työ ry

POSTIOSOITE:

PL 780, 00101 Helsinki

PUHELIN:

040-5843205 ja
050-5884159

PÄÄTOIMITTAJA:

Reijo Katajaranta

ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 050 €/ppmm
Muut 1€/ppmm

Tili:

OKO 554114-227966

PAINOAIKKA:

Kangasalan Lehtipaino

EU:n vastainen kansanrintama ry

www.euvkr.com
euvkr@euvkr.com

Kommunistien Liitto ry
http://kommunistienliitto.tk/

Juche-aatteen opintoyhdistys -

The Society for Study of the Juche idea
Kytömaantie 174, 32200 Loimaa, fax (02) 762 2444
http://juche.vunet.org/
juche.aate@saunalahti.fi
Pyydä suomenkielisiä aineistoja korealaisesta sosialismista!

KOMINFORM

Ikkuna todelliseen maailmaan
www.kominfo.pp.fi

Maksuton internet-utispalvelu. Liity maksuttomille postityslistoille! Web-sivuilla suomenkielisiä katsauksia sekä luokkataistelun että geopolitiikan näkökulmista.
PL 182, 00811 Helsinki
p. 040-717 7941, fax (09) 759 1081

EU:n vastaiset järjestöt muistivat Suomen menetettyä itsenäisyyttä

Joulukuun 6. useat EU:ta vastustavat järjestöt yhteisen mielenosoitusmarssin Helsingin Senaatintorilta Kiasman aukiolle. Tilaisuutta järjestämässä olivat mm. EU:n Vastainen kansanrintama, Suomi – Ei EU ja Naiset Rauhan puolesta järjestöt. VEU:ta sen sijaan ei mielenosoitukseen mukaan saatu. Kun kansakunnan kerma kokoontui illalla Presidentinlinnaan juhlimaan ”itsenäisyyttä”, mielenosoittajat taas toteivat, ettei itsenäisyydessä ole mitään hurraamista, koska sitä ei enää ole. Seuraavassa muutamia lainauksia Kiasmalläpöidystä puheenvuoroista.

Pekka Tiainen EU:n Vastaisesta kansanrintamasta: Vuoden 2006 alusta lopetetaan varallisuusvero Suomesta samaan aikaan, kun tuloja varallisuusverot ovat voimakkaasti kasvavassa ja eriarvoisuus on lisääntymässä Suomessa, Yhdysvalloissa, entisissä sosialistisissa maissa, monissa kehitysmaissa ja useissa muissa maissa. Varallisuusvero oli työväenliikkeen vaatimus, johon yhtyivät laajat kansalaispiirit. Vuoden 1905 suurlakon jälkeen julkaisemassaan vuoden 1906 vaaliohjelmassaan jopa vanhasuomalaiset vaativat varallisuusveron käyttöönottoa. Vanhasuomalaisten osalta taustalla oli ajatus tarkastella yhteiskuntaa kansallisen kokonaisuuden ja kokonaisuuden näkökulmasta eikä toisiaan vastaan taistelevien luokkien näkökulmasta. He eivät silti halunneet ummistaa silmiään luokkavastakohtilta, vaan missä ne uhkasivat kansakunnan kokonaisuutta, niitä oli tasoitettava ja uusin syntyyä ehkäistävä. Vastaavalla tavalla kansakunnan kokonaisuuden nimissä toteutettiin talvisodan kynnyksellä kansaneläkejärjestelmä tarkoituksena saada koko kansa puolustamaan maata.

1900-luvun alussa ei luokkavastakohtien tasoitamiseen ja uusien syntymisen ehkäisemiseen toisoin kuitankaan ryhdytty, vaan jouduttiin kansalaissotaan ja vasta sen jälkeen vahvistettiin monia välttämättömiä yhteiskunnallisia uudistuksia kuten kahdeksan tunnin työaikalaki ja torpparien vapautus.

Entä tänään? Sellaisia eriarvoisuutta rajoittavia toimia ollaan purkamassa, joita tarvittaisiin kansallisesta kokonaisuudesta huolehti-

miseen. Varallisuusveron poistaminen on tästä esimerkki, joka merkitsee historiallista käännekohtaa yli 100 vuotta jatkuneessa uudistustyössä. Suuriin omaisuuksiin kohdistuva varallisuusvero tulee Suomeen palauttaa osana eriarvoistavan kehityksen pysäyttämistä.

Antti Pesonen, Itsenäisyyspuolueen puheenjohtaja: Suomessa vietetään 6.12. itsenäisyyspäivää. Juhlminen on kuitenkin turhaa, sillä Suomi ei ole enää itsenäinen valtio Euroopan unionin jäsenenä. EU-Suomella on vähemmän päätösvaltaa omiin asioihinsa kuin Suomella oli Venäjän vallan alaisuudessa autonomian aikana.

Valtiollinen itsenäisyys tarkoittaa sitä, että valtiolla on ainakin muista valtioista riippumaton lainsäädäntövalta ja siihen perustuva tuomiovalta sekä oma ulkopoliittikka. Meille selitetään, että itsenäisyyden ja kansanvallan sisältö on muuttunut. Itsenäisyyttä on nyt mukaa kasvavaa riippuvuutta muista. Näin määrittellen itsenäisyys siis lisääntyy koko ajan.

Kun kansalaisia ja yhteiskuntaa yritetään hallita muuttamalla perustavan tärkeiden käsitteiden sisältöä, ollaan vaarallisella tiellä. Tällaisella kielen väärinkäytöllä on luotu pohjaa niin fasistisille kuin muillekin diktatuureille.

Suomen tulevaisuus suurvaltaluonnon syrjäisenä maakuntana näyttää lohduttomalta. Eriarvoisuus kasvaa ja suomalaisen työn tulokset viedään pois maasta. Valtiojohto hivuttaa Suomea kohti sotilaallista liittoutumista, joka vie suomalaiset mukaan niihin sotiin, joihin uusi eurooppalainen suurvalta aikanaan joutuu. Tällaiseen tulevaisuuteen ei kuitenkaan tarvitse alistua.

Pärjäämme paremmin ilman EU:ta, vaikka meille muuta väitetäänkin. Puolueettomuuspolitiikka on Suomelle paras turva.

Suomen valtiojohto on syvän poliittisen ja moraalisen rappion vallassa. Muutos nykyiseen alennustilaan voi nähtävästi lähteä vain kansalaisten heräämisestä. On herätävä vaatimaan aidon kansanvallan ja maamme valtiollisen itsenäisyyden palauttamista, siis irtautumista EU-jäsenyydestä.

Lea Launokari, Naiset Rauhan Puolesta liikkeestä: EUROOPAN UNIONI EI OLE MIKÄÄN RAUHANPROJEKTI!

Suurin osa eri EU –jäsenmaiden EU:hun kriittisesti suhtautuvista järjestöistä ja kansalaisista eivät vastusta kansainvälistä yhteistyötä ja kansainvälistä kaupantekoa. Mutta EU:n harjoittama kauppapolitiikka, globalisaatio, ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka toimivat lähinnä suuryhtiöiden ehdoilla eikä todellista yhteistyötä ole. Esimerkiksi EU:n perustuslakiluonnoksen tuomat sotilaalliset velvoitteet ovat ristiriidassa monen jäsenvaltion kansalaisten intressien kanssa. EU:n intressejä puolustava puolustuspolitiikka, joka ulottuu EU:n rajojen ulkopuolelle sekä velvoittaa jäsenmaita nostamaan puolustusmäärärahojaan ei suinkaan voi edustaa kaikkien jäsenmaiden kansalaisten enemmistön tahtoa.

Viime viikolla ruotsalainen veteraanidiplomaatti Sverker Åström sanoi Helsingissä, ”että EU:n yhteiset arvot ja keskinäinen solidaarisuus takaavat sen, ettei puolustukseen tarvita mitään divisioonia”. Hän mainitsi myös, ettei Nato-jäsenyys ole Suomelle eikä Ruotsille juuri nyt mikään kohtalokas syytä hämmästelä Suomen turvallisuuspoliittista selontekoa.

EU:ssa tunnetusti ratkaisut päätöksistä tekevät suuret jäsenvaltiot, jotka taas kaikki ovat Naton jäsenmaita. Suomi on jo nyt monilla toimintoinilla mukana Nato-yhteisövoimavaroissa, esimerkiksi jotkut satamat, lentokentät, sotilashenkilöiden koulutus jne. ja sitä mukaa kun meitä viedään EU:n sotilaalliseen ytimeen meitä viedään myös mukaan Nato jäsenyyteen.

Liittoutumaton ja itsenäinen Suomi oli rauhanurvaamisen kärkimaita. Miksi emme toimita niin vielä tulevaisuudessakin? Perinteisesti meillä pohjoismaissa on annettu kansalaisjärjestöjen osaamiselle ja toiminnalle keskeinen asema. Rauhankäsitteet työskentelevät kriisin ennaltaehkäisemiseksi ja vahvistavat rauhanprosessia. Me Naiset Rauhan Puolesta -liikkeessä välitämme tietoa myös yhteiskunnan päättäjille, me haluamme asua rauhassa. Me emme halua lähettää miehiämme, poikiamme, tyttöjämme taistelemaan tuhansien kilometrien päähän.

Me emme voi hyväksyä EU:n militarisoitumista emmekä Suomen liittymistä Naton sotilasliittoon.

Pöytä on pantu koreaksi - Rahavallan demokratia pelaa taas

Kohta edessämme on jälleen vaalit – tuo länsimaisen demokratian ylpeys ja kulmakivi. Tällä kertaa vaaleilla etsitään Suomelle uutta presidenttiä, oli sitten presidentti-instituution valta mitä olikaan. Joka tapauksessa rahaa palaa taas, ja paljon.

Länsimaiseen demokratiaan kuuluu, että se, joka saa sanomansa läpi tiedotusvälineissä yli muiden, lopulta voittaa vaalit. Äänestäjiä käsitellään kuin karjaa. Rahalla ostetaan äänestäjien sielut ja lopulta vaalivoitto. Nytkin kolmen pääehdokkaan kampanjojen taustalla vaikuttaa suuri raha. Matti Vanhasen vaalikoneisto sijoittaa vaaleihin 1,5 miljoonaa euroa, Tarja Halosen ja Sauli Niinistön vaalibudjetit liikkuvat 1,3 miljoonan euron tasolla. Me veronmaksajat rahoitamme eduskuntapuolueiden ehdokkaiden vaalikampanjoita 2,4 miljoonan ylimääräisellä puoluetuella, vaikka emme kannattaisi ensimmäistäkään tarjolla olevista ehdokkaista.

Muiden kuin pääehdokkaiden vaalibudjetit ovat pienempiä. Henrik Laxin ja Heidi Hautalan vaalibudjetit pyörivät 200.000 euron paikkeilla, Timo Soinin ja Bjarne Kalliksen vaalibudjetit ovat 100.000 euron luokkaa. Vähiten rahaa on käytettävissä Arto Lahdella, joka keräsi tarvittavat 20.000 kannattajakorttia, mutta joka on ulkona eduskunnan puoluetuista. Hän käyttää vaalikampanjaansa n. 10.000 euroa – eipä taida Lahden poika näillä näkymin päästä niihin pöytiin, joissa päätökset tehdään.

Ehdokkaat saavat rahansa paitsi veronmaksajilta, myös erilaisilta lahjoittajilta. Yritysten ei tarvitse ilmoitella alle 3400 euron lahjoituksiaan verottajalle, niinpä yritykset hyvin yleisesti tukevat ehdokastaan 3000 euron panoksella. Vielä yksi rahoitusmuoto on ehdokkaiden vaalikirjat, joista Sauli Niinistön kirja lienee suurin menestys ja ehdokkaiden pitämät seminaarit, joihin osallistujat maksavat kunnollisen osallistumismaksun.

Vaaleissa palaa rahaa summa, joka on käsittämätön, absurdi. Vanhoiksi markoiksi muutettuna – joita summia edelleenkin ymmärrämme parhaiten – esim. Vanhasen 1,5 miljoonan euron budjetti on yhtä kuin 9 miljoonaa vanhaa markkaa.

Mutta nyt ei olla köyhiä ja kipeitä. Pöytä on pantu koreaksi. Ehdokkaiden vaalimainontaan menee rahaa suurin piirtein kymmenesosa siitä summasta, joka on budjetoitu ensi vuoden köhyyspakettiin.

Golf-virta heikentynyt merkittävästi

Atlantilla pohjoiseen lämmintä tuova Golf-virta näyttää heikentyneen huomattavasti vuosikymmenessä 30 %. Näin väittää brittiläinen merentutkimuslaitos, joka on mitannut Golf-virran voimakkuutta vuodesta 1957 lähtien.

Golf virta saa alkunsa päiväntasaajalta, josta lämmin ja suolainen Atlantin pintavesi lähtee virtaamaan pohjoiseen voimalla, joka vielä muutama vuosikymmen sitten oli satakertainen verrattuna Amazona-joen kuljettamaan vesimäärään. Varsinainen moottori, joka virtauksen saa aikaiseksi on Grönlannin läheisyydessä tapahtuva meriveden jäähtyminen. Kun suolainen merivesi jäähtyy tai on riittävästi haihtunut, jäljelle jäänyt kylmenyt vesi muuttuu entistäkin suolaisemmaksi ja samalla raskaammaksi. Tämä kylmä suolainen vesi vajoaa Atlantin pohjalle ja alkaa virrata kylmänä pohjavirtauksena takaisin kohti etelää.

Virran heikentymisen on oletettu olevan yhteydessä ilmaston lämpenemiseen. Kun ilmasto lämpenee, silloin tuo Golf-virtaa ylläpitävän Grönlannin lämpöpumpun teho olettamusten mukaan pienenee, eikä jaksakaan imeä vettä pohjoiseen niin paljon kuin aikaisemmin.

Suuri osa Golf-virrasta kääntyy jo nyt Labradorin niemimaan paikkeilla itään kohti Afrikan pohjoisrantoja. Vain pienempi osa siitä haarautuu pohjoiseen kohti Norjan rannikkoa. Tämä Golf-virran haara tuo lämpöä myös meille luedontaen varsinkin syksyjamme todella merkittävästi.

Jos Golf-virran pohjoiseen suuntautuva haarake edelleen pienenee tai kokonaan lakkaa, sillä voi olla dramaattisia seurauksia myös Suomen ilmastoon. Keskilämpötila voi ilmaston yleisestä lämpenemisestä huolimatta pudota useilla asteilla. Pahimmat profetat ennustavat mahdolliseksi jopa uutta jääkautta.